

ความต้องการการเข้ารับการศึกษาพระยาสั่งของ
ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

รายงานการวิจัย
ของ
วรรณฯ สุวรรณรัตน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
มีนาคม 2547

๒
374.013
๑๒๖๗๓

ความต้องการการเข้ารับการศึกษาพระยาศรีของ
ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

บทคัดย่อ

ของ
วรรณาสวรรณรัศมี

12 ม.ค. 2550

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
มีนาคม 2547

วรรณาสุวรรณรัตน์ (2546) ความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของ
ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี
รายงานการวิจัย กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่)
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ดร.เพ็ญแข ประจวบจั่น

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร
วิชาชีพพระยะสันของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี
รวม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการเรียน และด้านการนำความรู้ไปใช้และ
เปรียบเทียบความต้องการการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันจำแนกตามตัวแปรต้น เพศ อายุ
ขนาดครัวเรือน ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่มสังคมในชุมชนและรายได้ต่อปี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนหมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 9 ตำบลทะเลบก
จำนวน 96 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามความต้องการการฝึกอบรมหลักสูตร
วิชาชีพ พระยะสันของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี แบ่ง
ออกเป็น 3 ตอนได้แก่ ด้านข้อมูลส่วนตัว ด้านความต้องการฝึกอบรม และด้านข้อเสนอแนะในการจัด
การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติหลายรูปแบบได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบน
มาตรฐาน การทดสอบ ค่าคะแนนที (t – test) การทดสอบค่าเอฟ (F – test) และการทดสอบความ
แตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ประชาชนมีความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โดยรวมอยู่ใน
ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความต้องการเกี่ยวกับการเข้ารับการฝึกอบรมอยู่ใน
ระดับมากทั้ง 3 ด้าน

2. เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพ
พระยะสัน จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ อายุ ขนาดของครัวเรือน ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิก
กลุ่มสังคมในชุมชน รายได้ต่อปี พบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในตัวแปรต้นรายได้ต่อปีโดยประชาชนที่มีรายได้ต่อปีต่างกันมีความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น ด้านนำความรู้ไปใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ด้านข้อเสนอแนะ ผู้ตอบให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ดังนี้คือ

4.1 ด้านเนื้อหาหลักสูตรควรเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างงานได้ด้วยตนเอง

4.2 ด้านวิธีการเรียนควรมีการจัดการศึกษาดูงานทุกหลักสูตรและครูควรสอนซ้ำ ๆ เพื่อผู้เรียนจะได้จดรายละเอียดได้ง่ายและครบถ้วน

4.3 ด้านการนำความรู้ไปใช้ควรสอนให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในครอบครัวในชีวิตประจำวันเพื่อสามารถลดรายจ่ายในครอบครัวลงได้จริง

4.4 ด้านอื่น ๆ ควรให้มีการเปิดสอนวิชาชีพระยะสั้นใหม่ ๆ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้งและมีตลาดรองรับวิชาชีพที่เปิดสอน ทั้งนี้เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในการนำไปประกอบอาชีพเสริมได้อย่างดี

THE NEEDS FOR VOCATIONAL TRAINING OF THE
DRIED AREAS VILLAGE DWELLERS AT DONCHEDI
DISTRICT,SUPHANBURI

AN ABSTRACT
BY
WANNA SUWANRUTSAMEE

๑
374.013
๖267๙

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University
March 2004

Wanna Suwanrutsamee (2004) The Needs for Vocational Training of the Dried Areas
Village Dwellers at Donchedi District , Suphanburi
Research Report for M.Ed Degree in Adult Education.
Bangkok : Srinakharinwirot University
Advisor : Associate Professor Dr. Penkhae Prachonpachanuk

The main purposes of this study were to find out the needs for vocational short – course training of the dwellers in dried areas in Donchedi district Suphanburi Province in 3 areas in curriculum , teaching method and knowledge application. In addition, level of needs differentiated by variables age, sex , educational level, social group member and level of income were also compared.

Ninety – six dwellers in dried areas in Donchedi District were drawn for the study by simple random technique. Data collection was made by the questionnaire. Data analysis was made by various types of statistic : percentage , means , standard deviation , t – test and F – test and Scheffe's Method.

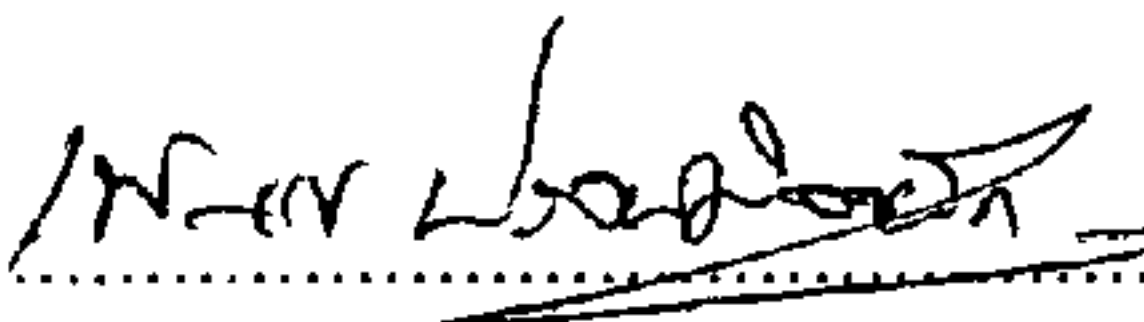
Research results came out as follows:

1. The dwellers had training needs in moderate level by all and in each area.
2. The dwellers with different sex , age , family size , educational level , social group member and level of income had no different needs for vocational short – course training.
3. The dwellers with different levels of income had no different needs for vocational short – course training by all , whereby different levels of need in knowledge application were found.
4. As for suggestions , the following suggestions were made.

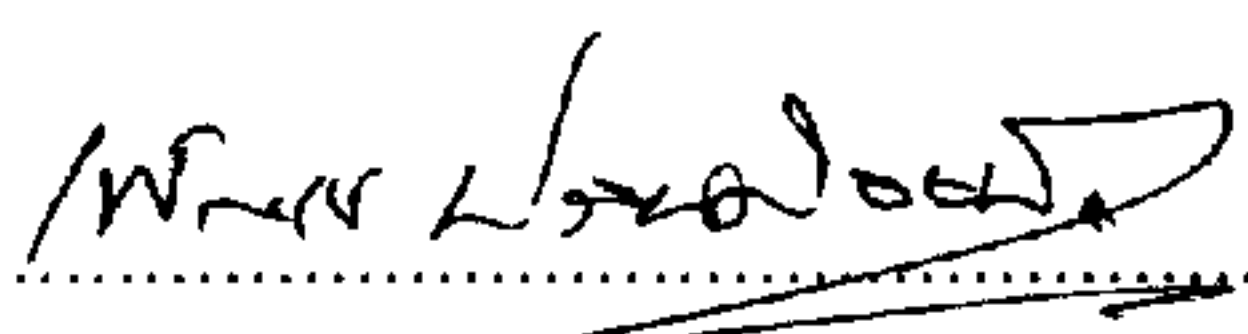
The curriculum of the training should go along with the market need and should support job creativity of the learners. Educational tour visit should be arranged frequently and appropriate teaching learning styles should be provided. Real knowledge application should be focused in teaching – learning of the program. In addition , the new vocational course should be arranged every occasionally with a well arranged market for the new products produced.

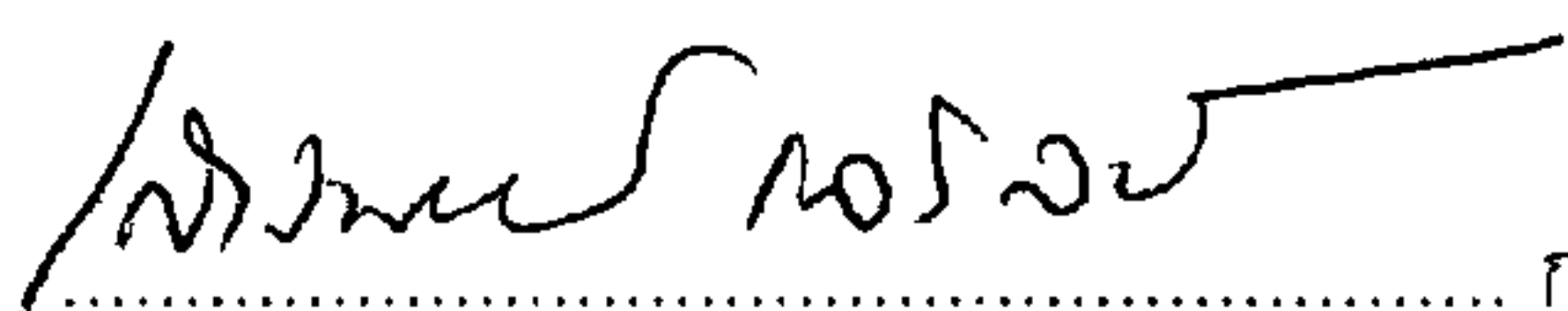
อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณารายงานการวิจัยฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

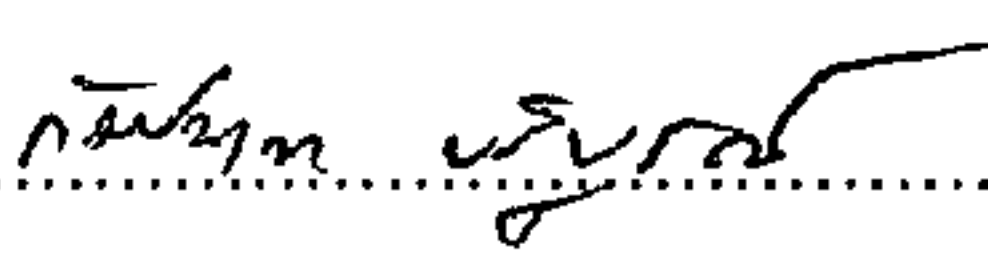
อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจณปัจจนิก)

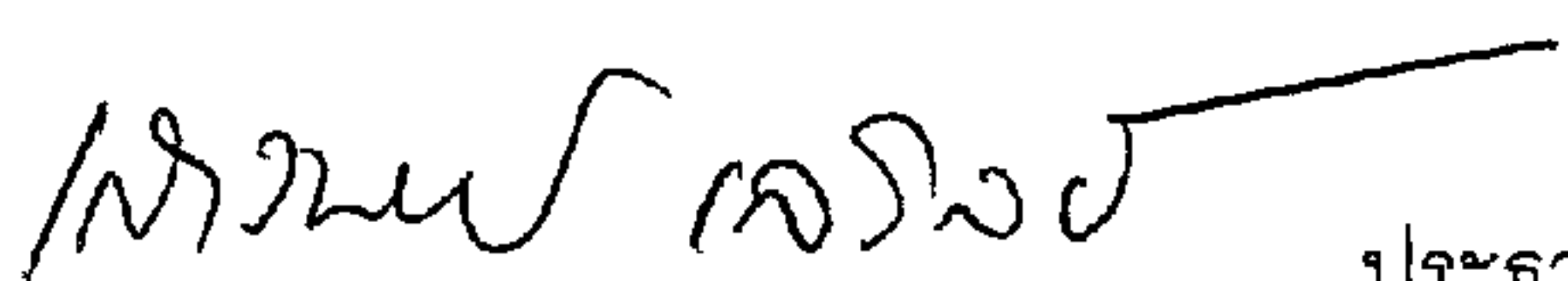
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจณปัจจนิก)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

..... กรรมการ
(อาจารย์กัมปนาท บริบูรณ์)

อนุมัติให้รับรายงานการวิจัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

วันที่ 31 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2547

ประกาศคุณูปการ

รายงานการวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลงได้โดยได้รับความกรุณาของ รศ.ดร.เพ็ญแข ประจันปัจจนึก อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ท่านได้ให้คำปรึกษาแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ นับตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนแล้วเสร็จ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง

กราบขอบพระคุณคุณอาจารย์ ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้จนสามารถทำงานวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คุณสงัด ประดิษฐสุวรรณ ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ดร.มารีสา โกเศยะโยธิน คุณอนงค์ลักษณ์ บุราพรนุสรณ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและช่วยเหลือสนับสนุนวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงาน และเจ้าหน้าที่ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงานวิจัย เรื่องนี้มาโดยตลอดรวมทั้งผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ พี่น้องและเพื่อนที่ให้ความช่วยเหลือให้ความหวังใจและให้กำลังใจอย่างดียิ่งตลอดมา จนทำให้รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงมาด้วยดีตลอด

ท้ายที่สุดนี้ ขอน้อมรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณต่อผู้วิจัยทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณสงัด ประดิษฐสุวรรณ ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่สนับสนุนให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสดำเนินการศึกษาค้นคว้าและจัดทำรายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จ

วรรณ สุวรรณรัมย์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า.....	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
สภาพทั่วไปของอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี.....	7
หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน(กรมการศึกษานอกโรงเรียน).....	12
ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์.....	16
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ.....	19
แนวคิด ความหมาย ประเภท ขั้นตอน ประโยชน์ของการฝึกอบรม.....	20
การฝึกอบรมกับการศึกษานอกระบบ.....	28
การฝึกอบรมกับการพัฒนาอาชีพ.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
งานวิจัยต่างประเทศ.....	35
สมมติฐานของการวิจัย.....	38
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
การสร้างเครื่องมือ.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง.....	45
ตอนที่ 2 ด้านความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี.....	48
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัยตามตัวแปร ด้านเพศ อายุ ขนาดของครัวเรือน ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกในกลุ่มสังคม ในชุมชน รายได้ต่อปี.....	55
ตอนที่ 4 ด้านข้อเสนอแนะของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรีเกี่ยวกับการจัดการฝึกอบรม หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น.....	62
5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	65
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	65
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	66
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
สรุปผลการศึกษา.....	68
อภิปรายผล.....	72
ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ.....	78
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	79

สารบัญ (ต่อ)

บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	84
ภาคผนวก ก หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม.....	85
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามทางการวิจัย.....	89
ภาคผนวก ค แบบประเมินเครื่องมือวิจัย.....	91
ภาคผนวก ง แบบสอบถามทางการวิจัย.....	97
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	107

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1.	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่มีความต้องการการเข้ารับ การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี.....	39
2.	ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง.....	45
3.	ความต้องการประกอบอาชีพเสริม.....	47
4.	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรีโดยรวมและรายด้าน.....	48
5.	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรีด้านเนื้อหาหลักสูตรจำแนกเป็นรายข้อ.....	49
6.	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรีด้านวิธีการเรียนจำแนกเป็นรายข้อ.....	51
7.	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรีด้านการนำความรู้ไปใช้จำแนกเป็นรายข้อ.....	53
8.	ความแตกต่างของความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามเพศ.....	55
9.	ความแตกต่างของความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามอายุ.....	56
10.	ความแตกต่างของความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามจำแนกตามขนาดของครัวเรือน.....	57

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

11.ความแตกต่างของความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา.....	58
12.ความแตกต่างของความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามการเป็นสมาชิกกลุ่มสังคมในชุมชน.....	59
13. ความแตกต่างของความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามรายได้ต่อปี.....	60
14.การทดสอบรายคู่ เพื่อหาค่าความแตกต่างความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี.....	61
15.ข้อเสนอแนะของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรีต่อความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน.....	62

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1. ภาพประกอบแสดงขั้นตอนสำคัญของระบบการฝึกอบรม.....	27
2. ภาพประกอบแสดงระบบอาชีพในองค์การ.....	31

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การหลุดตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทยจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมานั้น ส่งผลกระทบต่อสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งประเทศทุกระดับทั้งในสังคมเมืองและสังคมชนบท ประชาชนจำนวนมากยากจนลงมีหนี้สินตกรงานมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย กำลังซื้อของคนในประเทศลดลง ผลผลิตการเกษตรราคาตกต่ำ ครอบครัวแตกแยก มีการอพยพแรงงานจากเมืองอพยพกลับคืนถิ่น เกิดปัญหาอาชญากรรม ปัญหา ยาเสพติด ในภาพรวมสิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้การพัฒนาประเทศชะงักงัน

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การให้การศึกษาแก่ประชาชนของประเทศจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพื่อจะได้นำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีพและหากประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ดีก็จะช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนให้เจริญก้าวหน้า อย่างไรก็ตาม การศึกษาที่จัดขึ้นในที่ใดจะต้องมีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนนั้นด้วย

กรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นหน่วยงาน ที่รับผิดชอบในด้านการจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้กับประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียนโดยดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เกิด ความรู้ และให้เกิดการเรียนรู้การสอน ในกิจกรรมที่หลากหลายทั้งด้านการศึกษาสายสามัญ และการศึกษาสายอาชีพจะมีตั้งแต่หลักสูตรกลุ่มสนใจ หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หลักสูตรประกาศนียบัตรอาชีพ และการศึกษาทางไกลโดยผ่านสื่อทางวิทยุโทรทัศน์ห้องสมุดประชาชน ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2541 : 1)

การจัดการศึกษาอาชีพ เป็นการจัดการศึกษา และฝึกอบรมด้านวิชาชีพให้กับประชาชนทั่วไป เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้และทักษะ ในสาขาวิชาชีพต่างๆ ตามความสนใจ ความสามารถ และความพร้อมของแต่ละบุคคลเพื่อนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ หรือพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งการฝึกอบรมวิชาชีพนี้เป็นหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของกรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ ของการจัดการศึกษาวิชาชีพ 3 ประการดังนี้ คือ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538 : 8)

1. เพื่อส่งเสริมการกระจายรายได้ และแก้ปัญหาความยากจนโดยการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความสามารถที่จะสร้างงานประกอบอาชีพอิสระและเพิ่มพูนรายได้

2. เพื่อพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการทำงานและความต้องการของตลาดแรงงาน

3. เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพพื้นฐานที่สามารถประยุกต์ใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตได้

ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์ มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลพื้นที่อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ปฏิบัติตามภารกิจตามบทบาทหน้าที่ที่ได้จัดการศึกษานอกโรงเรียน 3 ประเภท คือ การศึกษาสายสามัญ การศึกษาสายอาชีพ และการศึกษาตามอัธยาศัย

สำหรับหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์ได้ทำการเปิดสอนวิชาต่าง ๆ ในปีงบประมาณ 2545 มีวิชาที่เปิดสอนจำนวนทั้งสิ้น 10 แผนกวิชา ได้แก่ การทำผ้าบาติก (หลักสูตร 50 ชั่วโมง) การแพทย์แผนไทยประเภทเภสัชกรรม (หลักสูตร 50 ชั่วโมง) การนวดแผนโบราณหลักสูตร 1 (หลักสูตร 50 ชั่วโมง) การนวดแผนโบราณหลักสูตร 2 (หลักสูตร 50 ชั่วโมง) การนวดแผนโบราณ หลักสูตร 3 (หลักสูตร 50 ชั่วโมง) คอมพิวเตอร์ (หลักสูตร 90 ชั่วโมง) การทำกรอบรูปวิทยาศาสตร์ (หลักสูตร 50 ชั่วโมง) การทำผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช ผักตบชวา (หลักสูตร 50 ชั่วโมง) การบริหารจัดการพืชแบบผสมผสาน (IPM) (หลักสูตร 50 ชั่วโมง) การกักตลายกระเจก (หลักสูตร 50 ชั่วโมง) (ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์ . 2545)

การจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์ ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นและเร่งด่วน ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านของอำเภอได้เข้ารับฝึกอบรมทักษะวิชาชีพเพื่อที่จะได้มีงานอาชีพ มีรายได้ หรือสร้างกิจกรรมของตนเองขึ้นมาหลังการฝึกอบรมหรือมีทางเลือกในการประกอบอาชีพที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

จังหวัดสุพรรณบุรี มีเนื้อที่ 5,358,008 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 10 อำเภอ มีประชากรทั้งสิ้น 840,512 คน ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพ การเกษตรกรรม ข้าวจึงเป็นผลผลิตที่ส่งขายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ นอกจากนี้มีวัตถุดิบประเภท พืชไร่ เช่น อ้อย มันสำปะหลัง พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดยังเป็นแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์ ในรูปปศุสัตว์ เช่น ฟาร์มหมู ฟาร์มเป็ดขนาดใหญ่ (สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี . 2543)

ลักษณะพื้นที่ของจังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่ม แม่น้ำท่าจีน ดังนั้นจึงเหมาะแก่การประกอบอาชีพเกษตรกรรม จังหวัดมีพื้นที่เป็นพื้นที่เกษตรชลประทาน สามารถทำนาได้ถึงปีละ 2 ครั้ง คือนาปีและนาปรัง อย่างไรก็ตามยังมีพื้นที่แห้งแล้งที่เรียกว่าพื้นที่ซึ่งอยู่นอกเขต ชลประทาน ซึ่ง

สามารถทำนาได้ปีละครั้ง โดยอาศัยน้ำฝนตามธรรมชาติ พื้นที่ดังกล่าวนี้ถือว่าเป็นพื้นที่ ๆ จะต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนหมู่บ้านหนองโสน หมู่ที่ 8 ตำบลทะเลบก อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีประชากร 108 ครัวเรือน มีประชากรทั้งสิ้น 483 คน อาชีพส่วนใหญ่ทำ การเกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์ (ไก่,โค) หมู่บ้านนี้พื้นที่อยู่นอกเขตชลประทานไม่มีแหล่งน้ำธรรมชาติ และน้ำใต้ดิน หน่วยงานชลประทานไม่สามารถส่งน้ำไปถึง ทำให้ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภคและการเกษตร ประชาชนค่อนข้างจะยากจน โดยสภาพทั่วไปทำนาได้ปีละครั้งต้องอาศัยน้ำฝนตามธรรมชาติ หากปีใดไม่มีน้ำฝนก็จำไม่ได้ผลผลิต หมู่บ้านนี้จัดเป็นหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับที่ 1

หมู่บ้านบ้านทางขวาง หมู่ที่ 9 ตำบลทะเลบก อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีประชากร 84 ครัวเรือน มีประชากรทั้งสิ้น 373 คน อาชีพส่วนใหญ่ทำการเกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์ (ไก่,โค) พื้นที่อยู่นอกเขตชลประทานประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเช่นเดียวกับหมู่บ้านหนองโสน หมู่บ้านนี้จัดเป็นหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับที่ 2 (พัฒนากรอำเภอดอนเจดีย์.2545 :ม.ป.น.)

หมู่บ้านทั้งสองดังกล่าวข้างต้นเป็นหมู่บ้านแห่งแล้งกันดารในเขตอำเภอดอนเจดีย์จัดเป็นหมู่บ้านที่ต้องเร่งรัดพัฒนา ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์จึงเห็นควรให้การช่วยเหลือเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นโดยการดำเนินการจัดการศึกษาสายอาชีพให้เพื่อให้สามารถนำความรู้ ความสามารถและทักษะในวิชาชีพต่าง ๆ ไปประกอบอาชีพได้ต่อไป

ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานในศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์และเป็นเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรีทั้งสองแห่งผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการเรียนการสอนและการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นให้เหมาะสมให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านทั้งสองได้ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์จังหวัดสุพรรณบุรีใน 3 ด้านคือ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการเรียน และด้านการนำความรู้ไปใช้

2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามตัวแปรต้น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ขนาดของครัวเรือน การเป็นสมาชิกกลุ่มสังคมในชุมชน และรายได้ต่อปี

3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันให้ตรงกับความต้องการของประชาชนในกลุ่มเป้าหมาย และเป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2. ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์ที่มีคุณภาพมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3. ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์สามารถนำไปใช้ปรับปรุงหลักสูตรในการฝึกอบรม ได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งได้แก่ หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 9 ในด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการเรียน และด้านการนำความรู้ไปใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนใน ตำบลทะเลบก อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ครัวเรือนละ 1 คน จำนวน 192 ครัวเรือน แบ่งเป็นประชากรของหมู่ที่ 8 จำนวน 108 ครัวเรือน และประชากรของหมู่ที่ 9 จำนวน 84 ครัวเรือน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายจากกลุ่มประชากร ในหมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 9 ตำบลทะเลบก อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ดังกล่าวข้างต้น โดยการสุ่มครัวเรือนเอามาร้อยละ 50 ของแต่ละหมู่บ้าน ได้กลุ่มตัวอย่างของหมู่บ้านที่ 8 จำนวน 54 ครัวเรือนและกลุ่มตัวอย่างของหมู่ที่ 9 จำนวน 42 ครัวเรือน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้กลุ่มตัวอย่าง 1 คนต่อ 1 ครัวเรือน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น

1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

1.2 อายุ

- 1) ต่ำกว่า 30 ปี
- 2) 30-40 ปี
- 3) 41 ปีขึ้นไป

1.3 ขนาดของครัวเรือน

- 1) ต่ำกว่า 5 คน
- 2) 5 คนขึ้นไป

1.4 ระดับการศึกษา

- 1) ไม่จบประถมศึกษาปีที่ 4
- 2) ป. 4 – ป. 6
- 3) สูงกว่า ป. 6

1.5 การเป็นสมาชิกในกลุ่มสังคมในชุมชน (เช่น กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์หมู่บ้าน , สหกรณ์ อ.ก.ส. เป็นต้น)

- 1) เป็นสมาชิก
- 2) ไม่เป็นสมาชิก

1.6 รายได้ต่อปี

- () ต่ำกว่า 20,000 บาท
- () 20,000 – 40,000 บาท
- () สูงกว่า 40,000 บาท

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี 3 ด้านได้แก่

2.1 ด้านเนื้อหาหลักสูตร

2.2 ด้านวิธีการเรียน

2.3 ด้านการนำความรู้ไปใช้

นิยามศัพท์ เฉพาะ

1. ความต้องการ หมายถึง ความประสงค์เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

1.1 ด้านเนื้อหาหลักสูตร หมายถึง ความต้องการเกี่ยวกับวิชาที่จะเปิดสอน เนื้อหาที่จะสอน ความยากง่ายของเนื้อหา ระยะเวลาที่จะจบหลักสูตร และความทันสมัยของหลักสูตรที่จะจัดเป็นต้น

1.2 ด้านวิธีการเรียน หมายถึง ความต้องการเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่เหมาะสม การใช้วัสดุอุปกรณ์สื่อการสอน และวิธีการสอนของครูระหว่างการฝึกอบรมเป็นต้น

1.3 ด้านการนำความรู้ไปใช้ หมายถึง เป้าหมายในการนำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ เช่น นำความรู้ไปประกอบอาชีพ นำความรู้ไปประกอบอาชีพเสริม หรือนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ เป็นต้น

2. หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักสูตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้แก่ การทำผ้าบาติก การแพทย์แผนไทยประเภทยาสมุนไพร การนวดแผนโบราณ หลักสูตร 1 การนวดแผนโบราณ หลักสูตร 2 การนวดแผนโบราณหลักสูตร 3 คอมพิวเตอร์ การทำกรอบรูปวิทยาศาสตร์ การทำผลิตภัณฑ์จากใยพืชผักตบชวา การบริหารศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) และการกักตักขยะมูลฝอย เป็นต้น

3. ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน หมายถึงประชาชนในหมู่บ้านที่ตั้งบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ซึ่งกรมชลประทานไม่สามารถขุดคลองการท่อน้ำ การส่งน้ำ และการสูบน้ำช่วยเหลือ ในการประกอบอาชีพและประโยชน์ใช้สอยได้ คือ บ้านหนองโสน หมู่ที่ 8 ตำบลทะเลบก อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี และบ้านทางขวาง หมู่ที่ 9 ตำบลทะเลบก อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สภาพทั่วไปของอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี
2. หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น (กรมการศึกษานอกโรงเรียน)
3. ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์
4. แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ
5. แนวคิด ความหมาย ประเภท ขั้นตอน ประโยชน์ของการฝึกอบรม
6. การฝึกอบรมกับการศึกษานอกระบบ
7. การฝึกอบรมกับการพัฒนาอาชีพ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพทั่วไปของอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ประวัติเกี่ยวกับการจัดตั้งอำเภอดอนเจดีย์

ตามประวัติศาสตร์ชาติไทยระบุไว้ เมื่อปีพุทธศักราช 2135 องค์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช กษัตริย์ไทยครองกรุงศรีอยุธยาได้ทรงกระทำยุทธหัตถี มีชัยชนะต่อองค์พระมหาอุปราชาแห่งกรุงหงสาวดี (พม่า) และได้โปรดเกล้าให้จัดสร้างพระสถูปเจดีย์ขึ้นไว้เป็นอนุสรณ์ ณ ตำบลหนองสาหร่าย

ถึงปีพุทธศักราช 2456 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงริเริ่มการฟื้นฟูบูรณะอนุสรณ์ดอนเจดีย์ขึ้น และได้กำหนดสงวนที่ดินสำหรับบริเวณพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ไว้ จำนวน 376 ไร่ และได้ทรงกำหนดแบบก่อสร้างองค์พระสถูปเจดีย์ขึ้นครอบซากองค์พระสถูปเจดีย์องค์เดิม

ปีพุทธศักราช 2494 คณะรัฐมนตรี ได้อนุมัติให้ดำเนินการก่อสร้างจากเงินงบประมาณ ร่วมกับเงินบริจาคจากข้าราชการพ่อค้าประชาชน จำนวนเงินทั้งสิ้น 5,324,326.20 บาท โดยมีจอมพลผิน ชุณหะวัณ เป็นองค์ประธานในการบูรณะ ได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2498 และเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2499 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินมาเป็นองค์ประธาน ในการประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ใน

การก่อสร้าง พระอนุสาวรีย์ องค์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช การบูรณะได้เสร็จสิ้นเรียบร้อยปี พ.ศ. 2502 และในปัจจุบันทางราชการได้กำหนดถือเอาวันที่ 25 มกราคม ของทุกปี เป็นวันรัฐพิธี เพื่อถวายเครื่องราชสักการะ แด่องค์พระวิมวาทย์ขององค์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช

ในตอนนั้น ชื่อ "ดอนเจดีย์" เป็นเพียงตำบลหนึ่ง ซึ่งขึ้นการปกครองอยู่กับอำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ห่างจากที่ว่าการอำเภอสรีประจันต์ ซ้ำมฝั่งแม่น้ำสุพรรณบุรี (ท่าจีน) ไปทางทิศ ตะวันตก 16 กิโลเมตร เมื่อองค์พระสถูปเจดีย์ ได้รับการบูรณะขึ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ชุมชนตำบล ดอนเจดีย์ ก็เติบโตขึ้นตามลำดับ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2505 ทางราชการจึงได้ยกฐานะตำบลดอนเจดีย์ ตำบลหนองสาหร่าย ตำบลสระกระโจม และตำบลไร่รถ ขึ้นเป็นกิ่งอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี (บุญครอง คันธฐาภรณ์ : ม.ป.ป. : 9)

สภาพพื้นที่ทางภูมิศาสตร์

อำเภอดอนเจดีย์มีพื้นที่ 252.018 ตารางกิโลเมตร แม้ว่าจะมีที่ตั้งอยู่ใน ตอนกลางของจังหวัด สุพรรณบุรีก็ตามแต่สภาพพื้นที่ยังไม่อุดมสมบูรณ์ เพราะมีพื้นที่ ซึ่งมีความแตกต่างกันค่อนข้างสูง สภาพพื้นที่อำเภอดอนเจดีย์ สามารถแบ่งออกเป็นส่วนๆ โดยถือเอาความสมบูรณ์ของพื้นที่เป็น เครื่องวัด จะได้ 2 ประเภทคือ

1. พื้นที่ซึ่งอยู่ในเขตชลประทานและมีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตร ได้แก่ พื้นที่ตำบลดอนเจดีย์ ตำบลไร่รถและตำบลหนองสาหร่าย
2. พื้นที่ซึ่งอยู่นอกเขตชลประทาน และมีสภาพค่อนข้างแห้งแล้ง ขาดแหล่งน้ำอุปโภค บริโภค และแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรเกือบตลอดปี ได้แก่พื้นที่ตำบลทะเลบก ตำบลสระกระโจม และพื้นที่ตำบล หนองสาหร่าย ส่วนทิศตะวันตกเฉียงเหนือ และตำบลไร่รถทิศตะวันตก

สภาพแตกต่างเช่นนี้ เนื่องจากพื้นที่ทางด้านตะวันตกของอำเภอดอนเจดีย์นั้นมีความสูงและลาดต่ำลงทางด้านทิศตะวันออก อันเป็นที่ตั้งของตำบลดอนเจดีย์และตำบลหนองสาหร่าย รวมทั้ง ตำบลดอนเจดีย์ ตำบลหนองสาหร่าย และตำบลไร่รถ มีแม่น้ำท่าคอยไหลผ่านประกอบกับพื้นที่ทาง ด้านทิศตะวันตก อันเป็นที่ตั้งของตำบลสระกระโจม และตำบลทะเลบกนั้นไม่มีสภาพเป็นป่าไม้เป็น เพียงนาป่าหัวไร่ปลายนา และมีสภาพทางด้านอากาศผิดแปลกแตกต่างกันด้วย

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอสสามชุก อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และอำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอหนองหญ้าไซ และอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

ประชากรและพื้นที่การปกครอง

อำเภอดอนเจดีย์ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดสุพรรณบุรี ห่างจากตัวจังหวัด 31 กิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 5 ตำบล 48หมู่บ้าน ประชากร 41,855 คน ชาย 22,441คน หญิง 19,414 คน

ที่	ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนประชากร	จำนวนหลังคาเรือน
	ดอนเจดีย์	9	12,660	2,020
	ไร่จรด	9	7,523	1,798
	หนองสาหร่าย	10	8,339	1,999
	สระกระโจม	8	6,167	1,694
	ทะเลบก	12	7,166	1,578
	รวม	48	41,855	9,089

(ที่มา : สำนักงานกลางทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง ณ. วันที่ 1 ธันวาคม 2546)

การปกครองท้องถิ่น

1. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มี 5 แห่ง ครอบคลุมตำบล คือ อบต.ดอนเจดีย์ หนองสาหร่าย ไร่จรด สระกระโจม และทะเลบก มีสมาชิก อบต.ที่มาจากการเลือกตั้ง เมื่อ 28 เมษายน 2539 จำนวน 86 คน

2. เทศบาล 2 แห่งคือ

1. เทศบาลตำบลดอนเจดีย์ ตั้งเมื่อ 25 พฤษภาคม 2542 ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 5 ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ 3.5 ตารางกิโลเมตร จำนวนบ้านเรือน 1,153 หลังคาเรือน
2. เทศบาลตำบลสระกระโจม ตั้งเมื่อ 25 พฤษภาคม 2542 ตำบลสระกระโจม อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ 4 ตารางกิโลเมตร ประชากร 2,636 คน จำนวนบ้านเรือน 579 หลังคาเรือน

ด้านเศรษฐกิจ

อำเภอดอนเจดีย์มีพืชเศรษฐกิจได้แก่ข้าวซึ่งเป็นพืชหลัก เพราะราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาทำไร่ (อ้อย) เลี้ยงสัตว์ (โค, สุกร, ไก่พันธุ์) และประมงน้ำจืด (กุ้ง, ปลา, กระจับ) ส่วนผลไม้ที่นิยมปลูกกันโดยทั่วไปได้แก่มะม่วง, มะพร้าว ปัจจุบันเกษตรกรบางส่วนหันมาดำเนินการเกษตรประเภทไร่นาสวนผสม ปลูกไม้ผล อายุสั้นกันบ้างแล้ว ได้แก่พุทรา เป็นต้น

การค้าและบริการ

เนื่องจากอำเภอดอนเจดีย์ เทศบาล 2 แห่ง คือ เทศบาลตำบลดอนเจดีย์ และเทศบาลตำบลสระกระโจม สำหรับเทศบาลตำบลดอนเจดีย์นั้น มีธนาคารพาณิชย์ 3 แห่ง และมีธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์อีก 1 แห่ง ส่วนเทศบาลตำบลสระกระโจมนั้น ยังไม่มีธนาคารเข้าไปตั้งเพราะเศรษฐกิจยังไม่ได้มีการค้าขายมีในตลาดเทศบาลทั้ง 2 แห่ง

ด้านอุตสาหกรรม

มีผู้ประกอบการในด้านการอุตสาหกรรมแต่ไม่มากนักได้แก่ โรงสีข้าว 7 แห่ง, โรงไม้หิน 1 แห่ง, โรงไม้แปรรูป และโรงงานมันเส้นขนาดเล็ก 3 แห่ง โรงงานใหญ่ ๆ ยังไม่มีความเจริญด้านเศรษฐกิจจึงยังไม่เติบโตเท่าใดนัก

การไฟฟ้า

อำเภอดอนเจดีย์ ได้ขยายเขตการไฟฟ้าเข้าหมู่บ้านจำนวน 5 ตำบล 44 หมู่บ้าน 7,192 ครัวเรือน เหลือบ้านที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้จำนวน 2,992 ครัวเรือน

ปัญหาของแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำธรรมชาติ

- แม่น้ำท่าคอย
- คลองชลประทานสายมะขามเฒ่า-อุทุม
- คลองชลประทานสายสามชุก-ท่าเสด็จ

ปัญหาของแหล่งน้ำ

อำเภอดอนเจดีย์ ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ เนื่องจากไม่มีแหล่งน้ำธรรมชาติและน้ำใต้ดินยังไม่เพียงพอ จะขาดแคลนในฤดูแล้ง ถึงแม้จะมีระบบชลประทานบางส่วนแต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ หากน้ำต้นทุนมีน้อย เนื่องจากภาวะฝนแล้ง ราษฎรอำเภอดอนเจดีย์จะไม่สามารถรับน้ำจากคลอง

ชลประทานอำเภอดอนเจดีย์ กำลังดำเนินการแก้ไขปัญหา ทั้งปัญหาระยะสั้นและปัญหาระยะยาวอย่างต่อเนื่อง

พื้นที่การเกษตร

อำเภอดอนเจดีย์ มีพื้นที่การเกษตรดังต่อไปนี้

ตำบล	ประเภท (ไร่)				รวม
	ทำนา	ทำไร่	ไม้ผล	พืชไร่	
ดอนเจดีย์	20,391	550	560	36	21,537
ไร่รถ	36,280	550	560	36	37,426
หนองสาหร่าย	36,754	2,355	475	-	39,584
สระกระโจม	25,800	543	-	-	26,337
ทะเลบก	41,604	1,814	58	-	43,476
รวม	160,829	5,803	1,653	72	168,357

(ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี : ม.ป.น.)

การสาธารณสุข

ด้านการสาธารณสุขยังไม่ทั่วถึงตึกกล่าวคือการประปามีเฉพาะในเขตสุขาภิบาล และบางหมู่บ้านเท่านั้น การไฟฟ้าถึงทุกตำบลแต่ยังไม่ครบทุกหมู่บ้าน ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ประมาณร้อยละ 85

ด้านการศึกษา

อำเภอดอนเจดีย์มีสถานศึกษาจำนวน 32 โรงเรียน, สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สังกัด สปช.29 โรงเรียน, สังกัดกรมสามัญศึกษา 2 โรงเรียน, สังกัดคณะกรรมการศึกษาเอกชน 1 โรงเรียน

ด้านศาสนา

วัด จำนวน 33 แห่ง

สำนักสงฆ์ จำนวน 2 แห่ง

ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดจำนวน 1 แห่ง

โรงเรียนพระปริยัติธรรม จำนวน 6 แห่ง

แผนกธรรมบาลี จำนวน 2 แห่ง

ที่อ่านหนังสือของหมู่บ้าน จำนวน 15 แห่ง

ด้านสังคมและการเมือง

อำเภอดอนเจดีย์ตั้งอยู่ในภาคกลางจึงไม่มีปัญหาในด้านสื่อภาษาประชาชนนับถือศาสนาพุทธมีวัฒนธรรมและประเพณี กลมกลืนกันเป็นอย่างดี ไม่มีปัญหา ในด้านการปกครอง ราษฎรส่วนใหญ่ตั้งบ้านเรือนอยู่กันอย่างกระจัดกระจายเป็นกลุ่มๆ กลุ่มละประมาณ 5-10 ครัวเรือน ชอบอยู่ในหมู่เครือญาติและช่วยเหลือเกื้อกูลกันตามสภาพท้องถิ่นนั้นๆ

ชาวดอนเจดีย์สนใจเรื่องการเมืองมากและมีความตื่นตัวต่อการปกครองในระบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นมาก เช่นการเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลสมาชิกสภาจังหวัดกรรมการสุขาภิบาล การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น จะมีผู้สนใจสมัครรับเลือกตั้งกันมาก

อำเภอดอนเจดีย์อยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 2 ซึ่งประกอบด้วย อำเภอดอนเจดีย์ ศรีประจันต์ หนองหญ้าไซ สามชุก เดิมบางนางบวช ด่านช้าง พื้นที่ของอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และอำเภออุทัยของบางส่วน

เขตเลือกตั้งที่ 2 มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 คือ

1. ส.ส. ประภัตร โพธสุธน
2. ส.ส. จอชัย เทียมธรรม
3. ส.ส. กัญญา ศิลปอาชา

สมาชิกสภาจังหวัด เขตอำเภอดอนเจดีย์ มี 2 คนคือ

1. นายศรีวิชัย บุญศรีสุวรรณ รองประธานสภาจังหวัดสุพรรณบุรี
2. นางสุนิสา สิ้นไพบูลย์ผล

หลักสูตรวิชาชีพพระยะสันกรมการศึกษานอกโรงเรียน

หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หมายถึงหลักสูตรวิชาชีพสาขาต่างๆ ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนพัฒนานั้น เพื่อเปิดสอนแก่กลุ่มเป้าหมายโดยใช้เวลาเรียนตั้งแต่ 30-300 ชั่วโมง (วินัย สายหงษ์ ม.ป.ป.:7) ลักษณะของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นใช้ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของหลักสูตรรายวิชาที่จบในตัวเอง สามารถเลือกรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง หรือเลือกหลายๆ วิชา มาจัดการเรียนการสอนก็ได้ แต่เมื่อรวม

เวลาต้องไม่เกิน 300 ชั่วโมง โดยมีองค์ประกอบของเนื้อหาที่สำคัญในการพิจารณาสรางหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ดังนี้

1. หลักสูตรจะต้องนำไปสู่กระบวนการคิดเป็น เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพและตัดสินใจ เลือกอาชีพที่เหมาะสม
2. จะต้องนำไปสู่การพัฒนาความรู้และทักษะในอาชีพ
3. จะต้องนำไปสู่การพัฒนาด้านการจัดการประกอบอาชีพ
4. จะต้องนำไปสู่การพัฒนาด้านการตลาด
5. จะต้องนำไปสู่การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ในการประกอบอาชีพ

กองแผนงานและวิจัย กรมการศึกษานอกโรงเรียนในฐานะผู้วางแผนแนวทางในการดำเนินงาน การจัดการการศึกษานอกโรงเรียนของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้วางกระบวนการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพไว้ 2 ประการดังนี้คือ
(กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2539 : 1-7)

1. การสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นระหว่าง 30 – 300 ชั่วโมง ซึ่งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เป็นผู้ดำเนินการในลักษณะการส่งหน่วยเคลื่อนที่ไปให้บริการในชุมชนชนบท
2. การสอนแบบกลุ่มสนใจ ใช้เวลาสอนหลักสูตรละไม่เกิน 30 ชั่วโมง เปิดดำเนินการสอนโดยการให้ประชาชนรวมกลุ่มกันแล้วศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดดำเนินการจัดส่งวิทยากรเข้าไปทำการสอน

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพทั้งสองประเภทดังกล่าว เน้นหลักการและวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษาด้านอาชีพแก่ประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียนที่ขาดโอกาสเพื่อให้เห็นช่องทางการทำมาหากิน คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความรู้ ทักษะและทัศนคติที่ดีในการประกอบอาชีพอิสระ รับจ้างในตลาดแรงงานหรือปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ทั้งของตนเองและชุมชนโดยหลักสูตรที่ใช้มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับสภาพตามความต้องการของบุคคลและชุมชน

หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นเป็นหลักสูตรที่กำหนดขึ้น เพื่อใช้ฝึกอบรมนักศึกษา หรือบุคคลทั่วไปที่มีความประสงค์จะเรียนรู้เพื่อนำไปประกอบอาชีพ หรือนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและเพื่อให้ผู้เรียนสายสามัญทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนได้มีโอกาสศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดีทางวิชาชีพ การเรียนการสอนหรือการฝึกอบรมเน้นไปทางปฏิบัติ ลักษณะของหลักสูตรรายวิชา ซึ่งหมายถึงหลักสูตรที่แยกเนื้อหาออกเป็นหมวดหมู่จบในตัวเองเฉพาะในรายวิชานั้น ๆ และจัดรายวิชานั้นเชื่อมโยงกับรายวิชาอื่น ๆ จนสามารถเรียนต่อเนื่องกันได้ ผู้ที่เรียนจบเฉพาะรายวิชาใดวิชาหนึ่งก็จะมีความรู้เฉพาะในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งอาจนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือเสริมอาชีพเดิมให้ดีขึ้น

ขึ้น ถ้าต้องการจะนำไปประกอบอาชีพจะต้องมีความรู้พื้นฐานในวิชาชีพนั้นมาบ้างแล้ว หรือเลือกเรียนวิชาเหล่านั้นหลายวิชาต่อเนื่องกัน ระยะเวลาการเรียนแต่ละรายวิชาขึ้นอยู่กับความสั้นยาวของเนื้อหา ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเฉพาะสิ่งที่ต้องการ แต่เมื่อจบรายวิชาแล้วถือว่าจบหลักสูตร จะไม่เรียนต่อรายวิชาอื่นอีกก็ได้

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีในการทำงานอันจะเป็นพื้นฐานที่เพียงพอแก่การดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ
2. เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะอาชีพที่ดำเนินอยู่เป็นการยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง และประเทศชาติเป็นส่วนรวม
3. เพื่อส่งเสริมให้มีความสามารถในการประกอบอาชีพรองจากอาชีพเดิมที่ประกอบอยู่ และให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ในอันที่จะเพิ่มพูนรายได้ให้สูงขึ้น
4. เพื่อให้รู้จักตนเอง รู้จักสังคม และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องใช้เป็นข้อมูลในการประกอบอาชีพ

การดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพ หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น มีรายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมาย กระบวนการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล มีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย สำหรับกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ทั้งในเมืองและชนบท แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 กลุ่มเป้าหมายในอาชีพ หมายถึง กลุ่มเป้าหมายที่ยึดถืออาชีพเพื่อการประกอบอาชีพให้ได้มาซึ่งรายได้ หรือเพื่อการประหยัดเป็นหลัก ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายที่เรียนวิชาชีพที่นำความรู้ไปปรับปรุงชีวิต ความเป็นอยู่ กลุ่มเป้าหมายที่มาเรียนวิชาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพด้วยตนเองและกลุ่มเป้าหมายที่มาเรียนวิชาชีพเพื่อไปรับจ้างหรือขายแรงงาน

1.2 กลุ่มเป้าหมายที่จำแนกตามสภาพ หมายถึง กลุ่มเป้าหมายที่มีปัญหาโดยเฉพาะกลุ่มผู้อพยพ กลุ่มคนงานในโรงเรียนและกลุ่มคนในชุมชนแออัด เป็นต้น

2. กระบวนการเรียนการสอน ครูเป็นผู้พิจารณาเนื้อหาว่าจะสอนด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติอย่างละเท่าไร โดยยึดเอาผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งควรดำเนินการดังนี้

2.1 การชี้แจงสนทนาเนื้อหาสาระต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนอย่างชัดเจน

2.2 การสาธิตเพื่อ ให้ผู้เรียนเข้าใจขั้นตอนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือขั้นตอนการทำงาน ฯลฯ โดยผู้สอนทำการสาธิตแล้วผู้เรียนทำตาม

2.3 การปฏิบัติงาน ผู้เรียนทำงานตามที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้เกิดทักษะและความชำนาญตลอดจนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

2.4 ค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง เพื่อให้ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องให้แตกฉานยิ่งขึ้น

2.5 สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และสิ่งอื่น ๆ ที่เห็นว่าจะเป็นทางแห่งการสร้างคนให้มีคุณภาพ เพื่อสร้างงานให้มีคุณภาพในอนาคต

3. การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสัน โดยทั่วไปเน้นหนักให้ผู้เรียนหรือผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับการฝึกภาคปฏิบัติให้มีทักษะพอที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันหรือใช้ในการประกอบอาชีพได้ โดยที่การเรียนการสอนวิชาชีพมี

ลักษณะดังกล่าว การวัดผลและการประเมินผลการเรียนจึงควรจัดให้สอดคล้องกัน กล่าวคือในการวัดผลให้น้ำหนักทางภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี อาจให้ประมาณร้อยละ 80 – 100 และน้ำหนักทางทฤษฎีอาจเป็นร้อยละ 0 – 20 ทั้งนี้อยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอนว่าควรจะให้อัตราส่วนของน้ำหนักในการวัดผลภาคปฏิบัติ และภาคทฤษฎีเป็นเท่าไร โดยพิจารณาเนื้อหาในแต่ละงาน หรือรายวิชา

เนื้อหาในแต่ละรายวิชา ครูผู้สอนอาจพิจารณาแบ่งออกเป็นรายวิชาหรือเป็นงานให้ผู้เรียนปฏิบัติในการประเมินผล จึงควรประเมินจากระหว่างการเรียนแต่ละรายวิชาย่อยหรือการปฏิบัติแต่ละงานตั้งแต่ต้นจนจบ ถือว่าเป็นการเรียนของรายวิชาย่อยหรืองานนั้นเมื่อสิ้นสุดการเรียนวิชาใดแล้วนำผลการเรียนทุกรายวิชาย่อยหรือทุกงานในรายวิชานั้นเมื่อสิ้นสุดการเรียนวิชาใดแล้วให้นำผลการเรียนทุกรายวิชาย่อยหรือทุกงานในรายวิชานั้นประเมินเป็นผลการเรียน การวัดและประเมินผลการเรียน อาจวัดผลโดยวิธีการสังเกตการปฏิบัติงาน การทดสอบหรือการดูผลงานตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานจนสิ้นสุด และให้ผลการเรียนออกมาเป็นคะแนนแล้วจึงนำคะแนนของการวัดผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของงานนั้นมารวมกัน ได้เท่าไรนำผลรวมที่ได้มาปรับเป็นระดับคะแนน

หลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะนั้นพื้นฐานที่ใช้ในการดำรงชีวิตเน้นความรู้ทักษะเบื้องต้นและเฉพาะอย่างเพื่อสามารถนำไปแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันได้ หลักสูตรเพื่อการประกอบอาชีพอิสระเน้นในทุกองค์ประกอบ เพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพ ที่ครบกระบวนการได้

หลักสูตรการศึกษาด้านอาชีพเป็นหลักสูตรที่สนองความต้องการของประชาชน ที่มีความสอดคล้องกับความต้องการทางด้านเศรษฐกิจสังคม และสภาพแวดล้อม ที่แตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น เป็นหลักสูตรที่สามารถปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้ มีลักษณะยืดหยุ่นมีเนื้อหาที่ทันสมัยสามารถนำไปใช้ในสังคมปัจจุบันได้

ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์

ประวัติความเป็นมาของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเป็นหน่วยงานของกรมการศึกษานอกโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและได้ประกาศจัดตั้งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอเป็นสถานศึกษา จำนวน 125 แห่ง ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2533 (กระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ.2533 :1) ต่อมาในปี 2536 ซึ่งเป็นช่วงที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้มีการปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อให้มีหน่วยงานเครือข่ายปฏิบัติงาน การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอทั้งในระดับชาติ จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้านจึงได้ประกาศจัดตั้งศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอขึ้นทั่วประเทศ ซึ่งศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์เป็นแห่งหนึ่ง ที่จัดตั้งตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2536 โดยเริ่มแรก ได้จัดตั้งเป็นศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์ เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2533 โดยมี นายสงัด ประดิษฐ์สุวรรณ เป็นผู้ประสานงาน การศึกษานอกโรงเรียนต่อมา ได้ประกาศยกเลิกศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์และเปลี่ยนเป็นศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2536 โดยมี นายสงัด ประดิษฐ์สุวรรณ ตำแหน่งอาจารย์ 2 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสุพรรณบุรี ปฏิบัติราชการในหน้าที่หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์จนถึงปัจจุบัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์ ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ดูแลรับผิดชอบในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนใน 3 ประเภท คือการศึกษาสายสามัญ การศึกษาสายอาชีพ และการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับกลุ่มเป้าหมายผู้ด้อยโอกาส พลาดหรือขาดโอกาสทางการศึกษาได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ ฝึกทักษะ และพัฒนาเจตคติ เพื่อการดำเนินชีวิตที่มีความสุขตามควรแก่สภาพ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศอีกส่วนหนึ่ง

สำหรับการดำเนินงานการศึกษาสายอาชีพในปีงบประมาณ 2545 ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์ เปิดอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น มีแผนกวิชา 10 แผนกวิชาได้แก่ การทำผ้าบาติก (หลักสูตร 50 ชั่วโมง) การแพทย์แผนไทยประเภทเภสัชกรรม(หลักสูตร 50 ชั่วโมง) การนวดแผนโบราณหลักสูตร 1 (หลักสูตร 50 ชั่วโมง) การนวดแผนโบราณหลักสูตร 2 (หลักสูตร 50 ชั่วโมง) การนวดแผนโบราณหลักสูตร 3 (หลักสูตร 50 ชั่วโมง) คอมพิวเตอร์ (หลักสูตร 90 ชั่วโมง) การทำกรอบรูปวิทยาศาสตร์ (หลักสูตร 50 ชั่วโมง) การทำผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช ผักตบชวา (หลักสูตร 50 ชั่วโมง) การบริหารศัตรูพืชแบบผสมผสาน(IPM) (หลักสูตร 50 ชั่วโมง) การกักลายกระเจก (หลักสูตร 50 ชั่วโมง)

เนื้อหาหลักสูตร 10 แผนกวิชา

1. การทำผ้าบาติก (หลักสูตร 50 ชั่วโมง)
 - ความรู้เรื่องวัสดุ อุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน
 - ปฏิบัติ
2. การแพทย์แผนไทย ประเภทเภสัชกรรม (หลักสูตร 50 ชั่วโมง)
 - พื้นฐานเภสัช จำนวน 10 ชั่วโมง
 - เภสัชวัตถุ จำนวน 40 ชั่วโมง
 - สรรพคุณเภสัช
 - คณาเภสัช
 - กฎหมายยา
3. การนวดแผนโบราณ หลักสูตร 1 (หลักสูตร 50 ชั่วโมง)
 - พื้นฐานการนวด จำนวน 3 ชั่วโมง
 - คัมภีร์ จำนวน 3 ชั่วโมง
 - กายวิภาคศาสตร์สำหรับการนวด จำนวน 3 ชั่วโมง
 - การนวดแบบเชลยศักดิ์ จำนวน 41 ชั่วโมง
4. การนวดแผนโบราณ หลักสูตร 2 (หลักสูตร 50 ชั่วโมง)
 - ประวัติการนวดแบบราชสำนัก จำนวน 3 ชั่วโมง
 - การฝึกใช้กำลังนิ้ว จำนวน 3 ชั่วโมง
 - มารยาทผู้นวด จำนวน 1 ชั่วโมง
 - การนวดแบบราชสำนักตามขั้นตอนที่ถูกต้อง จำนวน 20 ชั่วโมง
 - นวดเพื่อสุขภาพและการรักษาแบบราชสำนัก จำนวน 20 ชั่วโมง
 - การตรวจร่างกายท่าบริหารการนวดของผู้นวด จำนวน 4 ชั่วโมง
5. การนวดแผนโบราณหลักสูตร 3 (หลักสูตร 50 ชั่วโมง)
 - ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการนวดฝ่าเท้า จำนวน 10 ชั่วโมง
 - ขั้นตอนการนวดเท้าและฝ่าเท้า จำนวน 30 ชั่วโมง
 - การทำงานหรือผลของการนวดฝ่าเท้า จำนวน 10 ชั่วโมง
6. คอมพิวเตอร์ (หลักสูตร 90 ชั่วโมง)
 - คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ จำนวน 12 ชั่วโมง
 - การใช้แป้นพิมพ์และการพิมพ์ จำนวน 20 ชั่วโมง
 - ระบบปฏิบัติการ จำนวน 20 ชั่วโมง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ

แนวคิด

คำว่า “ ความต้องการ ” (Needs) มีผู้ให้ความหมายที่สามารถเข้าใจได้โดยง่ายก็คือ

แซนเดอร์ส (Sanders 1966 : 56) ได้ให้ความหมายของความ需求和แบ่งความต้องการออกตามความรู้สึกของบุคคล โดยกล่าวว่า ความต้องการ คือ ช่องว่างระหว่างสถานการณ์ ปัจจุบันกับสถานการณ์ที่ดีกว่าในอนาคตและแบ่งความต้องการออกเป็น 2 ประเภท คือ ความต้องการที่รู้สึก (felt needs) เช่นความต้องการปัจจัยสี่ และความต้องการที่ไม่รู้สึก (unfelt needs) เช่นความต้องการที่จะช่วยเสริมสร้างบุคคลให้มีสุขภาพอนามัยดี

เมอร์ฟี (Murphy . 1973 : 80) ได้กล่าวถึงความต้องการโดยทั่ว ๆ ไปไว้ว่าความต้องการในสิ่งที่จำเป็นต่ออินทรีย์ เช่น อาหาร น้ำ อากาศ เพื่อความเจริญเติบโตของร่างกาย ความต้องการที่จะสำรวจและให้มีกิจกรรมเกิดขึ้นเรื่อย ๆ ความต้องการทางด้านความรู้สึกคือการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ความต้องการที่จะหลีกเลี่ยงความลำบาก

สุชา จันทรเอน (2536 : 67) กล่าวว่า ความต้องการหมายถึงความจำเป็นของอินทรีย์เพื่อการดำรงอยู่ของชีวิต ซึ่งเกี่ยวกับ การเจริญเติบโต การสืบพันธุ์ การมีอนามัยดี และรวมถึงการให้สังคมยอมรับ

ทฤษฎีความต้องการ

คิดส์ (Kidd . 1973 : 272) ได้เน้นถึงความต้องการของผู้ใหญ่โดยกล่าวว่าผู้ใหญ่มีความต้องการต่าง ๆ คือ ความต้องการด้านสุขภาพ ความต้องการด้านครอบครัว

คัมส์ (Coombs . 1973 : 15) กล่าวถึงความต้องการด้านการศึกษามนุษย์โดยแบ่งได้ดังนี้

1. ความต้องการในด้านการศึกษาระดับพื้นฐานและเรื่องทั่ว ๆ ไป เช่น การเรียนรู้หนังสือ การอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น มีความเข้าใจอย่างง่าย ๆ ในเรื่องของวิทยาศาสตร์และภาวะแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเอง เป็นต้น

2. ความต้องการในการศึกษาเพื่อปรับปรุงชีวิตครอบครัวให้ดีขึ้น เช่น ความรู้พื้นฐาน ทักษะ และทัศนคติพื้นฐานซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นโดยเริ่มจากเรื่องสุขภาพอนามัยโภชนาการ การจัดบ้าน การเลี้ยงดูเด็ก การซ่อมแซมบ้าน รักษาบ้านให้น่าอยู่ การวางแผนครอบครัว เป็นต้น

3. ความต้องการในการศึกษา เพื่อปรับปรุงชุมชนที่ตนอยู่อาศัย เช่นความรู้เกี่ยวกับสถาบันการปกครองของท้องถิ่นและของประเทศ รวมทั้งขบวนการต่าง ๆ ของการดำเนินการปกครองทั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับชาติ โครงการพัฒนาชุมชน เป็นต้น

4. ความต้องการในการศึกษาด้านอาชีพเช่น ความรู้และทักษะเฉพาะซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและที่เป็นประโยชน์ในการดำรงชีพ เป็นต้น

โนลส์ (Knowles . 1980 : 88) ได้กล่าวถึงความต้องการด้านการศึกษว่าหมายถึงบางสิ่งบางอย่างที่บุคคลจะได้เรียนรู้เพื่อได้เป็นผลดีสำหรับตัวเอง ผลดีสำหรับองค์กรหรือเพื่อผลดีของสังคม ความต้องการด้านการศึกษาที่จริงแล้วก็คือช่องว่างระหว่างระดับความสามารถที่สูงกว่าและที่บุคคลหรือองค์กรหรือสังคมคาดไว้ว่า จะต้องมีประสิทธิภาพก่อน

แนวคิด ความหมาย ประเภท ขั้นตอน ประโยชน์ของการฝึกอบรม

แนวคิดของงานฝึกอบรม

การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่สำคัญ จากอดีตมาจนถึงปัจจุบัน การถ่ายทอดวิชาการไม่ว่าจะเป็นการพูดการเขียน การใช้เครื่องมือเครื่องใช้ มีวิวัฒนาการได้ทำกันมาอย่างต่อเนื่อง สมัยเดิมนั้น การเรียนรู้จากพ่อสอนงานให้ลูก เช่น ตระกูลใดเป็นหมอลูกหลานจะสืบทอดการเป็นหมอเรื่อย ๆ การรับรู้การสอนงานนี้ก็เป็นแนวหนึ่งของงานฝึกอบรมถึงแม้ว่าจะไม่สามารถมองเห็นผลของการทำงานในรูปเชิงปริมาณได้เช่นเดียวกับงานอื่นก็ตาม แต่ปัจจุบันผู้บริหารได้เล็งเห็นว่างานฝึกอบรมเป็นตัวจักรสำคัญในการดำเนินงาน แม้บางท่านอาจมีแนวคิดว่าค่าใช้จ่ายนั้นจ่ายไปโดยสิ้นเปลืองเหมือนน้ำซึมบ่อทราย แต่คำว่าฝึกอบรมเป็นการฝึกพนักงานให้เพิ่มคุณค่าของตัวเอง โดยเพิ่มความรู้ ความคิด ความอ่าน ให้มีประสบการณ์ที่เหมาะสมต่อหน้าที่สมกับความรับผิดชอบในตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายมากที่สุด (ทองฟู ชินะโชติ . 2531 : 1 – 2)

ปัจจุบันการบริหารและการดำเนินงานของธุรกิจ และองค์กรต่าง ๆ จะประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ต้องย่อมอาศัยทรัพยากรมนุษย์ ในบรรดาปัจจัยต่าง ๆ "คน " เป็นปัจจัยที่มีค่ามากที่สุดที่จะบันดาลให้ความสัมฤทธิ์ผลของงานที่เป็นประโยชน์สูงสุด องค์การจะเจริญหรือเสื่อมก็เป็นผลมาจากคน ดังนั้นการสร้างคนให้มีคุณภาพจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารต้องคำนึงถึง คือ การเสริมสร้างและบำรุงรักษาคนในองค์กร เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพในการทำงานสูงสุดได้มีผู้เปรียบเทียบไว้ว่าองค์กรเปรียบเสมือนโครงกระดูกของร่างกายคนงานเปรียบเสมือน

เนื้อหนังและจิตใจ ถ้าหากองค์กรประสบปัญหา ร่างกายก็จะพิการ การแก้ไข หรือนำหมอมารักษา เป็นการกระตุ้นส่วนเสื่อมของร่างกายให้ดีขึ้นได้ดังเดิม เปรียบเช่น การนำเอาการฝึกอบรมมารักษาเยียวยา สุขภาพของคนในองค์กรนั่นเอง

ความหมายของการฝึกอบรม

การฝึกอบรมตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Training ซึ่งถือเป็นคำเรียกวิธีการหรือกรรมวิธีอย่างหนึ่ง เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนางานให้เกิดประสิทธิภาพต่อการทำงาน โดยมุ่งพัฒนาทักษะ ความรู้ และความสามารถ การฝึกอบรมจึงเป็นกรรมวิธีอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารใช้พัฒนาพนักงาน ได้มีผู้ให้ความหมายของการฝึกอบรมไว้หลาย ๆ ท่านดังนี้

กูด (ศักรินทร์ ชนประชา. 2543 : 22; อ้างอิงมาจาก Good . 1973 : 613) ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมไว้ว่า หมายถึง กระบวนการให้ความรู้และทักษะแก่บุคคลภายใต้เงื่อนไขบางประการ แต่ยังไม่เป็นระบบเหมือนกับการศึกษาทั่วไป

วิจิตร อวระกุล (2537 : 23) กล่าวว่า การฝึกอบรมหมายถึง การพัฒนาหรือ ฝึกฝนอบรมบุคคลให้เหมาะหรือเข้ากับงานหรือการทำงาน

วิน เชื้อโพธิ์หัก (2537 : 23) กล่าวว่า การฝึกอบรมหมายถึง กระบวนการอย่างมีระบบ ซึ่งมุ่งหมายที่จะพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการทำงานของบุคลากรที่รับการฝึกอบรม

ไมตรี ทองประวดี (2539 : 5) ได้ให้ความหมายว่า การฝึกอบรมและการสัมมนาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสัมฤทธิ์ผล โดยอาศัยการพัฒนานิสัยในการใช้ความคิดและการกระทำ ทักษะ ความรู้ และทัศนคติที่เหมาะสม หรือกระบวนการในอันที่จะเพิ่มพูนความรู้ พัฒนาฝีมือในการทำงานสมรรถนะของบุคคลทั้งมวลในสังคมใดสังคมหนึ่ง ตลอดจนเปลี่ยนแปลงทัศนคติของคนในทางที่ดี

บีช (Beach. 1975 : 193) ได้ให้ความหมายว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อให้บุคคลได้เรียนรู้และมีความชำนาญ เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมุ่งให้บุคคลรู้เรื่องหนึ่งโดยเฉพาะและเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลไปในทางที่ต้องการ

ประเภทของการฝึกอบรม

ในเรื่องประเภทของการฝึกอบรมนี้ มีนักวิชาการได้แบ่งประเภทการฝึกอบรมออกเป็นหลายประเภทซึ่งขึ้นอยู่กับว่าจะใช้หลักเกณฑ์อะไรมาเป็นเครื่องกำหนด ทองฟู ชินะโชติ (2531 : 100 –102) ได้จำแนกประเภทของการฝึกอบรมออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การฝึกอบรมผู้เพิ่งเข้าปฏิบัติงานใหม่ (Pre-service Training) เนื่องจากว่าผู้เข้าปฏิบัติงานใหม่ยังไม่คุ้นเคยกับสถานที่ เงื่อนไขการปฏิบัติงาน เพื่อนร่วมงาน สายการบังคับบัญชา การฝึกอบรมผู้เริ่มงานใหม่หรือเรียกว่า ปฐมนิเทศ (Orientation) และการแนะนำงาน (Introduction Training)

การปฐมนิเทศและการแนะนำงานเป็นการฝึกอบรม โดยจัดขึ้นเพื่อให้พนักงานที่เข้าใหม่ได้รู้จักหน่วยงานและเรื่องราวต่าง ๆ ของบริษัท เช่นประวัติ ความเป็นมา นโยบาย ระเบียบ วินัย กฎข้อบังคับ หน้าที่การงาน เงื่อนไขในการทำงานต่าง ๆ รวมทั้งผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน สถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ การปฐมนิเทศเพื่อให้พนักงานคลายความกังวลสามารถปรับตัวกิจกรรมของตนเองให้เข้ากับเพื่อนได้ สร้างทัศนคติที่ดีระหว่างพนักงานกับองค์กร

วัตถุประสงค์ของการปฐมนิเทศ

- 1.1 เพื่อแนะนำให้พนักงานรู้จักสถานที่ และสภาพแวดล้อม
- 1.2 เพื่อแนะนำให้พนักงานทราบสายงานการบังคับบัญชาและผู้บังคับบัญชา
- 1.3 เพื่อแนะนำให้พนักงานรู้จักกฎข้อบังคับ และระเบียบการปฏิบัติงาน
- 1.4 เพื่อแนะนำเพื่อนร่วมงาน
- 1.5 เพื่อแนะนำวิธีการที่ถูกต้อง เพื่อสร้างความปลอดภัยและแนะนำอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ
- 1.6 เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีขององค์กรกับพนักงานใหม่
- 1.7 เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ

2. การฝึกอบรมระหว่างปฏิบัติงาน (Inservice Training) การฝึกอบรมภายหลังจากเข้ามาปฏิบัติงานแล้ว อันเนื่องมาจากความต้องการปรับปรุงความสามารถในการทำงาน เปลี่ยนแปลงเทคนิควิธีการใหม่ ๆ หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่นำเข้ามา การฝึกอบรมหลังการปฏิบัติงานพอแบ่งได้ 6 ประเภท คือ

2.1 การฝึกอบรมแบบลงมือทำงาน (On the job Training) การฝึกอบรมประเภทนี้ได้รับการนิยมมาก เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้และได้ลงมือปฏิบัติจริง ๆ สามารถที่จะเพิ่มพูนความสามารถให้ผู้เข้ารับการอบรมได้อย่างเต็มที่

การฝึกอบรมแบบลงมือทำงานเป็นการฝึกอบรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้รับการเรียนรู้และได้ลงมือปฏิบัติจริงสามารถที่จะเพิ่มพูนความสามารถให้ผู้เข้ารับการอบรมต่อเมื่อ

- 2.1.1 ผู้รับการอบรม คิดอะไร ทำอย่างไร คาดการณ์สิ่งใดไว้และตั้งหัวข้อไว้
- 2.1.2 ผู้อบรมหรือผู้สอนหรือวิทยากร ต้องมีความรู้ความสามารถและความถนัดในงานนั้นจริง ๆ เพื่ออบรมผู้เข้าอบรม
- 2.1.3 หลังจากการอบรมควรมีการตรวจสอบดูความก้าวหน้าในการฝึกอบรมครั้งนั้น

การฝึกอบรมแบบลงมือทำงาน ยังสามารถแบ่งได้อีก ดังนี้

1. การฝึกอบรมพนักงานในช่วงเวลาสั้น ๆ ภายใต้สถานการณ์ที่เหมือนของจริง เช่น การขาย ร้านหรือภายในบริษัท เวลาที่รับการอบรม 2-3 วัน ถึง 2-3 อาทิตย์ ผู้ผ่านการอบรมสามารถเข้าทำงานตามหน้าที่นั้น ๆ ได้ การอบรมประเภทนี้สามารถเข้ารับการอบรมได้หลายคนเวลาสั้นค่าใช้จ่ายไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเชื่อมั่นในการทำงานมากขึ้น การอบรมจะไม่ทำความยุ่งยากต่อการปฏิบัติงานจริงของพนักงาน เนื่องจากการจำลองสถานที่คล้ายของจริง ผู้เข้ารับการอบรมจะปรับปรุงการทำงานเหมือนเหตุการณ์นั้นจริง ๆ ภายใต้คำแนะนำของผู้อบรม และเพิ่มความเชื่อมั่นในการทำงานนั้นเรื่อย ๆ

2. วิธีการฝึกหัดงาน เป็นงานที่เกี่ยวกับการฝึกฝนงาน ๆ จนเป็นผู้ชำนาญงานประเภทที่ต้องรับการฝึกอบรมแบบนี้ เช่น ร้านตัดผม ช่างไม้ ช่างสี ช่างไฟฟ้า ช่างเพชรพลอย เมื่อผ่านการอบรมแบบนี้ จะสามารถเพิ่มความชำนาญย่อมนกระทบต่ออัตราค่าจ้าง เงินอุดหนุน และมาตรฐานของการทำงานดีขึ้น

3. การฝึกทำงานโดยได้รับค่าจ้างตอบแทน การอบรมประเภทนี้ใช้เวลานาน 2 - 3 เดือน การอบรมต้องจัดโครงการร่วม ระหว่างโรงเรียนและที่ทำงาน คัดเลือกผู้เข้ารับการอบรมและทำงานในโรงงานหรือที่ทำงานในช่วงเวลานี้ จนกว่าจะจบหลักสูตรและช่วยเพิ่มความสามารถหรือความชำนาญในการอบรม การอบรมแบบนี้เป็นการเพิ่มความสามารถจากทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติ ข้อเสียของการอบรมนี้ใช้เวลานานบางครั้งผู้เข้ารับการอบรมอาจท้อใจ และจะยุ่งยากในกรณีธุรกิจเกิดอยู่ในสถานะการณ์ไม่ดีนักต้องปลดพนักงานออกโดยไม่มีคามผิด

4. การสับเปลี่ยนหน้าที่ การฝึกอบรมสำหรับผู้ที่ได้รับตำแหน่งในด้านการบริการ เช่น ในกรณีที่นิสิตจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยใหม่ ๆ โดยทำการสับเปลี่ยนหน้าที่จนครบการดำเนินงานขององค์การ อาจใช้เวลานาน ๆ ในแต่ละหน้าที่ เมื่อผ่านการอบรมแล้วจะเริ่มเข้ารับตำแหน่งฝ่ายบริหารต่อไป

5. การศึกษาภายใต้การแนะนำ การอบรมศึกษาภายใต้คำแนะนำและแนวทางของ ผู้นำ เพื่อความสบายใจ และมีกำลังใจในการทำงานของพนักงาน การสอนแบบนี้เหมาะในการพัฒนาบุคคล เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ผู้ควบคุมเพียงแค่ให้คำแนะนำชี้แจงแนวทางให้เหมาะสำหรับผู้ที่มีความรู้ในสาขานั้น

2.2 การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะการปฏิบัติงาน (Skill Training) การอบรมเพิ่มทักษะในการทำงาน เนื่องจากเทคโนโลยี และมีมือในการทำงาน วิธีนี้ทำให้ได้ความรู้จากพนักงานจริง ๆ เพื่อให้คนงานที่มีความสามารถ เพื่ออบรมงานอาชีพต่อไป

2.3 การฝึกอบรมระดับหัวหน้างาน (Supervisory Training) การอบรมระดับหัวหน้างานในวงการธุรกิจเป็นที่นิยมกันมาก เมื่อธุรกิจขยายตัวมาก จำเป็นต้องมีหัวหน้างานเพิ่มมากขึ้น เพื่อควบคุมการทำงานของพนักงาน ดังที่กล่าวว่า ในอนาคตอันใกล้นี้ ความสำคัญของการอบรมบุคคลจะอยู่ แต่การอบรมหัวหน้างานเหมือนดังเป็นความสำคัญตอกอยู่แก่การพัฒนานักบริหาร เมื่อ 10 ปี ที่แล้วมาการอบรมนี้ได้รับความนิยมหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 โรงงานผลิตอาวุธในอเมริกา ต้องการที่จะผลิตอาวุธให้ทันกับความต้องการได้มีผู้คิดค้นวิธีการอบรมเจ้าหน้าที่ ผู้บังคับบัญชาระดับหัวหน้าคนงานให้สามารถทำงานได้รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ซึ่งปรากฏว่าใช้ได้ผลดี การผลิตอาวุธทันต่อความต้องการ เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลง ประเทศต่าง ๆ ทางแถบยุโรป ได้นำโครงการฝึกงานในกิจการอุตสาหกรรม ไปใช้กันอย่างแพร่หลาย

2.4 การฝึกอบรมระดับการจัดการ (Managerial Training) การอบรมระดับการจัดการ ระดับนี้มีภาระรับผิดชอบงาน เพราะฉะนั้นการอบรมจะเน้นหนักเป็นวิชาเฉพาะ ใช้เวลาสั้น ๆ ไม่ให้ผู้เข้าอบรมเสียเวลามากเกินไป ลักษณะวิชาที่อบรม จิตวิทยาผู้บริหาร ภาวะผู้นำ การวินิจฉัยสั่งการ ศิลปะการเกลี้ยกล่อม เป็นต้น

2.5 การพัฒนานักบริหาร (Executive Development) นักบริหาร คือ บุคคลที่มีอำนาจรับผิดชอบในการพิจารณาและตัดสินใจทั้งนโยบาย และการปฏิบัติ เป็นผู้มีอำนาจในการบังคับบัญชาในเอกสารการสั่งมมนา นักบริหารสำนักงานพัฒนาบริหารศาสตร์ ได้ให้ความหมายว่า บุคคลในคณะฝ่ายจัดการชั้นหัวหน้าในระดับกลางและสูง ซึ่งมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุม การบริหารองค์การ ควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชา และรับผิดชอบต่องานทั้งหมดที่เกิดขึ้น การพัฒนา นักบริหารหมายถึง กรรมวิธีที่จะช่วยให้นักบริหารได้รับความชำนาญ ความถนัด ความรู้ ทักษะอันเหมาะสมให้สัมฤทธิ์ผล

2.6 ฝึกฝนโดยตรง การอบรมลูกน้อง หัวหน้าต้องอบรมตนเองก่อน วิธีการอบรมผู้บังคับบัญชาโดยตนเอง ที่นิยมมากคือ

- ฝึกตนเองให้ทันต่อเหตุการณ์
- แลกเปลี่ยนความรู้แบบกันเอง
- ศึกษาหาความรู้จากเอกสารวิชาการ
- ติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับนโยบาย โครงการของงานที่อยู่ในความรับ

ฝึกชอบโดยตรง

- ติดตามความเคลื่อนไหวเหตุการณ์ภายใน และภายนอกประเทศ โดยอาศัย หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และสื่อมวลชน

- ศึกษาทางไปรษณีย์เกี่ยวกับงานความรู้อื่น ๆ
- เข้าร่วมประชุมสัมมนาในบางโอกาส
- ผู้นำอภิปรายและบรรยายในบางโอกาส
- เป็นสมาชิกสมาคมวิชาการ
- หาโอกาสไปดูงานทั้งในและนอกประเทศ
- ศึกษาในสถาบันศึกษา
- คบหาผู้รู้บางท่าน

สรุปได้ว่าการอบรมเป็นปัจจัยที่สำคัญในการบริหารบุคคล และควรเอาใจใส่อย่างเพียงพอในองค์การที่มุ่งหวังความก้าวหน้าของงาน เพราะกำลังคนเป็นปัจจัยในการพัฒนากิจการขององค์การให้บรรลุเป้าหมาย โดยที่การฝึกอบรมเป็นงานที่มีลักษณะเฉพาะพิเศษ ที่ต้องอาศัยเทคนิคในการทำงานและความร่วมมือประสานกันอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประเภทของการฝึกอบรมแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

การฝึกอบรมผู้เข้าปฏิบัติงานใหม่ คือ การปฐมนิเทศ

การฝึกอบรมระหว่างปฏิบัติงาน คือ

- การฝึกอบรมแบบลงมือทำงาน
- การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะในการปฏิบัติงาน
- การฝึกอบรมระดับหัวหน้างาน
- การฝึกอบรมระดับการจัดการ
- พัฒนานักบริหาร
- การฝึกฝนโดยตรง เป็นต้น

ขั้นตอนในการฝึกอบรม

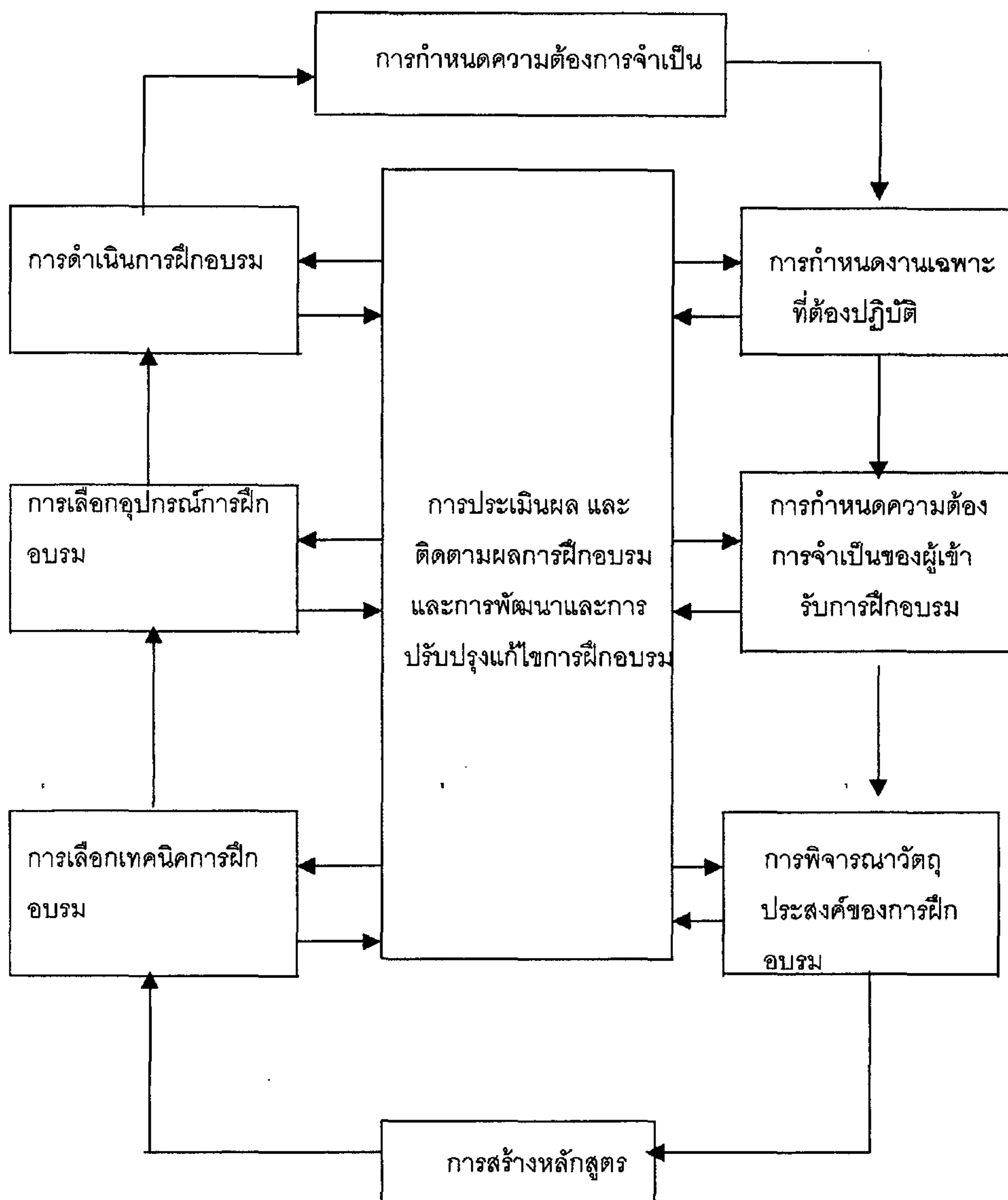
เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารงานต้องตัดสินใจดำเนินการ เพื่อสนองความต้องการฝึกอบรมขั้นตอนในการจัดฝึกอบรม บางครั้งขึ้นอยู่กับนโยบาย หรือแนวคิดใหม่ ๆ การฝึกอบรมโดยทั่วไปเป็นการลงทุนค่อนข้างสูง แต่ก็ใช้ระยะเวลาในการพัฒนาบุคลากรน้อยที่สุด ดีกว่าที่จะปล่อยให้แต่ละคนศึกษาค้นคว้า ลองผิดลองถูก ถ้าผู้จัดอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ ในกระบวนการจัดอบรมสามารถวิเคราะห์ได้ว่า ควรจัดอบรมเรื่องใด ต่อใคร จะใช้กระบวนการวิธีการอย่างไร ผลที่ออกมาจึงจะบรรลุเป้าหมาย การฝึกอบรมในครั้งนั้นก็จะได้ผลคุ้มค่า

ในปัจจุบันการจัดระบบการอบรมมีหลายรูปแบบ แต่ระบบการอบรมที่เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน ได้แก่ ระบบฝึกอบรมที่เรียกว่า The Critical Events Model ซึ่งนำเสนอโดย แนนเดอร์ (อรัทัย ทองฤกษ์ฤทธิ์. 2538 : 28 – 29 ; อ้างอิงมาจาก Nadler . 1982 : 11 – 13) โดยกำหนดแนวทางการฝึกอบรมเป็น 9 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมขององค์การ
2. กำหนดงานเฉพาะที่ต้องปฏิบัติ
3. กำหนดความต้องการจำเป็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในโครงการ
4. พิจารณาวัตถุประสงค์ขององค์การ
5. สร้างหลักสูตร
6. เลือกเทคนิคการอบรม
7. เลือกอุปกรณ์อบรม
8. ดำเนินการฝึกอบรม
9. ประเมินและติดตามผลการฝึกอบรม ตลอดจนให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการพัฒนา

ปรับปรุงแก้ไขการฝึกอบรม

การฝึกอบรม 9 ขั้นตอน สามารถแยกเป็นภาพได้ดังภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 แสดงขั้นตอนสำคัญของระบบการฝึกอบรม (The Critical Events Model)

สรุปได้ว่า ระบบการฝึกอบรมต้องมีการแบ่งเป็นขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การกำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรม ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการฝึกอบรม

ประโยชน์ของการฝึกอบรม

การฝึกอบรมเป็นกระบวนการเพิ่มความรู้ทักษะ และพัฒนาฝีมือในการทำงานสมรรถนะของ คนในองค์กรหรือสังคมใดสังคมหนึ่งตลอดจนเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคลากรไปในทางที่ดีขึ้น การ ฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีช่วยป้องกันปัญหาและปรับปรุงคุณภาพงานให้ดีขึ้น เพื่อให้บุคลากรสามารถ ทำงานในตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบันอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และใช้ขีดความสามารถอย่างเต็มที่ จึง ต้องเข้าใจว่า การฝึกอบรมจะมีผลอย่างไรต่อองค์กร เป็นการเพิ่มความรู้ความสามารถและให้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อองค์กร ในองค์กรปัจจุบันเล็งเห็นว่าการฝึกอบรมมีความสำคัญและจำเป็นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร ในการป้องกันปัญหา ซึ่งจะเกิดขึ้นในอนาคต และแก้ปัญหาบางประการ ในการปฏิบัติงานของการทำงาน เท่ากับเพิ่มพูนความรู้ สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน เป็นการสร้างความสามัคคี เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมต่อการทำงาน เพื่อจะนำไปปฏิบัติและเกิดประสิทธิภาพต่อไป

การฝึกอบรมกับการศึกษานอกระบบ

ทักษะ ความรู้ สมรรถนะและเจตคติของบุคคล สามารถพัฒนาได้โดยการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้มีวิธีแตกต่างกันไป โดยอาจจะเรียนในโรงเรียน นอกโรงเรียน ในระหว่างทำงานและนอกเวลาทำงาน ก่อนมีงานหรือขณะที่ทำงาน ในทุกประเทศจึงมีสิ่งที่เรียกว่า "ระบบการเรียนรู้ (A Learning System)" และเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ระบบการเรียนรู้ สามารถแยกเป็นระบบย่อยได้ 2 ระบบ คือ การศึกษาในระบบ กับ การศึกษานอกระบบและการฝึกอบรม

การศึกษานอกระบบและการฝึกอบรม เป็นระบบที่ทักษะและความรู้ตลอดจนเจตคติเกิดขึ้นนอกระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบเป็นกระบวนการต่อเนื่องของการพัฒนาทักษะความสามารถและความรู้ของกำลังแรงงาน กิจกรรมการศึกษานอกระบบมีความหลากหลาย มีอิสระต่อกัน แม้จะมีบางส่วนที่มีบูรณาการของระบบการพัฒนา เช่น การเกษตร สุขภาพ การอุตสาหกรรม ฯลฯ แต่ในกรณีของโปรแกรมการสอนผู้ใหญ่ให้รู้หนังสือ ถือเป็นโอกาสครั้งที่สอง (Second Chance) มีลักษณะแบบเดียวกับที่เรียนในระบบโรงเรียน โปรแกรมการศึกษานอกระบบมีแนวโน้มที่เป็นการเรียนบางเวลา มีช่วงที่สั้นกว่า เน้นเฉพาะเรื่องความรู้และทักษะที่ปฏิบัติได้ นำไปใช้ได้ทันทีกับเฉพาะบุคคลเฉพาะงาน และยืดหยุ่นต่อการที่จะใช้ตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ใหม่ๆที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว (ไพศาล ไกรสิทธิ์. 2541: 254-256)

โดยทั่วไป การศึกษานอกระบบจะมีประโยชน์ในลักษณะต่อไปนี้คือ

1. ให้ความรู้ที่กว้างขึ้น นอกเหนือไปจากการศึกษาในระบบ
2. เป็นทางเลือกหรือทดแทนการศึกษาในระบบ
3. เป็นวิธีการขยายทักษะและความรู้ที่ได้จากการศึกษาในระบบเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ต่อเนื่องตลอดชีวิต
4. ในหลายประเทศ ใช้การศึกษานอกระบบเป็นโอกาสให้คนส่วนใหญ่ได้มีการเรียนรู้
5. การศึกษานอกระบบเป็นวิธีการสร้างความสมดุลที่เกิดจากความบิดเบี้ยวที่การศึกษาในระบบสร้างขึ้น การศึกษานอกระบบช่วยให้บุคคลสามารถเจริญเติบโตในระบบเศรษฐกิจในระดับที่สูงขึ้น โดยไม่ต้องมีประกาศนียบัตรรับรอง

6. การศึกษานอกระบบเปิดโอกาสให้มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ได้มาก
สำหรับหน้าที่ของการศึกษานอกระบบที่สำคัญมีดังนี้

1. สอนผู้ที่ไม่รู้หนังสือทั้งผู้ใหญ่และเด็กซึ่งออกจากโรงเรียนกลางคัน
2. ส่งเสริมการเกษตรสำหรับเกษตรกร โดยมุ่งการพัฒนาความรู้ ทักษะทางเทคนิค
3. ฝึกอบรมในระหว่างประจำการ ซึ่งนายจ้างจัดให้ในขณะทำงาน

จะเห็นว่าการฝึกอบรมเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษานอกระบบนั่นเอง

การศึกษานอกระบบมีความหลากหลายทั้งในเรื่องสาขาวิชา การจัดกิจกรรม ตลอดจนการบริหารจัดการ การศึกษานอกระบบเกี่ยวข้องกับทุกสิ่งทุกอย่างตั้งแต่การรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือจนถึงเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีการเกษตร ค่าใช้จ่ายในการศึกษานอกระบบมาจากทั้งภาครัฐและเอกชน โครงสร้างการบริหารมีทั้งที่มีโครงสร้างหลวม จนถึงการมีโครงสร้างที่เป็นระบบ มีระเบียบแบบแผนเหมือนการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบเปิดโอกาสให้กับผู้ด้อยโอกาสในสังคม เช่น สตรีในชนบท ประชาชนที่อยู่ห่างไกล แรงงานเด็ก เป็นต้น

เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการที่แตกต่าง ผู้เรียน องค์กรที่จัด และความสัมพันธ์กับการศึกษาในระบบ การจัดการศึกษานอกระบบสามารถจัดได้ในลักษณะต่อไปนี้ คือ

1. การศึกษาระบบคู่ขนาน หมายถึง โปรแกรมวิชาที่ทดแทนการจัดการศึกษาในระบบ เป็นการให้โอกาสครั้งที่สอง สำหรับผู้ที่ไม่มีโอกาสหรือไม่สามารถที่จะเรียนในโรงเรียนปกติได้ โดยทั่วไป มักจะเรียนในตอนเย็น หรือการเรียนทางไกล
2. การศึกษาสำหรับคนส่วนมาก การศึกษาลักษณะนี้มีเป้าหมายอยู่ที่จะบริการกลุ่มคนส่วนใหญ่ที่มีลักษณะเป็นสถาบันน้อยที่สุด เช่น การศึกษาผู้ใหญ่ การอบรมเพื่อกิจกรรม สหกรณ์ การเคลื่อนไหวทางการเมือง หรือการพัฒนาชุมชน

3. การศึกษาเพื่อปรับปรุงปัจเจกบุคคลให้ดีขึ้น เป็นการศึกษาที่จัดโดยสโมสร สถาบันทางวัฒนธรรมและสมาคม ส่วนใหญ่ผู้รับบริการเป็นคนจ่าย ได้แก่ การฝึกอบรมเกี่ยวกับดนตรี ภาษา กีฬา ฯลฯ

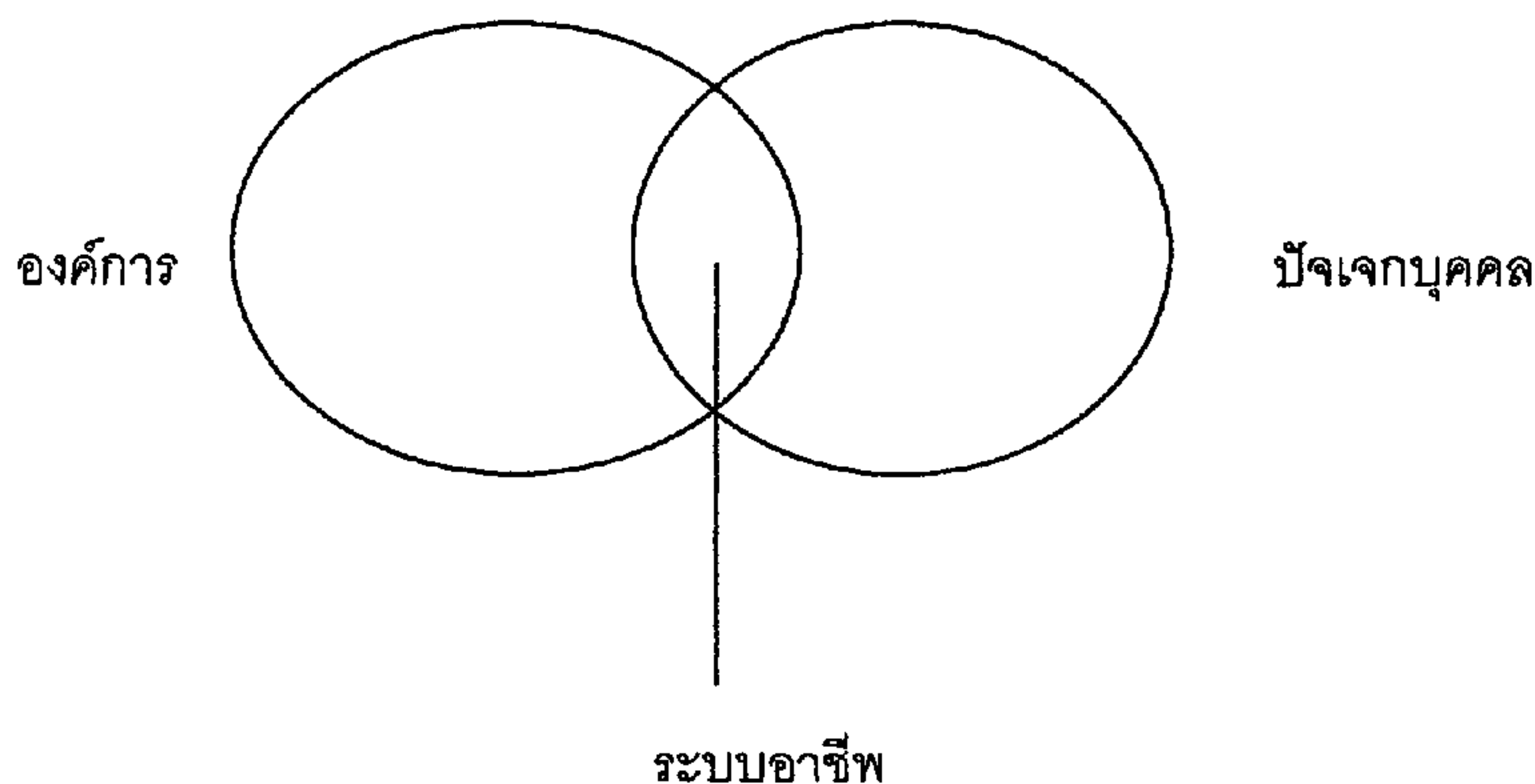
4. การฝึกอบรมทางวิชาชีพ เป็นการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการตอบสนองทักษะที่จำเป็นต่อการจ้างงานในภาคทันสมัย หรือทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในภาคการเกษตร ตลอดจนงานฝีมือต่างๆ ซึ่งจัดโดยบริษัท สหภาพแรงงาน ภาคเอกชนและโรงเรียน

ในการจัดการศึกษานอกระบบทั้ง ลักษณะดังกล่าวแล้วนี้ ส่วนมากรัฐบาลจะมีบทบาทสำคัญ เฉพาะการจัดการศึกษาระบบคู่ขนานเท่านั้น โดยรัฐจะจัดตั้งองค์การ งบประมาณและการดำเนินการ เพื่อการรู้หนังสือของผู้ใหญ่ เด็กที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียน และการฝึกอบรมทางอาชีพการพัฒนาทักษะ จะเห็นว่า กิจกรรมการฝึกอบรมเป็นกิจกรรมที่สำคัญสำหรับการศึกษานอกระบบ

มีความเข้าใจผิดว่าการศึกษานอกระบบเป็นการศึกษาสำหรับคนยากจนและเหมาะกับประเทศกำลังพัฒนาเท่านั้น แต่ความเป็นจริงแล้ว ประเทศอุตสาหกรรมมีโปรแกรมและกิจกรรมการศึกษานอกระบบมากมายและหลากหลาย และถ้าขาดการศึกษานอกระบบ จะทำให้ก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีเป็นไปด้วยความลำบาก การศึกษานอกระบบจึงถูกใช้อย่างแพร่หลายเพื่อเกษตรกร คนงานในโรงงานอุตสาหกรรม พนักงานธนาคาร และอาชีพอื่นๆ ตลอดจนผู้บริโภคได้คุ้นเคยกับเทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ การศึกษานอกระบบเป็นวิธีการสำคัญซึ่งช่วยให้ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องในทุกทิศทาง นอกจากนั้นการศึกษานอกระบบยังใช้เพื่อการฝึกอบรมผู้เชี่ยวชาญพิเศษเฉพาะทาง ได้แก่ แพทย์ วิศวกร นักวิทยาศาสตร์ ข้าราชการ และผู้บริหารภาคธุรกิจระดับสูง เพื่อให้ผู้มีอาชีพเหล่านี้ก้าวหน้าได้ทันกับความก้าวหน้าที่เกิดขึ้น

การฝึกอบรมกับการพัฒนาอาชีพ

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513 เป็นต้นมา ทรัพยากรมนุษย์ได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ และมีผลทำให้เกิดสาขาที่เกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์เพิ่มขึ้นมากมายเช่นกัน การพัฒนาอาชีพ (Career Development) ก็เป็นกิจกรรมและวิชาหนึ่งที่เกิดขึ้นด้วยเหตุนี้ การพัฒนาอาชีพและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ทั้งสองจะมีกิจกรรมที่เสริมกัน และต่างก็เกี่ยวข้องกันทั้งปัจเจกบุคคลและองค์การ โดยที่อาชีพ ปัจเจกบุคคล และองค์การจะเกี่ยวข้องกันในลักษณะต่อไปนี้ ดังรูป

ระบบอาชีพในองค์การ
(ไพศาล ไกรสิทธิ์ . 2541 : 255)

ภาพประกอบ 2 แสดงระบบอาชีพในองค์การ

โดยปกติ องค์การกับปัจเจกบุคคล เป็นระบบที่แยกกัน โดยมีระบบอาชีพเป็นตัวร่วม เป็นส่วนที่ผูกพันปัจเจกบุคคลและองค์การเข้าด้วยกัน อาชีพจึงเกี่ยวข้องกับทั้งปัจเจกบุคคลและโครงสร้างทางสังคม ในส่วนบุคคลการพัฒนาอาชีพ จะต้องเริ่มด้วยการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับอาชีพ พัฒนาเจตคติ ค่านิยม ทักษะ ประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ ตลอดจนการตัดสินใจเลือกอาชีพในส่วนของสังคม อันประกอบด้วยสถาบันและโครงสร้างทางสังคม ซึ่งจะทำหน้าที่ฝึกอบรม สร้างโอกาส การคัดเลือก การให้รางวัล ตลอดจนการปรับแต่งเจตคติ ค่านิยมและประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ รวมถึงการจัดให้มีสารสนเทศเกี่ยวกับอาชีพ ด้วยเหตุนี้ การอาชีพจึงเป็นกระบวนการร่วมกันของปัจเจกบุคคลและองค์การดังกล่าวแล้ว

คำว่า อาชีพ (Career) มีผู้ให้ความหมายที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม มีนิยามของคำว่าอาชีพเป็นกลาง ไม่ติดยึดอยู่กับค่านิยมว่า (Gutteridge and Hutcheson 1990 :304) อาชีพ คือ การทำงานที่สัมพันธ์กับประสบการณ์ เจตคติและพฤติกรรม ซึ่งหมายถึงการทำงานที่เกิดจากการมีประสบการณ์ การศึกษาอบรม โดยมีเจตคติและพฤติกรรมที่เอื้อต่อการทำงานนั้นๆ จากการมีประสบการณ์ การศึกษาอบรม โดยมีเจตคติและพฤติกรรมที่เอื้อต่อการทำงานนั้นๆ ส่วนการพัฒนาอาชีพ หมายถึง การปรับปรุงอาชีพให้ดีขึ้นตามความต้องการของบุคคลหรือองค์การส่วนการพัฒนาอาชีพ หมายถึง การปรับปรุงอาชีพให้ดีขึ้นตามความต้องการของบุคคลหรือองค์การ

ไพศาล ไกรสิทธิ์ . (2541 : 258 – 260) ได้กล่าวถึงการพัฒนาอาชีพว่า

การพัฒนาอาชีพประกอบด้วยกระบวนการ 2 กระบวนการดังนี้คือ

1. การวางแผนอาชีพ (Career Planning) ซึ่งเป็นกระบวนการของแต่ละบุคคลโดยเกี่ยวข้องกับการประเมินตนเองในเรื่องความสนใจ ความสามารถ การแสวงหาโอกาสในการประกอบอาชีพ การกำหนดยุทธวิธีเกี่ยวกับอาชีพที่เหมาะสม รวมทั้งการนำแผนอาชีพไปปฏิบัติ

2. การจัดการอาชีพ (Career Management) เป็นกระบวนการของสถาบันหรือองค์กรซึ่งเกี่ยวกับการจัดวางตัวบุคคล การประเมินศักยภาพ การให้คำปรึกษา การฝึกอบรม และการให้การศึกษ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อหาความเหมาะสมระหว่างความสนใจ ความรู้ ทักษะ และเจตคติกับโอกาสทางอาชีพในองค์กร

เหตุที่การพัฒนาอาชีพได้รับความสนใจทั้งในฐานะที่เป็นปัจเจกบุคคลและในฐานะที่เป็นองค์กรเพิ่มขึ้น ก็ด้วยเหตุผลมาจาก

1. ค่านิยมได้เปลี่ยนไป โดยเห็นว่า ชีวิตส่วนตัว ชีวิตครอบครัว และชีวิตการทำงานจะต้องมีความสมดุล

2. ลูกจ้างไม่ต้องการให้เป้าหมายทางอาชีพของตนถูกครอบงำโดยองค์กร หรือปล่อยให้ไปตามโชคชะตา

3. มีความตระหนักว่า ความสำเร็จทางอาชีพมิได้เกิดขึ้นโดยบังเอิญ แต่เกิดจากการวางแผนที่มีความหมาย การเตรียมการและการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน

4. เป็นความต้องการของบุคคลที่จะใช้วิธีการที่ดีกว่า เพื่อเปลี่ยนแปลงตนเองให้สัมพันธ์กับสภาวะแวดล้อม

5. เป็นที่ยอมรับว่า การวางแผนอาชีพเป็นวิธีการคาดการณ์ล่วงหน้า และการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้านอาชีพที่มีประสิทธิผล

นอกจากนี้แล้วในส่วนที่เกี่ยวกับการฝึกอบรม การพัฒนาอาชีพช่วยให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลซึ่งมีความจำเป็นต่อการวางแผน การพัฒนาอาชีพ และการฝึกอบรมต่างก็มีเป้าหมายร่วมกัน คือ การช่วยให้บุคคลได้เติบโตและพัฒนา เพื่อสนองตอบความต้องการที่เปลี่ยนไป การฝึกอบรมเริ่มสัมพันธ์กับลูกจ้างใหม่ด้วยการจัดให้มีการปฐมนิเทศซึ่งเป็นจุดเชื่อมที่สำคัญ เพราะการปฐมนิเทศช่วยให้เข้าใจระบบอาชีพในองค์กร โครงสร้างขององค์กร นโยบายขององค์กร บทบาทของลูกจ้างและวัฒนธรรมขององค์กรโดยภาพรวม สิ่งเหล่านี้ ลูกจ้างใหม่จะต้องรู้และเข้าใจอย่างชัดเจน จึงจะทำงานในองค์กรนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลังจากนั้น การฝึกอบรมที่จัดขึ้นเป็นระยะ ๆ ตามนโยบายขององค์กรจะ

ทำให้ลูกจ้างหรือพนักงานมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่เอื้อต่อการพัฒนาอาชีพของตนให้ก้าวหน้าและสอดคล้องกับโอกาสทางอาชีพที่มีอยู่ในองค์การด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

นวพร ธนวัฒน์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในคณะวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านตัวผู้เรียนมีปัญหาสูงสุดในเรื่องไม่มีเวลาฝึกทบทวนการเรียนที่บ้าน ด้านครูผู้สอนมีปัญหาสูงสุดในเรื่องครูในรายละเอียดบทเรียนไม่ชัดเจน เช่น เทคนิคการสอนและเคล็ดลับต่าง ๆ ในการทำความเข้าใจบทเรียน ด้านหลักสูตรมีปัญหาสูงสุดในเรื่องนักศึกษาไม่มีโอกาสไปทัศนศึกษานอกสถานที่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกมีปัญหาสูงสุดในเรื่องไม่มีตู้รับฝากอุปกรณ์การเรียนในแต่ละห้องเรียน แต่เมื่อพิจารณาปัญหาการเรียนทั้ง 4 ด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำมากซึ่งอาจถือได้ว่าไม่มีปัญหา

ผ่องศรี ศรีวัง (2536: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของครูสอนศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพตามความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในเขตภาคกลาง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการและการถ่ายทอดความรู้ ด้านการแนะแนวแก้ปัญหา ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและด้านความประพฤติ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาในแผนกช่างเครื่องยนต์ช่างตัดเสื้อสตรี พิมพ์ดีด จำนวน 545 คน พบว่า

1. นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพโดยรวมและคุณลักษณะรายด้านทั้ง 4 ด้านไม่แตกต่างกัน

2. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของครูสอนนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพโดยรวมและคุณลักษณะรายด้าน ทั้ง 4 ด้านแตกต่างกัน

3. นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพที่มีเวลาเรียนในรอบกลางวันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของครูสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ สายอาชีพโดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนในรอบกลางวันมีความคิดเห็นในด้านวิชาการ และการถ่ายทอด ความรู้มากกว่านักศึกษาที่เรียนรอบค่ำ

อรรถัย ทองฤกษ์ฤทธิ์ (2538 : 100 – 105) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการฝึกอบรมใน โครงการพัฒนาบุคลากรทางด้านคอมพิวเตอร์กระทรวงศึกษาธิการ โดยการศึกษา 6 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิทยาการของการฝึกอบรม ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม ด้านการประเมินผล และด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นต่อการฝึกอบรม ในโครงการพัฒนาบุคลากรทางด้านคอมพิวเตอร์ กระทรวงศึกษาธิการโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก แต่ให้ความสำคัญในด้านเนื้อหาหลักสูตรวิชา ด้านวิทยาการของการฝึกอบรม ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสูงกว่า ด้านกิจกรรมการฝึกอบรมและด้านการประเมินผล

2. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการฝึกอบรมในโครงการพัฒนาบุคลากรทางด้านคอมพิวเตอร์ กระทรวงศึกษาธิการ โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับของกลุ่มความรู้ และสถานที่ฝึกอบรมพบความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับตัวแปรสังกัดของหน่วยงานพบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีเพศต่างกัน โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่เป็นเพศชายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรม ในโครงการพัฒนาบุคลากรทางด้านคอมพิวเตอร์กระทรวงศึกษาธิการสูงกว่าเพศหญิง ในด้านเนื้อหาหลักสูตรวิชา

4. สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีระดับของกลุ่มความรู้ต่างกัน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นกลุ่มความรู้ระดับต้น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมในโครงการพัฒนาบุคลากรทางด้านคอมพิวเตอร์ กระทรวงศึกษาธิการ สูงกว่ากลุ่มความรู้ระดับสูงในด้านเนื้อหาหลักสูตรวิชา

ส่วนข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการฝึกอบรม คือ ควรปรับปรุงหลักสูตรบางวิชาให้ทันสมัย และให้ทันสมัยโปรแกรมสำเร็จรูปใหม่ ๆ วิทยาการควรเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติมและควรมีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรเน้นกิจกรรมการฝึกปฏิบัติ เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งควรมีการติดตามประเมินผลด้วย เป็นต้น

สมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการศึกษา 4 ด้าน คือด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน พบว่านักศึกษามีปัญหาการเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละ

ด้านข้อที่เป็นปัญหาสำคัญของแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาที่เรียนรบบรัดเกินไป ด้านกระบวนการสอน คือ การสอนกระทำเฉพาะในสถานศึกษา ผู้เรียนไม่มีโอกาสออกไปดูงานนอกสถานที่และด้านตัวผู้เรียน คือผู้เรียนไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน

ดวงรัตน์ เขียวชะอุ่มงาม (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริมของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการความรู้ เพื่อประกอบอาชีพเสริมด้านการเกษตรต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรมแผนใหม่เพื่อเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้น ด้านอุตสาหกรรมต้องการไปศึกษาดูงานจากสถานประกอบการในด้านอุตสาหกรรม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในอาชีพเสริม ด้านพาณิชยกรรมต้องการได้รับการอบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการเปิดร้านของของเบ็ดเตล็ด และขายของชำ ด้านบริการต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ทั้งในด้านการซ่อมแซมและการใช้งาน

พวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยทำการศึกษานำความรู้ไปใช้ 3 ด้าน คือ ด้านการนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว และด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน พบว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวมากที่สุด รองลงมาผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ และนำไปใช้เพื่อชุมชนน้อยที่สุด ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพส่วนใหญ่ นำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนไปใช้ตามความถนัดและความชอบของตนเองได้ นำไปใช้เพื่อให้ตรงกับอาชีพที่กำลังเป็นที่ต้องการได้ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวส่วนใหญ่ นำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนไปใช้เป็นประโยชน์แก่คนอื่น ๆ ในครอบครัวและตนเอง ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน พบว่าความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลในครอบครัวได้และทำให้ประชาชนในท้องถิ่นพัฒนาตนเองได้

งานวิจัยต่างประเทศ

ฮูล (Houl . 1961 : 16 – 25) ได้ทำการศึกษา โดยวิธีการสัมภาษณ์ นักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับสาเหตุที่นักศึกษาผู้ใหญ่เข้าศึกษาต่อในโครงการการศึกษาผู้ใหญ่มหาวิทยาลัยชิคาโก พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่เข้าเรียน ในลักษณะที่แตกต่างกันดังนี้

1. ประเภทมุ่งเป้าหมาย คือ นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เข้าสู่โครงการ การศึกษาผู้ใหญ่ประเภทต่าง ๆ เป็นครั้งคราว ตามที่คิดว่า การเรียนรู้จากโครงการแต่ละโครงการจะตอบสนองความต้องการ ปัญหาและความสนใจ ของตัวนักศึกษาได้หรือไม่เพียงใด

2. ประเภทมุ่งกิจกรรม คือ นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เข้าร่วมกิจกรรม เพราะความพอใจสนใจในกิจกรรมบางอย่าง มากกว่าเนื้อหา หรือหลักสูตร นักศึกษา ที่ชอบกิจกรรมนี้จะเน้นถึงเรื่องมนุษย์สัมพันธ์เป็นสำคัญ

3. ประเภทมุ่งการเรียนรู้ คือ นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เข้าสู่โครงการนี้เพราะมีความต้องการได้รับความรู้และเรียนรู้อย่างแท้จริง นักศึกษากลุ่มนี้จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตลอดมา จนดูเหมือนกลายเป็นนิสัยประจำตัว ที่ต้องศึกษาอยู่อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

ทฤษฎีแรงจูงใจของโบเชียร์ (Boshier , 1971 , 1982 : Boshier and Collins, 1985) เป็นทฤษฎีที่ปรับพัฒนาจากทฤษฎีของฮูลข้างตัน เรียกว่า ทฤษฎีความเข้ากันได้ (Congruence Theory) ซึ่งอธิบายว่า ผู้ใหญ่จะเข้าเรียนโดยมีการประสานกันระหว่างตนเองกับผู้อื่น สังคมและสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ตามทฤษฎีนี้แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่จะแบ่งเป็น 6 ด้าน ซึ่งมีพื้นฐานจากแรงจูงใจของฮูล 3 ด้านข้างต้น ดังต่อไปนี้คือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์ทางสังคม (Social Contact) ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพแวดล้อม (Escape/Stimulation) ด้านการพัฒนาอาชีพ (Professional Advancement) ด้านการบริการชุมชน (Community Service) ด้านความคาดหวังจากผู้อื่น (Cognitive Interest) โดยโบเชียร์ได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่าบุคคลจะพัฒนาแรงจูงใจ จากระดับสูงหากมีอายุมากขึ้นหรือมีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมสูงขึ้น การได้มาซึ่งแรงจูงใจ 6 ด้านนี้เริ่มจากโบเชียร์ได้พัฒนาเครื่องมือวัดระดับแรงจูงใจที่เรียกว่า EPS Scale มีจำนวนทั้งหมด 40 ข้อแบ่ง Scale ระดับการวัดออกเป็น 4 ระดับ โดยมีแรงจูงใจที่จะวัดอยู่ทั้งหมด 14 ด้าน และ ได้นำเครื่องมือนี้ออกไปศึกษากับผู้ใหญ่ใน 3 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา นิวซีแลนด์และแคนาดา ให้กับกลุ่มตัวอย่างในสหรัฐอเมริกา 611 คน นิวซีแลนด์ 233 คน และแคนาดา 242 คน หลังจากได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว จึงได้เลือกแรงจูงใจที่มีค่าสูงสุดไว้สำหรับใช้ต่อไป ซึ่งพบว่า ได้แก่ แรงจูงใจทั้ง 6 ด้าน ดังกล่าวแล้วข้างต้น

โบเชียร์ได้ให้คำอธิบายเพิ่มเติมว่า แรงจูงใจทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์ (Social Contact) ซึ่งหมายถึง ความต้องการที่จะพัฒนาความสัมพันธ์ของตนกับผู้อื่นผู้ที่ได้คะแนนในแรงจูงใจมีสูง เป็นผู้ต้องการเพื่อนใหม่, ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรม และต้องการมีบทบาททางสังคม ส่วนผู้ที่ได้คะแนนแรงจูงใจด้านความคาดหวังจากผู้อื่น (External Expectation) ในระดับสูงนั้นแสดงว่าจะต้องการที่จะทำตามระเบียบหรือข้อเสนอแนะของผู้อื่นรวมถึงหน่วยงานและองค์กรที่ตน

เกี่ยวข้องด้วย สำหรับผู้ที่ได้คะแนนสูง ด้านการบริการชุมชน (Social Welfare) นั้นมีความต้องการที่จะเสียสละตน เพื่อผู้อื่น หรือชุมชน หรือเตรียมตัวที่จะทำงาน หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน สำหรับผู้ที่ได้คะแนนสูงในแรงจูงใจอีก 2 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาอาชีพ (Professional Development) และด้านหลีกเลี่ยงจากสภาพแวดล้อม (Escape / Stimulation) นั้นมีความต้องการที่จะพัฒนางานในอาชีพของตนหรือยกฐานะความเป็นอยู่โดยการ ได้รับทักษะใหม่ ๆ หรือไปรับรองความสามารถและเป็นผู้ที่ต้องการหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่ายจากงาน หรือความจำเจต่าง ๆ ส่วนผู้ใหญ่ที่ได้คะแนนสูงในด้านความรู้ (Cognitive Interest) นั้น มักเป็นผู้ที่สนใจในเรื่องของความรู้โดยตรงไม่ใช่นำความรู้ไปเพื่อทำอย่างอื่น คนประเภทนี้มักเป็นคนที่มีการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของชีวิต

ฟอร์ไซท์ (Forsythe. 1972 : 566-567) ได้ศึกษาความเห็นของผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนที่มีต่อหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา โดยทำการศึกษาที่วิทยาลัยชุมชนรัฐเทนเนสซี ผลการศึกษาพบว่า 'นักเรียนมีความเห็นว่า การให้คำปรึกษาทางด้านการเรียน และการเลือกอาชีพ เป็นเรื่องสำคัญที่

ของ (Chong.1977:4128-A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ และระบบค่านิยมพบว่า ค่านิยมต่อการเลือกอาชีพ คือความปลอดภัยในครอบครัวสำคัญรองลงมาได้แก่ ความปลอดภัยของประเทศชาติ เงินเดือน และการยอมรับทางสังคมสำหรับค่านิยมทั่วไป ความซื่อสัตย์สำคัญที่สุด รองลงมาคือ ความรับผิดชอบ ใจกว้าง ความสะอาด จินตนาการ และการเชื่อฟังตามลำดับ

ของกุลเลีย (ดวงรัตน์ เขียวชะอุ่มงาม. 2541 : 29 ; อ้างอิงมาจาก Chongulua. 1977 : 277- 280) ได้ศึกษาบทบาทของสตรีไทย ในการหารายได้ช่วยเหลือฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวพบว่าสตรีไทยในชนบทส่วนใหญ่ละทิ้งอาชีพในชนบทมาประกอบอาชีพในเมืองเพราะ ในชนบทมีงานให้ทำน้อย สตรีในชนบทมีความรู้ความสามารถในการทำงานน้อย แต่มีเวลาว่างมาก และมีความสนใจที่จะหารายได้เพื่อช่วยเหลือครอบครัว

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอ สรุปได้ว่ามีองค์ประกอบหลายประการที่ส่งผลต่อการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น เช่น หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้หลากหลาย มีปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการการฝึกอบรม เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เป็นต้น

สมมติฐานการศึกษา

1. ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน 3 ด้าน แตกต่างกัน
2. ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน 3 ด้าน แตกต่างกัน
3. ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีขนาดของครัวเรือนต่างกัน มีความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน 3 ด้าน แตกต่างกัน
4. ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานอำเภอดอนเจดีย์จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีระดับการศึกษา มีความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน 3 ด้าน แตกต่างกัน
5. ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีการเป็นสมาชิกในกลุ่มสังคมในชุมชนต่างกันมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน 3 ด้านแตกต่างกัน
6. ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีรายได้ต่อปีต่างกันมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน 3 ด้านแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ได้แก่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในตำบลทะเลบก อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ครั้วเรือนละ 1 คน จำนวน 192 ครั้วเรือนแบ่งเป็นประชากรของหมู่ที่ 8 จำนวน 108 ครั้วเรือน และประชากรของหมู่ที่ 9 จำนวน 84 ครั้วเรือน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มประชากร ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยการสุ่มอย่างง่ายจากกลุ่มประชากร โดยการสุ่มครั้วเรือนเอามาร้อยละ 50 ของแต่ละหมู่บ้าน แบ่งเป็นประชาชนของหมู่บ้านที่ 8 จำนวน 54 ครั้วเรือน ประชาชนของหมู่บ้านที่ 9 จำนวน 42 ครั้วเรือน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่มีความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่ม	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
หมู่ 8 ตำบลทะเลบก	108	54
หมู่ 9 ตำบลทะเลบก	84	42
รวม	192	96

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เพื่อการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อศึกษาความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ขนาดของครัวเรือน ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกในกลุ่มสังคมในชุมชน รายได้ต่อปี

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการเรียนและด้านการนำความรู้ไปใช้

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามโดยปรับจากแบบสอบถามของคักรินทร์ ชนประชา (2543)
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจแก้ไขทั้งในด้านเนื้อหาโครงสร้างแบบสอบถามและสำนวนภาษา
4. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาอีกครั้งหนึ่งได้แก่นายสงัด ประดิษฐ์สุวรรณ ดร.มาริสรา โกเศยะโยธิน และนางอนงค์ลักษณ์ บุราพรนุสรณ์
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบแก้ไขแล้วมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปใช้
6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเสร็จแล้ว นำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยติดต่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์ และผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 9 ตำบลทะเลบก อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อช่วยประสานงานขอความร่วมมือกับประชาชนที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและขอนัดเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง หมู่ที่ 8 ตำบลทะเลบก อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 54 คน วันที่ 3 มกราคม 2547 ผู้ช่วยวิจัยซึ่งเป็นครูอาสาสมัครได้มีส่วนร่วมในการแจกแบบสอบถามพร้อมชี้แจงการตอบแบบสอบถาม แล้วนัดหมายมาขอแบบสอบถามกลับคืน ภายในเวลา 1 อาทิตย์และนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างหมู่ที่ 9 ตำบลทะเลบก อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีกลุ่มตัวอย่าง 42 คน ซึ่งมีขั้นตอนการเก็บข้อมูลเหมือนกัน
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ นำแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 96 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด
4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถาม ทั้งหมดจำนวน 96 ชุด มาพิจารณาความสมบูรณ์ของการตอบ เพื่อจะนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC เพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อ แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายด้านและค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน

เกณฑ์การให้คะแนน

สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของการวิจัยครั้งนี้ กำหนดไว้ดังนี้คือ

คะแนน 1.00 – 1.80	หมายถึง	มีความต้องการในระดับน้อยที่สุด
คะแนน 1.81 – 2.60	หมายถึง	มีความต้องการในระดับน้อย
คะแนน 2.61 – 3.40	หมายถึง	มีความต้องการในระดับปานกลาง
คะแนน 3.41 – 4.20	หมายถึง	มีความต้องการในระดับมาก
คะแนน 4.21 – 5.00	หมายถึง	มีความต้องการในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มใช้การทดสอบด้วย ที – เทส (t – test) และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มขึ้นไปใช้ เอฟ – เทส (F – test) และเมื่อพบว่ามีความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ใช้วิธีทดสอบของเชฟเฟ้(Scheffe's Method)

ตอนที่ 4 ซึ่งเป็นข้อคำถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยการหาค่าของความถี่ของคำตอบเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อยด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล เรื่อง ความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิเคราะห์เป็นไปดังรายละเอียดในหัวข้อต่าง ๆ ต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันผู้วิจัยขอเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

N	แทน จำนวนผู้ให้บริการในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t ,	แทน ค่าสถิติที่ใช้ใน t – distribution เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้ใน F – distribution เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยมากกว่าสองกลุ่ม
df	แทน ชั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน ผลบวกยกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยผลบวกยกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5
**	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ แบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ด้านความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัยจำแนก ตามตัวแปรด้านเพศ อายุ ขนาดของครัวเรือน ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่มสังคมในชุมชน รายได้ต่อปี

ตอนที่ 4 ด้านเสนอแนะของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์จังหวัดสุพรรณบุรีเกี่ยวกับการจัดฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ด้านข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยใช้จำนวนความถี่และค่าร้อยละ จำแนกตาม เพศ อายุ ขนาดของครัวเรือน ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่มในสังคมในชุมชน รายได้ต่อปี อาชีพเสริมในปัจจุบัน ผลปรากฏ ดังตาราง 2 ต่อไปนี้

ตาราง 2 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน N = 96	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
1.1 ชาย	45	46.9
1.2 หญิง	51	53.1
รวม	96	100.0
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 30 ปี	29	30.2
2.2 30 – 40 ปี	33	34.4
2.3 41 ปีขึ้นไป	34	35.4
รวม	96	100.0
3. ขนาดครัวเรือน		
3.1 ต่ำกว่า 5 คน	51	53.1
3.2 5 คนขึ้นไป	45	46.9
รวม	96	100.0
4. ระดับการศึกษา		
4.1 ไม่จบประถมศึกษาปีที่ 4	13	13.5
4.2 ป.4 – ป.6	41	42.7
4.3 สูงกว่า ป.6	42	43.8
รวม	96	100.0

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน N = 96	ร้อยละ (%)
5. การเป็นสมาชิกกลุ่มสังคมในชุมชน (เช่น กลุ่ม สหกรณ์ออมทรัพย์หมู่บ้าน สหกรณ์ อกส. เป็นต้น)		
5.1 เป็นสมาชิก	68	70.8
5.2 ไม่เป็นสมาชิก	28	29.2
รวม	96	100.0
6. รายได้ต่อปี		
6.1 ต่ำกว่า 20,000 บาท	41	42.7
6.2 20,000 – 40,000 บาท	32	33.3
6.3 สูงกว่า 40,000 บาท	23	24.0
รวม	96	100.0
7. อาชีพเสริมในปัจจุบัน		
7.1 ไม่มี	47	49.0
7.2 มี	49	51.0
รวม	96	100.0

จากตาราง 2 ข้างต้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 96 คน เป็นเพศชาย จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9 เป็นเพศหญิง จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 53.1

ด้านอายุ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป ซึ่งมีจำนวนอยู่ 34 คน คิดเป็นร้อยละ 35.4 รองลงมาผู้ที่มีอายุระหว่าง 30 – 40 ปี ซึ่งมีจำนวนอยู่ 33 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 และน้อยที่สุด คือผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ซึ่งมีจำนวนอยู่ 29 คน คิดเป็นร้อยละ 30.2

ด้านขนาดของครัวเรือน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีขนาดครัวเรือน ต่ำกว่า 5 คน ซึ่งมีจำนวนอยู่ 51 คน คิดเป็นร้อยละ 53.1 และผู้ที่มีขนาดครัวเรือน 5 คนขึ้นไป ซึ่งมีจำนวนอยู่ 45 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9

ด้านระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่า ป.6 ซึ่งมีจำนวนอยู่ 42 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8 รองลงมาคือผู้ที่มีการศึกษาระหว่าง ป. 4 - ป. 6 ซึ่งมีจำนวนอยู่ 41 คน คิดเป็นร้อยละ 42.7 และน้อยที่สุดคือผู้ที่มีการศึกษา สูงกว่า ป. 6 ซึ่งมีจำนวนอยู่ 13 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5

ด้านการเป็นสมาชิกกลุ่มสังคมในชุมชน พบว่าส่วนใหญ่เป็นสมาชิกซึ่งมีจำนวนอยู่ 68 คน คิดเป็นร้อยละ 70.8 และไม่เป็นสมาชิกซึ่งมีจำนวนอยู่ 28 คน คิดเป็นร้อยละ 29.2

ด้านรายได้ต่อปี พบว่าส่วนใหญ่ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 ซึ่งมีจำนวนอยู่ 41 คน คิดเป็นร้อยละ 42.7 รองลงมาผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 20,000 - 40,000 บาท ซึ่งมีจำนวนอยู่ 32 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 และน้อยที่สุดคือ ผู้ที่มีรายได้สูงกว่า 40,000 บาท ซึ่งมีจำนวนอยู่ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0

ด้านอาชีพเสริมในปัจจุบัน พบว่าส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอาชีพเสริมซึ่งมีจำนวนอยู่ 49 คน คิดเป็นร้อยละ 51.0 และผู้ที่ไม่มียอาชีพเสริม ซึ่งมีจำนวนอยู่ 47 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0

ตาราง 3 ความต้องการประกอบอาชีพเสริม

ข้อมูลอาชีพเสริม	จำนวน N	ร้อยละ (%)
8. ความต้องการประกอบอาชีพเสริม		
ด้านเกษตรกรรม เช่น เลี้ยงเป็ด วัว ไก่ เป็นต้น	39	53.4
ด้านอุตสาหกรรม เช่น ประดิษฐ์เครื่องจักรสาน การประดิษฐ์ของชำร่วย การทอผ้า การตัดเย็บเสื้อผ้า เป็นต้น	21	28.7
ด้านพาณิชยกรรม เช่น เปิดร้านขายขนมไทย และขายของเบ็ดเตล็ด	13	17.8

จากตาราง 3 ข้างต้นพบว่า อาชีพเสริมที่ต้องการทำ อันดับหนึ่งด้านเกษตรกรรมเช่น การเลี้ยงเป็ด วัว ไก่ ซึ่งมีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 53.4 อันดับที่สองด้านอุตสาหกรรม เช่นการประดิษฐ์เครื่องจักรสานของชำร่วย การทอผ้า การตัดเย็บเสื้อผ้า ซึ่งมีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 28.7 อันดับที่สามด้านพาณิชยกรรม เช่นเปิดร้านขายขนมไทยและขายของเบ็ดเตล็ด ซึ่งมีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8

ตอนที่ 2 ด้านความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของ ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัด สุพรรณบุรี

ความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการเรียน และด้านการนำความรู้ไปใช้ โดยรวม รายด้านและรายข้อ ปรากฏดังตาราง 4 – 7 ดังต่อไปนี้

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรีโดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ด้านเนื้อหาหลักสูตร	3.43	0.69	มาก
2. ด้านวิธีการเรียน	4.04	0.70	มาก
3. ด้านการนำความรู้ไปใช้	4.01	0.66	มาก
รวม	3.83	0.63	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน ($\bar{X} = 3.43 - 4.04$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี
ด้านเนื้อหาหลักสูตร จำแนกเป็นรายชื่อ

ความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. หลักสูตรการฝึกอบรม การทำผ้าบาติก	2.72	1.19	ปานกลาง
2. หลักสูตรการฝึกอบรม การแพทย์แผนไทย ประเภทยาสมุนไพร	2.67	1.25	ปานกลาง
3. หลักสูตรการฝึกอบรม การวาดแผนโบราณ หลักสูตร 1 (การวาดแบบเชลยศักดิ์)	2.73	1.25	ปานกลาง
4. หลักสูตรการฝึกอบรม การวาดแผนโบราณ หลักสูตร 2 (การวาดแบบราชสำนัก)	2.67	1.21	ปานกลาง
5. หลักสูตรการฝึกอบรม การวาดแผนโบราณ หลักสูตร 3 (การวาดผ้าทอ)	2.80	1.22	ปานกลาง
6. หลักสูตรคอมพิวเตอร์	3.02	1.43	ปานกลาง
7. หลักสูตรการฝึกอบรม การทำกรอบรูป วิทยาศาสตร์	3.02	1.19	ปานกลาง
8. หลักสูตรการฝึกอบรม การทำผลิตภัณฑ์ จากเส้นใยพืช ผักตบชวา	3.01	1.20	ปานกลาง
9. หลักสูตรการฝึกอบรม การกัดลายกระจก	2.82	1.12	ปานกลาง
10. หลักสูตรการฝึกอบรมที่มีเนื้อหาเน้นหนักใน ด้านอาชีพตามความต้องการของท้องถิ่น	4.23	0.98	มากที่สุด
11. หลักสูตรการฝึกอบรมที่ใช้เวลา ระยะสั้น และจบได้เร็ว	4.03	1.02	มาก
12. หลักสูตรการฝึกอบรมที่มีเนื้อหา เน้นหนัก การปฏิบัติจริง	4.01	1.06	มาก
13. หลักสูตรการฝึกอบรมที่มีเนื้อหาทันสมัย ตามที่ตลาดแรงงานต้องการ	4.10	0.98	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
14. หลักสูตรการฝึกอบรมที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้	3.86	1.09	มาก
15. หลักสูตรการฝึกอบรมที่เน้นในเรื่องช่องทางในการประกอบอาชีพหรือทำมาหากิน	4.23	0.90	มากที่สุด
16. หลักสูตรการฝึกอบรมที่ให้ความรู้หลายด้านแก่ผู้เรียน	3.79	0.99	มาก
17. หลักสูตรการฝึกอบรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติด้วยตนเองได้ในภายหลัง	4.06	0.95	มาก
18. หลักสูตรการฝึกอบรมที่เหมาะสมกับผู้ที่มีความรู้น้อยหรือผู้ที่ไม่มีความรู้	4.10	1.00	มาก
รวม	3.43	0.69	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ด้านเนื้อหาหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าประชาชนมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดในข้อที่ว่าหลักสูตรการฝึกอบรมที่มีเนื้อหาเน้นหนักในด้านอาชีพตามความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.23$) และข้อที่ว่าหลักสูตรที่เน้นในเรื่องช่องทางในการประกอบอาชีพหรือการทำมาหากิน ($\bar{X} = 4.23$) ส่วนในเรื่องอื่น ๆ พบว่า อยู่ในระดับความต้องการมากเรียงตามลำดับได้แก่ข้อที่ว่า หลักสูตรการฝึกอบรมที่มีเนื้อหาทันสมัยตามที่ตลาดแรงงานต้องการ ($\bar{X} = 4.10$) หลักสูตรการฝึกอบรมที่เหมาะสมกับผู้ที่มีความรู้น้อยหรือผู้ที่ไม่มีความรู้ ($\bar{X} = 4.10$) หลักสูตรการฝึกอบรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติด้วยตนเองได้ในภายหลัง ($\bar{X} = 4.06$) หลักสูตรการฝึกอบรมที่ใช้เวลาระยะสั้นและจบได้เร็ว ($\bar{X} = 4.03$) หลักสูตรการฝึกอบรมที่มีเนื้อหาเน้นหนักการปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 4.01$) หลักสูตรการฝึกอบรมที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้ ($\bar{X} = 3.86$) หลักสูตรการฝึกอบรมที่ให้ความรู้หลายด้านแก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 3.79$) และข้อที่อยู่ในระดับความต้องการปานกลางเรียงลำดับได้แก่ข้อที่ว่า หลักสูตรคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.02$) หลักสูตรการฝึกอบรม การทำกรอบรูปวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.02$) หลักสูตรการฝึกอบรม การทำผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช ผักตบชวา ($\bar{X} = 3.01$) หลักสูตรการฝึกอบรมการกั้ดลายกระจก ($\bar{X} = 2.82$) หลักสูตรการฝึกอบรม การนวด

แผนโบราณหลักสูตร 3 (การนวดฝ่าเท้า) ($\bar{X} = 2.80$) หลักสูตรการฝึกอบรมการนวดแผนโบราณ
หลักสูตร 1 ($\bar{X} = 2.73$) หลักสูตรการฝึกอบรมการทำผ้าบาติก ($\bar{X} = 2.72$) หลักสูตรการฝึกอบรม
การนวดแผนโบราณ หลักสูตร 2 (การนวดแบบราชสำนัก) ($\bar{X} = 2.67$) และหลักสูตรการฝึกอบรม
การแพทย์แผนไทย ประเภทเภสัชกรรม ($\bar{X} = 2.67$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี
ด้านวิธีการเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ

ความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
19. ชั้นเรียนจัดอุปกรณ์การเรียนให้ตลอดการฝึกอบรม	4.11	1.03	มาก
20. ชั้นเรียนจัดหาอุปกรณ์ การเรียนที่มีความเหมาะสมและผู้เรียนสามารถใช้ได้จริง	4.25	0.89	มากที่สุด
21. ชั้นเรียนจัดหาอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติอย่างเพียงพอในการเรียนแต่ละครั้ง	4.09	0.98	มาก
22. ชั้นเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ การฝึกอบรมที่หาง่าย ราคาไม่แพง เพื่อผู้เรียน	4.18	0.95	มาก
23. ชั้นเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่อยู่ในสภาพที่ดีสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา	4.14	0.88	มาก
24. ครูผู้สอนสอนโดยเน้นการสาธิตและการปฏิบัติจริง	4.08	0.93	มาก
25. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามข้อสงสัยได้ตลอดเวลา	4.02	0.91	มาก
26. ครูผู้สอนสอนโดยให้ผู้เรียนได้ทดลองและฝึกปฏิบัติใหม่ ๆ	3.97	0.91	มาก
27. ครูผู้สอนสอนโดยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง	3.97	0.91	มาก
28. ครูผู้สอนมีความรู้ในเรื่องที่จะสอนอย่างดี	4.24	0.87	มากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

ความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
29. ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ผลิตผลงานจริงก่อนจบ	4.05	0.88	มาก
30. ครูผู้สอนมีความรู้ด้านการสอนผู้ใหญ่เป็นอย่างดี	4.04	0.91	มาก
31. ชั้นเรียนมีการปฏิบัติตลอดระยะเวลาการเรียน	3.81	0.94	มาก
32. ชั้นเรียนใช้การฝึกปฏิบัติแทนการสอบ	3.91	0.92	มาก
33. มีการจัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	3.82	0.91	มาก
รวม	4.04	0.70	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ประชาชนมีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นด้านวิธีการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าประชาชนมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดในข้อที่ว่า ชั้นเรียนจัดหาอุปกรณ์การเรียนที่มีความเหมาะสมและผู้เรียนสามารถใช้ได้จริง ($\bar{X} = 4.25$) และข้อที่ว่าครูผู้สอนมีความรู้ในเรื่องที่จะสอนอย่างดี ($\bar{X} = 4.24$) ส่วนข้ออื่น ๆ พบว่าอยู่ในระดับความต้องการมากเรียงลำดับได้แก่ข้อที่ว่า ชั้นเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์การฝึกอบรมที่หาง่ายราคาไม่แพงสำหรับผู้เรียน ($\bar{X} = 4.18$) ชั้นเรียนจัดหาอุปกรณ์ที่อยู่ในสภาพที่ดีสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.14$) ชั้นเรียนจัดหาอุปกรณ์การเรียนให้ตลอดการฝึกอบรม ($\bar{X} = 4.11$) ชั้นเรียนจัดหาอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติอย่างเพียงพอในการเรียนแต่ละครั้ง ($\bar{X} = 4.09$) ครูผู้สอนสอนโดยเน้นการสาธิตและการปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 4.08$) ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ผลิตผลงานจริงก่อนจบหลักสูตรการฝึกอบรม ($\bar{X} = 4.05$) ครูผู้สอนมีความรู้ด้านการสอนผู้ใหญ่เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.04$) ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามข้อสงสัยได้ตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.02$) ครูผู้สอนสอนโดยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 3.97$) ครูผู้สอนสอนโดยให้ผู้เรียนได้ทดลองและฝึกปฏิบัติใหม่ ๆ ($\bar{X} = 3.97$) โดยให้นักเรียนชั้นเรียนใช้การฝึกปฏิบัติแทนการสอบ ($\bar{X} = 3.91$) มีการจัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน ($\bar{X} = 3.82$) และชั้นเรียนมีการปฏิบัติตลอดระยะเวลาการเรียน ($\bar{X} = 3.81$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงมาตรฐานความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะ
สั้นของประชาชน ในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี
ด้านการนำความรู้ไปใช้ จำแนกเป็นรายชื่อ

ความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
34. การนำความรู้ไปใช้เพื่อทำเป็นอาชีพหลัก ของตนเอง	4.26	0.82	มากที่สุด
35. การนำความรู้ไปใช้ เพื่อทำเป็นอาชีพเสริม ของตนเอง	4.05	0.81	มาก
36. การนำความรู้ไปใช้ เพื่อถ่ายทอดให้แก่คนใน ครอบครัว	4.03	0.86	มาก
37. การนำความรู้ไปใช้ เพื่อถ่ายทอดให้แก่คน อื่นในชุมชน	3.85	0.97	มาก
38. การนำความรู้ไปใช้ เพื่อถ่ายทอดให้คนที่ ว่างงานในชุมชน	3.85	0.98	มาก
39. การนำความรู้ไปใช้ เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์	3.96	0.92	มาก
40. การนำความรู้ไปใช้ เพื่อทำงานในสถาน ประกอบการ	3.71	0.98	มาก
41. การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.03	0.96	มาก
42. การนำความรู้ไปใช้ เพื่อทำเป็นอาชีพที่กำลัง เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	4.18	0.93	มาก
43. การนำความรู้ไปใช้เพื่อเปลี่ยนอาชีพเดิมที่ไม่ มีความก้าวหน้า	4.04	0.91	มาก
44. การนำความรู้ไปใช้ เพื่อการขยายการ ประกอบอาชีพอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกัน	3.75	0.93	มาก
45. การนำความรู้ไปใช้ เพื่อเป็นพื้นฐานให้กับ ตนเองในการศึกษาต่อด้านอาชีพที่สูงขึ้นไป	3.82	1.04	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
46. การนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับท้องถิ่นที่อาศัยอยู่	4.21	0.94	มาก
47. การนำความรู้ไปใช้ เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของตนเอง	4.35	0.79	มากที่สุด
48. การนำความรู้ไปใช้ เพื่อเป็นแนวทางในการค้าขายหรือทำธุรกิจใหม่ ๆ	3.99	0.96	มาก
49. การนำความรู้ไปใช้ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น	4.01	0.86	มาก
50. การนำความรู้ไปใช้ เพื่อเป็นประโยชน์แก่กลุ่มที่ตนเองเป็นสมาชิกอยู่	4.09	0.87	มาก
รวม	4.01	0.66	มาก

ตาราง 7 พบว่าประชาชนมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นด้านการนำความรู้ไปใช้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าประชาชน มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดในข้อที่ว่า การนำความรู้ไปใช้เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของตนเอง ($\bar{X} = 4.35$) การนำความรู้ไปใช้เพื่อทำเป็นอาชีพหลักของตนเอง ($\bar{X} = 4.26$) การนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ ($\bar{X} = 4.21$) ส่วนข้ออื่น ๆ พบว่าอยู่ในระดับความต้องการมาก เรียงตามลำดับได้แก่ข้อที่ว่า การนำความรู้ไปใช้เพื่อทำเป็นอาชีพที่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ($\bar{X} = 4.18$) การนำความรู้ไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์แก่กลุ่มที่ตนเองเป็นสมาชิกอยู่ ($\bar{X} = 4.09$) การนำความรู้ไปใช้เพื่อทำเป็นอาชีพเสริมของตนเอง ($\bar{X} = 4.05$) การนำความรู้ไปใช้เพื่อเปลี่ยนอาชีพเดิมที่ไม่มีความก้าวหน้า ($\bar{X} = 4.04$) การนำความรู้ไปใช้เพื่อถ่ายทอด ให้แก่คนในครอบครัว ($\bar{X} = 4.03$) การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.03$) การนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.01$) การนำความรู้ไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการค้าขายหรือทำธุรกิจใหม่ ๆ ($\bar{X} = 3.99$) การนำความรู้ไปใช้เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 3.96$) การนำความรู้ไปใช้ เพื่อถ่ายทอดให้แก่คนอื่นในชุมชน ($\bar{X} = 3.85$) การนำความรู้ไปใช้เพื่อถ่ายทอดให้คนที่ว่างงานในชุมชน ($\bar{X} = 3.85$) การนำความรู้ไปใช้เพื่อเป็นพื้นฐานให้กับตนเองในการศึกษาต่อด้าน

อาชีพที่สูงขึ้นไป ($\bar{X} = 3.82$) การนำความรู้ไปใช้เพื่อขยายการประกอบอาชีพอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกัน ($\bar{X} = 3.75$) การนำความรู้ไปใช้เพื่อทำงานในสถานประกอบการ ($\bar{X} = 3.71$)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัยตามตัวแปร ด้านเพศ อายุ ขนาดของครัวเรือน ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกในกลุ่มสังคมในชุมชน รายได้ต่อปี

3.1 การทดสอบสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่า "ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน" ผลปรากฏดังตาราง 8 ต่อไปนี้

ตาราง 8 ความแตกต่างของความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามเพศ

ความต้องการ	ชาย N = 45		หญิง N = 51		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านเนื้อหาหลักสูตร	3.40	0.77	3.46	0.61	-0.40
ด้านวิธีการเรียน	4.15	0.69	3.95	0.70	1.39
ด้านการนำความรู้ไปใช้	4.02	0.69	3.99	0.63	0.20
รวม	3.86	0.66	3.80	0.60	0.43

จากตาราง 8 พบว่าประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้

3.2 การทดสอบสมมติฐาน ข้อ 2 ที่ว่า "ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานที่มีอายุต่างกันมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน" ผลปรากฏดังตาราง 9 ต่อไปนี้

ตาราง 9 ความแตกต่างของความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามอายุ

ความต้องการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านเนื้อหาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	1.38	0.69	1.45
	ภายในกลุ่ม	93	44.20	0.47	
	รวม	95	45.58		
ด้านวิธีการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.38	0.69	1.39
	ภายในกลุ่ม	93	46.01	0.49	
	รวม	95	47.39		
ด้านการนำความรู้ไปใช้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.97	0.48	1.10
	ภายในกลุ่ม	93	40.85	0.43	
	รวม	95	41.82		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.10	0.55	1.38
	ภายในกลุ่ม	93	37.04	0.39	
	รวม	95	38.14		

จากตาราง 9 พบว่า ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีอายุต่างกันมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้

3.3 การทดสอบสมมติฐาน ข้อ 3 ที่ว่า "ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานที่มีขนาดของครัวเรือนต่างกันมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน" ผลปรากฏ ดังตาราง 10 ต่อไปนี้

ตาราง 10 ความแตกต่างของความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามขนาดของครัวเรือน

ความต้องการ	ต่ำกว่า 5 คน N = 51		5 คนขึ้นไป N = 45		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านเนื้อหาหลักสูตร	3.48	0.73	3.39	0.64	0.63
ด้านวิธีการเรียน	4.10	0.69	3.97	0.72	0.90
ด้านการนำความรู้ไปใช้	4.06	0.66	3.95	0.67	0.79
รวม	3.88	0.62	3.77	0.64	0.84

จากตาราง 10 พบว่า ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีขนาดของครัวเรือนต่างกันมีความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้

3.4 การทดสอบสมมติฐาน ข้อ 4 ที่ว่า "ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น อำเภอตอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน" ผลปรากฏ ดังตาราง 11 ต่อไปนี้

ตาราง 11 ความแตกต่างของความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอตอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ความต้องการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านเนื้อหาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	1.33	0.66	1.40
	ภายในกลุ่ม	93	44.24	0.47	
	รวม	95	45.57		
ด้านวิธีการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.16	0.58	1.17
	ภายในกลุ่ม	93	46.23	0.49	
	รวม	95	47.39		
ด้านการนำความรู้ไปใช้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.67	0.33	0.76
	ภายในกลุ่ม	93	41.15	0.44	
	รวม	95	41.82		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.53	0.26	0.66
	ภายในกลุ่ม	93	37.61	0.40	
	รวม	95	38.14		

จากตาราง 11 พบว่า ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอตอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โดยรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้

3.5 การทดสอบสมมติฐาน ข้อ 5 ที่ว่า "ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานที่เป็นสมาชิกกลุ่มสังคมในชุมชนแตกต่างกันมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน" ผลปรากฏ ดังตาราง 12 ต่อไปนี้

ตาราง 12 ความแตกต่างของความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามการเป็นสมาชิกในกลุ่มสังคมในชุมชน

ความต้องการ	เป็นสมาชิก N = 68		ไม่เป็นสมาชิก N = 28		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านเนื้อหาหลักสูตร	3.43	0.74	3.45	0.56	-0.10
ด้านวิธีการเรียน	4.01	0.75	4.10	0.59	-0.56
ด้านการนำความรู้ไปใช้	3.99	0.72	4.05	0.49	-0.42
รวม	3.81	0.68	3.87	0.48	-0.39

จากตาราง 12 พบว่า ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรีที่เป็นสมาชิกในกลุ่มสังคมในชุมชนต่างก็มีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้

3.6 การทดสอบสมมติฐาน ข้อ 6 ที่ว่า "ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน" ผลปรากฏดังตาราง 13 ต่อไปนี้

ตาราง 13 ความแตกต่างของความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชน ในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามรายได้ต่อปี

ความต้องการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านเนื้อหาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	2.34	1.17	2.51
	ภายในกลุ่ม	93	43.24	0.46	
	รวม	95	45.58		
ด้านวิธีการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.52	0.76	1.54
	ภายในกลุ่ม	93	45.87	0.49	
	รวม	95	47.39		
ด้านการนำความรู้ไปใช้	ระหว่างกลุ่ม	2	2.62	1.31	3.11*
	ภายในกลุ่ม	93	39.21	0.42	
	รวม	95	41.83		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.82	0.90	2.32
	ภายในกลุ่ม	93	36.33	0.39	
	รวม	95	38.15		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีรายได้ต่างกัน มีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนำความรู้ไปใช้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเพื่อให้ทราบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบหาค่าความแตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยการทำการทดสอบรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ผลปรากฏตามตาราง 14 ต่อไปนี้

ตาราง 14 การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่าง ความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร
วิชาชีพพระยะสันของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัด
สุพรรณบุรี

รายได้		สูงกว่า 40,000 บาท	20,000 - 40,000 บาท	ต่ำกว่า 20,000 บาท
	$\bar{X}$	3.74	4.01	4.16
สูงกว่า 40,000 บาท	3.74	-	0.27	0.42*
20,000 - 40,000 บาท	4.01	-	-	0.15
ต่ำกว่า 20,000 บาท	4.16	-	-	-

จากตาราง 14 พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างประชาชนที่มีรายได้สูงกว่า 40,000 บาท กับต่ำกว่า 20,000 บาท โดยที่ประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท มีความต้องการ การเข้ารับ การฝึกอบรม หลักสูตรวิชาชีพพระยะสันสูงกว่าประชาชนที่มีรายได้สูงกว่า 40,000 บาท

ตอนที่ 4 ด้านข้อเสนอแนะของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน
อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี เกี่ยวกับการจัดการฝึกอบรม
หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

ข้อเสนอแนะของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี
เกี่ยวกับการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นมีผู้ตอบมาจำนวนน้อย ผลปรากฏ ดังตาราง 15
ต่อไปนี้

ตาราง 15 ข้อเสนอแนะ ของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัด
สุพรรณบุรี ต่อความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
	<u>ด้านเนื้อหาหลักสูตร</u>	
1.	ควรเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน	18
2.	ควรเน้นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถสร้างงานได้ด้วยตนเอง	14
3.	ควรเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพอย่างหลากหลาย	9
	<u>ด้านวิธีการเรียน</u>	
1.	ควรมีการจัดการศึกษาดูงานทุกหลักสูตร	12
2.	ครูควรสอนช้า ๆ เพื่อผู้เรียนจะได้จดรายละเอียดได้ง่ายและครบถ้วน	9
3.	ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตร เพื่อตรงกับความต้องการ ของชุมชน	7
4.	ควรใช้สถานที่เรียนตามชุมชนและบ้านมากกว่าโรงเรียน	7

ตาราง 15 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
	<u>ด้านการนำความรู้ไปใช้</u>	
1.	ควรสอนให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ ในครอบครัว ชีวิตประจำวันและลดรายจ่ายในครอบครัวลงได้จริง	9
2.	ควรจัดวิชาที่เป็นวิชาที่สามารถหางานได้ง่าย	8
3.	ควรสอนให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติหรือทำงานได้อย่างแท้จริง	4
	<u>ด้านอื่น ๆ</u>	
1.	ควรให้มีการเปิดสอนวิชาชีพระยะสั้นใหม่ ๆ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	5
2.	ควรมีตลาดรองรับวิชาชีพที่เปิดสอน	3

ตาราง 15 พบว่า ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรีมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นรายด้าน มีดังต่อไปนี้

1. ด้านเนื้อหาหลักสูตร

ข้อเสนอแนะด้านเนื้อหาหลักสูตรเรียงตามลำดับข้อที่มีความถี่สูงสุดถึงต่ำสุดดังนี้ คือข้อที่ว่า ควรเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน (18) ควรเน้นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถสร้างงานได้ด้วยตนเอง (14) ควรเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพอย่างหลากหลาย (9)

2. ด้านวิธีการเรียน

ข้อเสนอแนะด้านวิธีการเรียน เรียงตามลำดับข้อที่มีความถี่สูงสุดถึงต่ำสุดดังนี้ คือ ข้อที่ว่า ควรมีการจัดการศึกษาดูงานทุกหลักสูตร (12) ครูควรสอนช้า ๆ เพื่อผู้เรียนจะได้จดรายละเอียดได้ง่ายและครบถ้วน (9) ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตรเพื่อตรงกับความต้องการของชุมชน (7) ควรใช้สถานที่เรียนตามชุมชนและบ้านมากกว่าโรงเรียน (7)

3. ด้านการนำความรู้ไปใช้

ข้อเสนอแนะด้านการนำความรู้ไปใช้ เรียงตามลำดับข้อที่มีความถี่สูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ คือ ข้อที่ว่า ควรสอนให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในครอบครัว ชีวิตประจำวันและลดรายจ่ายในครอบครัวลงได้จริง (9) ควรจัดวิชาที่เป็นวิชาที่สามารถหางานได้ง่าย (8) ควรสอนให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติหรือทำงานได้อย่างแท้จริง (4)

4. ด้านอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ เรียงตามลำดับข้อที่มีความถี่สูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ คือ ข้อที่ว่า ควรให้มีการเปิดสอนวิชาชีพระยะสั้นใหม่ ๆ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (5) ควรมีตลาดรองรับวิชาชีพที่เปิดสอน (3)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีรายละเอียดในการศึกษาดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการเรียน และด้านการนำความรู้ไปใช้
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา ขนาดของครัวเรือน การเป็นสมาชิกกลุ่มสังคมในชุมชนและรายได้ต่อปี
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันให้ตรงกับความต้องการ ของประชาชนในกลุ่มเป้าหมายและเป็นประโยชน์ ในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป
2. ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์ที่มีคุณภาพมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่อไป
3. ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์สามารถนำไปใช้ปรับปรุงหลักสูตรในการฝึกอบรมได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ประชาชนในตำบลทะเลบก อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ครั้วเรือนละ 1 คน จำนวน 192 ครั้วเรือน แบ่งเป็นประชากรของหมู่ที่ 8 จำนวน 108 ครั้วเรือนและประชากรของหมู่ที่ 9 จำนวน 84 ครั้วเรือน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ประชาชนในหมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 9 อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ได้มาโดยใช้วิธีสุ่มครั้วเรือนเอามาร้อยละ 50 ได้กลุ่มตัวอย่างของหมู่ที่ 8 จำนวน 54 ครั้วเรือนและกลุ่มตัวอย่างของหมู่ที่ 9 จำนวน 42 ครั้วเรือน จำนวนครั้วเรือนทั้งหมด 96 ครั้วเรือน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม เพื่อศึกษาความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของประชากรในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น เพศ อายุ ขนาดของครั้วเรือน ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่มสังคมในชุมชนและรายได้ต่อปี

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ในด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการเรียน และด้านการนำความรู้ไปใช้ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ช่วงคะแนน ในแต่ละคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 คำตอบ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ในด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการเรียน และด้านการนำความรู้ไปใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยติดต่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์ และผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 9 ตำบลทะเลบก อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อช่วยประสานงานขอความร่วมมือกับประชาชนที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและขอนัดเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง หมู่ที่ 8 ตำบลทะเลบก อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 54 คน วันที่ 3 มกราคม 2547 ผู้ช่วยวิจัยซึ่งเป็นครูอาสาสมัครได้มีส่วนร่วมในการแจกแบบสอบถามพร้อมชี้แจงการตอบแบบสอบถาม แล้วนัดหมายมาขอแบบสอบถามกลับคืน ภายในเวลา 1 อาทิตย์และนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างหมู่ที่ 9 ตำบลทะเลบก อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีกลุ่มตัวอย่าง 42 คน ซึ่งมีขั้นตอนการเก็บข้อมูลเหมือนกัน
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ นำแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 96 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด
4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Science) โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความต้องการการเข้ารับการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อ แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายด้านและค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน

สำหรับการทดสอบสมมติฐานนั้นใช้การทดสอบด้วย ที – เทส (t – test) สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม 2 กลุ่ม และเอฟ – เทส (F – test) สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป และใช้วิธีการทดสอบด้วยรายคู่ของเชฟเฟ (Scheffe's Test) หากพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยดังกล่าว

3. แบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นข้อคำถามปลายปิด วิเคราะห์โดยการหาค่าของความถี่ของคำตอบเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

1. ด้านข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 96 คน แยกเป็นเพศชาย 45 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9 เพศหญิงจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 53.1 อายุ 41 ปี ขึ้นไปจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 35.4 รองลงมาอายุระหว่าง 30 – 40 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 น้อยที่สุดอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 30.2 ขนาดของครัวเรือนต่ำกว่า 5 คน จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 53.1 ขนาดของครัวเรือน 5 คนขึ้นไป จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9 ระดับการศึกษาสูงกว่า ป.6 จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8 รองลงมาระดับ ป.4 – ป.6 จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 42.7 และน้อยที่สุดไม่จบประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 70.8 การเป็นสมาชิกในกลุ่มสังคมในชุมชน จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 70.8 ไม่เป็นสมาชิก จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 29.2 รายได้ต่อปีต่ำกว่า 20,000 บาท จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 42.7 รองลงมาระหว่าง 20,000 – 40,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 สูงกว่า 40,000 บาท จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0

2. ด้านความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ในด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการเรียนและด้านการนำความรู้ไปใช้

2.1 ด้านเนื้อหาหลักสูตร พบว่า ประชาชนมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความต้องการมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่าหลักสูตรการฝึกอบรมที่มีเนื้อหาเน้นหนักในด้านอาชีพ ตามความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.23$) ส่วนข้อที่มีความต้องการมาก ได้แก่ ข้อที่ว่าหลักสูตรการฝึกอบรมที่มีเนื้อหาทันสมัยตามที่ตลาดแรงงาน ต้องการ ($\bar{X} = 4.10$) ข้อที่ว่า หลักสูตรการฝึกอบรมที่เหมาะสมกับ

ผู้ที่มีความรู้น้อยหรือผู้ที่ไม่มีเวลา ($\bar{X} = 4.10$) ข้อที่ว่า หลักสูตรการฝึกอบรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติด้วยตนเองได้ในภายหลัง ($\bar{X} = 4.06$) ข้อที่ว่าหลักสูตรการฝึกอบรมที่ใช้เวลาระยะสั้นและจบได้เร็ว ($\bar{X} = 4.03$) ข้อที่ว่าหลักสูตรการฝึกอบรมที่มีเนื้อหาเน้นหนักการปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 4.01$) ข้อที่ว่าหลักสูตรการฝึกอบรมที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้ ($\bar{X} = 3.86$) ข้อที่ว่าหลักสูตรการฝึกอบรมที่ให้ความรู้หลายด้านแก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 3.79$) ส่วนข้อที่มีความต้องการปานกลางได้แก่ ข้อที่ว่าหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.02$) ข้อที่ว่าหลักสูตรการฝึกอบรมการทำกรอบรูปวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.02$) ข้อที่ว่าหลักสูตรการฝึกอบรมการทำผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืชผักตบชวา ($\bar{X} = 3.01$) ข้อที่ว่าหลักสูตรการฝึกอบรมการกัดลายกระจก ($\bar{X} = 2.82$) ข้อที่ว่าหลักสูตรการฝึกอบรมการวางแผนโบราณหลักสูตร 3 (การนวดฝ่าเท้า) ($\bar{X} = 2.80$) ข้อที่ว่า หลักสูตรการฝึกอบรมการนวดแผนโบราณหลักสูตร 1 ($\bar{X} = 2.73$) ข้อที่ว่าหลักสูตรการฝึกอบรม การทำผ้าบาติก ($\bar{X} = 2.72$) ข้อที่ว่า หลักสูตรการฝึกอบรมการนวดแผนโบราณหลักสูตร 2 (การนวดแบบราชสำนัก) ($\bar{X} = 2.69$) ข้อที่ว่า หลักสูตรการฝึกอบรมการแพทย์แผนไทย ประเภทเภสัชกรรม ($\bar{X} = 2.67$)

2.2 ด้านวิธีการเรียนพบว่า ประชาชนมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความต้องการมากที่สุด ได้แก่ข้อที่ว่า ชั้นเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนที่มีความเหมาะสมและผู้เรียนสามารถใช้ได้จริง ($\bar{X} = 4.25$) ข้อที่ว่าครูผู้สอนมีความรู้ในเรื่องที่จะสอนเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.24$) ส่วนข้อที่มีความต้องการมากได้แก่ ข้อที่ว่าชั้นเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์การฝึกอบรมที่หาง่ายราคาไม่แพงเพื่อผู้เรียน ($\bar{X} = 4.18$) ข้อที่ว่า ชั้นเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนให้ตลอดการฝึกอบรม ($\bar{X} = 4.11$) , ข้อที่ว่า ชั้นเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่อยู่ในสภาพที่ดีสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.14$) ข้อที่ว่าชั้นเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติอย่างเพียงพอในการเรียนแต่ละครั้ง ($\bar{X} = 4.09$) ข้อที่ว่าครูผู้สอนสอนโดยเน้นการสาธิตและการปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 4.08$) ข้อที่ว่าครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ผลิตผลงานได้จริงก่อนการจบหลักสูตรการฝึกอบรม ($\bar{X} = 4.05$) ข้อที่ว่าครูผู้สอนมีความรู้ด้านการสอนผู้ใหญ่เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.04$) ข้อที่ว่าครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามข้อสงสัยได้ตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.02$) ข้อที่ว่าครูผู้สอนสอนโดยให้ผู้เรียนได้ทดลองและฝึกปฏิบัติใหม่ ๆ ($\bar{X} = 3.97$) ข้อที่ว่าครูผู้สอนสอนโดยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 3.97$) ข้อที่ว่าชั้นเรียนใช้การฝึกปฏิบัติแทนการสอน ($\bar{X} = 3.91$) ข้อที่ว่า มีการจัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน ($\bar{X} = 3.82$) ข้อที่ว่าชั้นเรียนมีการปฏิบัติตลอดระยะเวลาการเรียน ($\bar{X} = 3.81$)

2.3 การนำความรู้ไปใช้ พบว่าประชาชนมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความต้องการมากที่สุด ได้แก่ข้อที่ว่า การนำความรู้ไปใช้เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของตนเอง ($\bar{X} = 4.35$)

ข้อที่ว่าการนำความรู้ไปใช้เพื่อทำเป็นอาชีพหลักของตนเอง ($\bar{X}=4.26$) การนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ ($\bar{X}=4.21$) ส่วนข้อที่มีความต้องการมากที่สุด ข้อที่ว่าการนำความรู้ไปใช้เพื่อทำเป็นอาชีพที่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ($\bar{X}=4.18$) ข้อที่ว่าการนำความรู้ไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์แก่กลุ่มที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ ($\bar{X}=4.09$) ข้อที่ว่าการนำความรู้ไปใช้เพื่อนำเป็นอาชีพเสริมของตนเอง ($\bar{X}=4.05$) ข้อที่ว่าการนำความรู้ไปใช้เพื่อเปลี่ยนอาชีพเดิมที่ไม่มีความก้าวหน้า ($\bar{X}=4.04$) ข้อที่ว่าการนำความรู้ไปใช้เพื่อถ่ายทอดให้แก่คนในครอบครัว ($\bar{X}=4.03$) ข้อที่ว่าการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X}=4.03$) ข้อที่ว่าการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น ($\bar{X}=4.01$) ข้อที่ว่าการนำความรู้ไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการค้าขายหรือทำธุรกิจใหม่ ๆ ($\bar{X}=3.99$) ข้อที่ว่าการนำความรู้ไปใช้เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ($\bar{X}=3.96$) ข้อที่ว่าการนำความรู้ไปใช้เพื่อถ่ายทอดแก่ผู้อื่นในชุมชน ($\bar{X}=3.85$) ข้อที่ว่าการนำความรู้ไปใช้เพื่อถ่ายทอดให้คนที่ว่างงานในชุมชน ($\bar{X}=3.85$) ข้อที่ว่าการนำความรู้ไปใช้เพื่อเป็นพื้นฐานให้กับตนเองในการศึกษาต่อด้านอาชีพที่สูงขึ้นไป ($\bar{X}=3.82$) ข้อที่ว่าการนำความรู้ไปใช้เพื่อการขยายการประกอบอาชีพอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกัน ($\bar{X}=3.75$) ข้อที่ว่าการนำความรู้ไปใช้เพื่อทำงานในสถานประกอบการ ($\bar{X}=3.71$)

3. การทดสอบสมมติฐานของการศึกษาตามสมมติฐานที่วางไว้

3.1 การทดสอบสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่า "ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอ ดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน" ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ไม่พบความแตกต่าง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

3.2 การทดสอบสมมติฐานข้อ 2 ที่ว่า "ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอ ดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการ การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน" ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าไม่พบความแตกต่างซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

3.3 การทดสอบสมมติฐานข้อ 3 ที่ว่า " ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอ ดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีขนาดของครัวเรือนต่างกันมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน" ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ไม่พบความแตกต่าง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

3.4 การทดสอบสมมติฐานข้อ 4 ที่ว่า "ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอ ดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน" ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ไม่พบความแตกต่าง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

3.5 การทดสอบสมมติฐานข้อ 5 ที่ว่า “ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอ ดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่การเป็นสมาชิกในกลุ่มสังคมในชุมชนต่างกัน มีความต้องการการเข้า รับการฝึกอบรม หลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน” ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ไม่ พบความแตกต่าง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

3.6 การทดสอบสมมติฐานข้อ 6 ที่ว่า “ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอ ดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีรายได้ต่อปีต่างกันมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร วิชาชีพพระยะสั้น ทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน” ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าประชาชนในหมู่บ้านนอกเขต ชลประทาน อำเภอ ดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีรายได้ต่อปีต่างกันมีความต้องการการฝึกอบรม วิชาชีพพระยะสั้น โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วาง ไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการนำความรู้ไปใช้แตกต่างกันอย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยที่ประชาชนที่มีรายได้ ต่ำกว่า 20,000 บาท มีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตร วิชาชีพพระยะสั้นสูงกว่าประชาชนที่มีรายได้สูงกว่า 40,000 บาท ส่วนด้าน เนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการ เรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ด้านข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอ ดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี เกี่ยวกับการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นเรียงตามลำดับความถี่ดังนี้ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ควรเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน ควรเน้นหลักสูตรที่ ผู้เรียนสามารถ สร้างงานได้ด้วยตนเอง และควรเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพอย่างหลากหลาย ด้านวิธีการเรียน ควรมีการ จัดการศึกษาดูงานทุกหลักสูตร ครูควรสอนช้า ๆ เพื่อผู้เรียนจะได้จดรายละเอียดได้ง่ายและครบถ้วน ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตรเพื่อตรงกับความต้องการของชุมชนและควรใช้สถานที่เรียน ตามชุมชนและบ้านมากกว่าโรงเรียน ด้านการนำความรู้ไปใช้ ควรสอนให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไป ใช้ในครอบครัว ชีวิตประจำวันและลดรายจ่ายในครอบครัวลงได้จริง ควรจัดวิชาที่เป็นวิชาที่สามารถ หางานได้ง่าย และควรสอนให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติหรือทำงานได้อย่างแท้จริง ด้านอื่น ๆ ควรให้มีการเปิดสอนวิชาชีพพระยะสั้นใหม่ ๆ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้งและควรมีตลาดรองรับวิชาชีพที่ เปิดสอน

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ในครั้งนี้มีผลการศึกษาที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. จากที่พบว่า ความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการเรียนและด้านการนำความรู้ไปใช้ มีความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.83$) นั้นที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน ซึ่งยังมีภาวะความเป็นอยู่ในระดับที่ขัดสนและยากจน จึงจำเป็นต้องดิ้นรนเพื่อหาอาชีพเสริมเพื่อที่จะนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์พัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นก็เป็นได้เป็นผลให้มีความต้องการการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพที่จะจัดให้ ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของสุนทร สุนันท์ชัย(2533:121-122) ที่กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการฝึกวิชาชีพคือการฝึกเพื่อให้มีงานทำ การฝึกวิชาชีพเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้ด้วยตัวเองและ ฝึกอาชีพเพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของศักรินทร์ ชนประชา (2543 : 76) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้จบหลักสูตร การฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสันของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอในจังหวัดเชียงรายพบว่าความคิดเห็นของผู้จบหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสันของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอในจังหวัดเชียงรายต่อหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกันที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม ทำให้ผู้จบหลักสูตรสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ จึงสรุปได้ว่าการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสันมีประโยชน์ต่อกลุ่มคนโดยทั่วไปและจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อคนที่กำลังหาอาชีพ ใหม่ ๆ อยู่

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการเรียนและด้านการนำความรู้ไปใช้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน มีรูปแบบที่เปิดกว้างให้ผู้สนใจเลือกเรียนวิชาชีพตามที่ตนเห็นว่าตรงกับความถนัดที่มีอยู่ก็เป็นได้ ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โดยหลักที่ว่าเป็นการจัดเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะอาชีพ เน้นการยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้นและสามารถนำไปประกอบอาชีพด้วยตนเอง กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2539:1- 7) และผลอันนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง (2541: 93) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นด้านการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรการอบรมวิชาชีพพระยะสัน

พบว่า ส่วนมากนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสันไปใช้ เพื่อประกอบอาชีพตามความถนัดและความชอบของตนเอง รวมถึงตามความต้องการ ตามสภาพท้องถิ่นที่ผู้เรียนอาศัยอยู่

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า ในด้านเนื้อหาหลักสูตร ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุด ได้แก่ ข้อที่ว่า หลักสูตรการฝึกอบรมที่มีเนื้อหาเน้นหนักในด้านอาชีพ ตามความต้องการของท้องถิ่นและหลักสูตรการฝึกอบรมที่เน้นในเรื่องช่องทางในการประกอบอาชีพหรือทำมาหากินที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ตอบส่วนใหญ่หวังว่าจะได้ความรู้ความสามารถ ทักษะและ ประสบการณ์ จากการฝึกอบรมไปประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองและครอบครัว นอกจากนี้แล้วการฝึก อบรมในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่จัดขึ้นนี้ยังจัดรูปแบบที่เปิดกว้างมีหลากหลายวิชาเพื่อให้ผู้สนใจได้เลือกเรียนตามที่ตนเห็นว่าตรงกับความถนัดอีกด้วย จึงน่าจะสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนส่วนความต้องการประกอบอาชีพในท้องถิ่นผลสืบเนื่องจากนโยบายส่งเสริมการพัฒนาทักษะและการฝึกอาชีพพระยะสันในแผนพัฒนา การศึกษานอกโรงเรียนระยะที่ 6 ที่กำหนดไว้ว่าให้ประชาชนได้รับการพัฒนาทักษะและฝึกอาชีพตามสภาพท้องถิ่นรวมทั้งการปรับปรุงการดำรงชีวิตของตนและครอบครัวได้ดียิ่งขึ้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออก (2534:16) ซึ่งอาจมีผลต่อนโยบายการจัดหลักสูตรของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นก็เป็นได้ซึ่งจะสอดคล้องกับความต้องการของบุคคลด้วย ส่วนในด้านวิธีการเรียนนั้น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุดได้แก่ การที่ชั้นเรียนจัดหาอุปกรณ์การเรียนที่มีความเหมาะสมและผู้เรียนสามารถใช้ได้จริงที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้ตอบอาจเห็นความสำคัญของอุปกรณ์การเรียนการสอนที่สามารถใช้ได้จริงก็เป็นได้และเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ชาญชัย ศรีไสยเพชร (2530:7) ที่กล่าวว่าอุปกรณ์การสอนหรือสื่อเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ สำหรับด้านการนำความรู้ไปใช้นั้น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ข้อที่ว่า การนำความรู้ไปใช้เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของตนเอง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานมีฐานะยากจน จึงคาดหวังในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน เพื่อนำความรู้ความสามารถและผลประโยชน์ในการไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวก็เป็นได้ ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับความคิดของ โนลส์ (Knowles . 1980 :55 – 59) ที่ได้กล่าวถึงลักษณะเด่นของผู้ใหญ่คือ ผู้ใหญ่จะมีความพร้อมในการเรียน กล่าวคือ ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดีที่สุดถ้าได้เรียนรู้ในสิ่งที่เป็นประโยชน์และมีความจำเป็นและผลอันนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสันของกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่ว่า ควรจัดการเรียนให้เลือกเรียนเฉพาะอย่างและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอีกด้วยและเมื่อจบหลักสูตรแล้วผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้ทันที กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2525 : 23)

2. จากการเปรียบเทียบความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อทดสอบสมมติฐานที่วางไว้พบผลที่ควรนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้คือ

2.1 จากสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 ที่ว่า "ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน 3 ด้านแตกต่างกัน" พบผลว่าประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปทำให้บทบาทสังคมของเพศหญิงมีมากขึ้นจนมีความทัดเทียมกับเพศชายและในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจตกต่ำเช่นในสังคมปัจจุบัน อาจทำให้เพศหญิงและเพศชายมีความต้องการที่จะเรียนรู้เพิ่มขึ้นเหมือนกัน กันโดยหวังที่จะนำความรู้ไปประกอบอาชีพหรือพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นเหมือนกัน ซึ่งผลอันนี้ตรงกับแนวคิดของ สามารถ วงศ์สวัสดิ์ (2539:46) ที่ได้อธิบายไว้ว่าสภาพสังคมเปลี่ยนไปในปัจจุบันทำให้สตรีมีสิทธิเสรีภาพทางสังคมทัดเทียมกับผู้ชายมากขึ้นและทำให้ต้องการที่จะเรียนรู้เพิ่มขึ้น นอกจากนี้แล้วหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์ ยังเป็นหลักสูตรที่จัดให้สามารถเรียนได้ทั้งเพศชายและเพศหญิง สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือเสริมอาชีพเดิมให้ดีขึ้นได้ จึงอาจเป็นเหตุผลผู้ตอบทำให้ชายและหญิงมีความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมไม่แตกต่างกันก็เป็นได้

2.2 จากสมมติฐานของการวิจัย ข้อ 2 ที่ว่า "ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีอายุต่างกันมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน 3 ด้าน แตกต่างกัน" ผลพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานที่มีอายุต่างกัน ต่างก็ประสบปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำและฐานะยากจนทุกกลุ่มและยังเป็นกลุ่มคนในพื้นที่เดียวกันมีสภาพและระดับความเป็นอยู่ในระดับเดียวกันก็เป็นได้ ดังนั้นทุกคนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาหาความรู้ไปประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้เหมือน ๆ กันก็เป็นได้ ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของดวงรัตน์ เขียวชะอุ่มงาม(2541:72) ที่ได้ศึกษาความต้องการความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริมของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดสมุทรสาคร พบว่าข้าราชการครูที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

2.3 จากสมมติฐานของการวิจัย ข้อ 3 ที่ว่า "ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีขนาดครัวเรือนต่างกันมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรม

หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น 3 ด้าน แตกต่างกัน" ผลพบว่า ประชาชนที่มีขนาดครัวเรือนต่างกัน มีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ ที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นไปตามเหตุผลเดียวกันกับข้อ 2.2 กล่าวคือชุมชนในชนบทมีขนาดครอบครัวใกล้เคียงกันมีสภาพและระดับความเป็นอยู่ในระดับเดียวกันและนอกจากนี้แล้วประชาชนในชุมชนส่วนใหญ่มีปัญหาความยากจน ทำให้ประชาชนต้องขวนขวายหาความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของครอบครัวเหมือนกันทำให้มีความต้องการไม่ต่างกันก็เป็นได้

2.4 จากสมมติฐานของการวิจัย ข้อ 4 ที่ว่า "ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น 3 ด้าน แตกต่างกัน" พบผลว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ ที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นไปตามเหตุผลของข้อ 2.2 และข้อ 2.3 ข้างต้นกล่าวคือประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ต่างก็มีสภาพความเป็นอยู่และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกัน รวมทั้งมีความต้องการแก้ไขปัญหาด้านอาชีพเหมือนกัน ดังนั้นจึงไม่มีผลต่อความแตกต่างของความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นก็เป็นได้ ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรรณิการ์ ชีใจงาม (2542:91) ที่ได้ศึกษาค่านิยมในการดำเนินชีวิตของครูสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน

2.5 จากสมมติฐานการวิจัย ข้อ 5 ที่ว่า "ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีการเป็นสมาชิกในชุมชนต่างกันมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น 3 ด้าน แตกต่างกัน" พบผลว่า ประชาชนที่มีการเป็นสมาชิกต่างกันมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ที่เป็นเช่นนั้น อาจเป็นเพราะประชาชนที่เป็นสมาชิกและไม่เป็นสมาชิกในกลุ่มสังคมในชุมชนต่างก็มีปัญหาทางเศรษฐกิจเหมือนกันที่ว่า ประชาชนที่เป็นสมาชิกกลุ่มต้องมีหนี้สินในการกู้ยืมเงินมาประกอบอาชีพ ส่วนประชาชนที่ไม่เป็นสมาชิกก็ไม่มีเงินหมุนเวียนเพื่อใช้จ่ายจึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาหาความรู้ที่จะนำไปประกอบอาชีพเสริม เพื่อเพิ่มรายได้เช่นเดียวกันก็เป็นได้ ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สี่ เหมาะะราชี (2530 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาภาวะการเงินของครู สังกัดกรมสามัญศึกษาเทศบาลและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดมหาสารคาม ที่พบว่า ภาวะหนี้สินของครู พบว่าครูทุกสังกัดส่วนใหญ่มีหนี้สินและเป็นหนี้สินที่ไม่เป็นการลงทุน คือ การกู้ยืมเงินเพื่อนำมาใช้จ่ายในครอบครัว สาเหตุของการเป็นหนี้เกิดจากรายได้น้อย ไม่มีรายได้พิเศษมีหนี้สินผูกพันมาแต่เดิม

2.6 จากสมมติฐานการวิจัย ข้อ 6 ที่ว่า "ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีรายได้ต่างกัน มีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น 3 ด้าน แตกต่างกัน" พบผลว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท มีความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในด้านการนำความรู้ไปใช้สูงกว่า กลุ่มที่มีรายได้สูงกว่า 40,000 บาท ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะประชาชนกลุ่มนี้มีรายได้จำกัดว่าต่ำหรือยากจน ไม่พอเพียงกับค่าครองชีพในปัจจุบันและยังมีหนี้สินเกิดจากการกู้ยืมอีกด้วย จึงอาจมีความต้องการมุ่งงานด้านอาชีพและต้องการนำความรู้ไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นสูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้สูงกว่าก็เป็นได้ ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ คูมส์ (Coombs. 1973:15) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ความต้องการด้านการศึกษาของมนุษย์ ส่วนหนึ่งมาจากความต้องการการปรับปรุงชีวิตให้ดีขึ้นและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทวรรณ ชาวไร่อ้อย (2543 : 61) ที่ได้ศึกษาความต้องการความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริมของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ครูที่มีเงินเดือนต่างกัน มีความต้องการความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

3. ข้อเสนอแนะของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี เกี่ยวกับการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นมีประเด็นที่อภิปรายดังนี้

3.1 ด้านเนื้อหาหลักสูตร ผู้ตอบให้ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือข้อที่ว่า ควรเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งแสดงว่าประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน มีฐานะการเงินขัดสน มีความเดือดร้อน จำเป็นที่จะต้องมีการเพิ่มพูนจึงมีความต้องการมุ่งงานด้านอาชีพและต้องการนำความรู้ไปใช้และต้องการอาชีพที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้นการจัดหลักสูตรการฝึกอบรมจึงต้องมีลักษณะของการจัดการศึกษาตามความต้องการและความพร้อมของประชาชนด้วยโดยมุ่งให้ผู้เรียนเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพและพัฒนาอาชีพ ซึ่งผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาวิชาชีพ กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2538 : 8) ที่ว่า การจัดการศึกษาวิชาชีพควรมุ่งเพื่อพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการทำงานและความต้องการของตลาดแรงงาน

3.2 ด้านวิธีการเรียน ผู้ตอบให้ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือ ควรมีการจัดการศึกษาดูงานทุกหลักสูตรทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันมีการนำความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ผู้ตอบจึงอาจ

มีความสนใจในส่วนนี้ก็ได้เนื่องจากการได้รับการอบรมและไปดูงานจากสถานที่จริงจะทำให้ได้รับความรู้และนำมาปฏิบัติได้ดี ซึ่งผลสอดคล้องกับผลการศึกษาของดวงรัตน์ เขียวชะอุ่มงาม (2541:79) ที่ได้ศึกษาการศึกษาความต้องการความรู้ เพื่อประกอบอาชีพเสริมของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ครูต้องการไปศึกษาดูงานจากสถานประกอบการในด้านอุตสาหกรรม เพื่อนำความรู้ไปใช้ประโยชน์อาชีพเสริมเช่นเดียวกัน

3.3 ด้านการนำความรู้ไปใช้ ผู้ตอบได้ให้ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ข้อที่ว่า ควรสอนให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในครอบครัวชีวิตประจำวันและลดรายจ่ายในครอบครัวลงได้จริงที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานต่างก็ประสบกับปัญหาเศรษฐกิจรายได้ไม่เพียงพอค่าใช้จ่าย จึงต้องพยายามหาทางเสริมรายได้ด้วยวิธีการต่างๆ และมองเห็นประเด็นนี้มีความสำคัญก็เป็นได้ ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องหลักและกระบวนการจัดการศึกษานอกโรงเรียน (2539:1-7) ที่ได้ระบุไว้ว่า หลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นเป็นหลักสูตรที่กำหนดขึ้น เพื่อใช้ฝึกอบรมบุคคลที่มีความประสงค์ จะเรียนรู้ เพื่อนำไปประกอบอาชีพหรือนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันหรือนำไปประกอบอาชีพอีกด้วยและยังสอดคล้องกับลำดับของความต้อการประกอบอาชีพเสริมของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วย โดยที่พบว่าอาชีพเสริมที่ต้องการเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่อาชีพด้านการเกษตรซึ่งแสดงว่าชาวบ้านต้องการอาชีพที่เป็นงานหลักของท้องถิ่นและเป็นอาชีพที่ตนเองมีความถนัดมากที่สุด

3.4 ด้านอื่น ๆ ผู้ตอบให้ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือข้อที่ว่า ควรให้มีการเปิดสอนวิชาชีพพระยะสั้นใหม่ ๆ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้งที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สภาพการเมืองเศรษฐกิจและสังคมของประเทศมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้ผู้ตอบต้องการความรู้ที่หลากหลาย สามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัด ตามสภาพความเป็นอยู่และเหมาะสมก็เป็นได้ ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล (2534 : 127) ที่ศึกษาองค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สาขาวิชาที่เข้าเรียนมีอิทธิพลทำให้ระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาต่างกัน เนื่องจากลักษณะของวิชาชีพที่เข้าเรียนง่ายต่อการนำไปประกอบอาชีพหรือเผยแพร่ต่อผู้อื่น

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

จากผลการวิจัยที่ได้รับในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ ดังนี้

1. ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ควรนำข้อเสนอแนะของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้มาพิจารณาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง การจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนต่อไป
2. กรมการศึกษานอกโรงเรียน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสุพรรณบุรีและศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ควรมีการประสานงานกันในเรื่องเกี่ยวกับการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการฝึกอบรมให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพและศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอดอนเจดีย์ควรถือเรื่องนี้เป็นสำคัญต่อการจัดการฝึกอบรมและมีการตั้งงบประมาณเพื่อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ในการสอนไว้ล่วงหน้าก่อนการเปิดการอบรมจริง
3. กรมการศึกษานอกโรงเรียนควรจัดการประเมินและพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นและปรับปรุงให้ทันสมัยตรงกับความต้องการในตลาดแรงงาน เพื่อผู้เรียนจะได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์ควรหาทางสนับสนุนอาชีพในท้องถิ่นของชุมชนต้องการมากที่สุดได้แก่ อาชีพด้านการเกษตร โดยการทำการสำรวจความต้องการจัดแผนพัฒนาอาชีพเหล่านี้และส่งเสริมให้ชาวบ้านได้เรียนรู้อาชีพนี้
4. กรมการศึกษานอกโรงเรียนควรจะได้มีนโยบายที่ส่งเสริมและสนับสนุนอย่างจริงจัง เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาส ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน ตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น รวมทั้งควรจัดหลักสูตรการฝึกอบรมระยะสั้นให้มีหลากหลาย เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกอาชีพต่าง ๆ และผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้จริง โดยการจัดเป็นนโยบายให้หน่วยงานภายใต้การดูแลได้ยึดถือและปฏิบัติจริง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทานในเขตอื่น ๆ อีก เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกับ ผลการวิจัยครั้งนี้
2. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษา เรื่องปัญหาและอุปสรรคของครูผู้สอนที่มีต่อการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ทั้งนี้เพื่อจะได้มีข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องของการ จัดหลักสูตรระยะสั้นมากขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อการจัดหลักสูตรเหล่านี้
3. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาติดตามผล(Follow – up Study) ของผู้จบหลักสูตร การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภออดอนเจดีย์ เพื่อดู ว่าได้นำความรู้ไปใช้อย่างไรบ้าง เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป
4. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษารูปแบบการเรียนที่เหมาะสมกับกลุ่มในกลุ่มต่างพื้นที่ต่าง ๆ และกลุ่มที่มีระดับเศรษฐกิจและสังคมต่างกัน
5. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเนื้อหาอาชีพที่จัดในตลาดแรงงาน สัมรวจอาชีพที่อยู่ใน ตลาดแรงงานว่ามีการเปลี่ยนอย่างไรบ้างและแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงว่ามีอะไรบ้าง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การปกครอง ,กรม (2546). สำนักงานกลางทะเบียนราษฎร.

การศึกษานอกโรงเรียน ,กรม (2539). คู่มือและดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพ.

กรุงเทพ ฯ : โรงพิมพ์กรมการศึกษานอกโรงเรียน

_____. (2538) ชุดวิชานโยบายกรมการศึกษานอกโรงเรียนปี 2538 . กรุงเทพ ฯ : กองแผนพัฒนา

การศึกษานอกโรงเรียนกรมการศึกษานอกโรงเรียน

_____. (2541) รายงานการติดตามผลและประเมินผลโครงการพัฒนาอาชีพชุมชนยั่งยืน(พอย.)

ตามโครงการพัฒนาการจัดการศึกษาอาชีพร่วมกับUNOP

การศึกษานอกโรงเรียน,กรม. (2525) หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นพุทธศักราช 2525. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วน

จำกัดศรีเดช.

การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออก , ศูนย์. (2534) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ .

ระยอง : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออก . อัดสำเนา

กรรณิการ์ ชีใจงาม. (2542) การศึกษาค่านิยมในการดำเนินชีวิตและการดำเนินชีวิตของครูสังกัด

กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร . ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร . อัดสำเนา.

ชาญชัย ศรีไสยเพชร. (2530) กิจกรรมรวมหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์พระนคร.

ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล. (2534) องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียน

อาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. อัดสำเนา

ดวงรัตน์ เขียวชะอุ่มงาม . (2541) การศึกษาความต้องการความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริมของ

ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจังหวัดฉะเชิงเทรา.

ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. อัดสำเนา

ทองฟู ชินะโชติ. (2531) การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารธุรกิจ

คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นวพร ธนวัฒน์ . (2536) ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นใน คณะวิชา

คหกรรมวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. อัดสำเนา

- นันทวรรณ ชาวไร่อ้อย. (2543) *ความต้องการความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริมของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจังหวัดสมุทรสาคร*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, อัดสำเนา.
- บุญครอง คันธฐาภุร. (ม.ป.ป.) *สุพรรณบุรี*
- ผ่องศรี ศรีวัง. (2536) *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของครูสอนนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพตามความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายอาชีพ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตภาคกลาง*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อัดสำเนา
- พวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง. (2541) *การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2541 . อัดสำเนา.
- ไพศาล ไกรสิทธิ์. (2541) *การศึกษาเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง*
- ไมตรี ทองประวดี. (2539) *การบริหารการฝึกอบรม*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยศรีปทุม.
- วิจิตร อาวะกุล. (2537) *การฝึกอบรม*. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วินัย สายหงษ์. ม.ป.ป. *การจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ ,ในโครงการอบรมผู้บริหาร ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ*. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน
- วิน เชื้อโพธิ์หัก. (2537) *การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ศักรินทร์ ชนประชา. (2543) *ความคิดเห็นของผู้จบหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ.ในจังหวัดเชียงราย*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, อัดสำเนา
- สามารถ วงศ์สวัสดิ์. (2539) *ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ดำเนินการโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปทุมธานี*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, อัดสำเนา.
- ลี เหมาะะราช. (2530) *การศึกษาภาวะการเงินของครูสังกัดกรมสามัญศึกษาเทศบาลและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในจังหวัด มหาสารคาม*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิษณุโลก.อัดสำเนา
- สมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ์. (2540) *การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, อัดสำเนา.

- สุชา จันทร์อม. (2536) *จิตวิทยาเด็ก*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- อรรถัย ทองฤกษ์ฤทธิ์. (2538) *ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการฝึกอบรมในโครงการพัฒนานุเคราะห์ ทางด้านคอมพิวเตอร์ กระทรวงศึกษาธิการ*. ปรินูณานิพนธ์ กศม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- Beach , Dale S. (1975) *Personal Management and People at Work*. 3 rd ed. , New York : Mc Millan.
- Boshier, R.W. (1971). Motivation Orientation of Adult Education Paticipants : A Factor Analytic Exploration of Houle's Typlogy, *Adult Education*. Vol.21, No1.
- Chong Wong . (1977). *The Correlation of Value Profiles and Vocational Choice*. Dissertation Abstract International. 37(7) : 4128 – A; January.
- Coombs , P.H. (1973). *Non – Formal Education for Rural Development : strengthening Learning Opportunities for Children and Youth*, Interim Report. Prepared by the International Council for Education Development.
- Forsythe , Jack Norman. (1972). *Student and Counselor Perception of Counselor Function in Tennessee Community College*. Dissertation Abstracts International. 32 : 566 – 567 ; August .
- Houle , Cyril . (1961). *The Inquiring Mind*. Madision : University of Wisconsin Press.
- Kidd , J.R. (1973). *How Adult Learn*. New York : Association Press.
- Knowles , Malcolm S. (1980). *Informal Adult Education*. New York : Association Press .
- Murphy , Gardner. (1972). Our Inborn Need. In Malcolm Knowles. *The Modern Practice of Adult Education : Andragogy Versus Pedagogy*. New York : Association Press .
- Sanders , H.C.(ed), (1996). *The Cooperrative Extention Service*. New Jersey : Prentice – Hall, Inc .

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

ที่ ศธ 0519.10.05 / 218

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

21 พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายศักดิ์ ประดิษฐ์สุวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววรรณ สุวรรณรัมย์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำงานวิจัย เรื่อง ความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรวิชาชีพพระยะชั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจณปัจจนึก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอเรียนเชิญท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนี้ ให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบสอบถาม เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพ การจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะชั้น และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

/ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5574

ที่ ศธ 0519.10.05 / 219

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

21 พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

เรียน ดร.มาริสา โกเศษขัยทิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววรรณ สุวรรณรัมย์ นิตยระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำงานวิจัย เรื่อง ความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรวิชาชีพพระยะตันของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอเรียนเชิญท่าน ซึ่งเป็นผู้ เชี่ยวชาญด้านนี้ ให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบสอบถาม เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพ การจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะตัน และขอขอบคุณา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5574

ที่ ศธ 0519.10.05 / 218

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

21 พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

เรียน นางอนงค์ลักษณ์ บุราพรนุสรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววรรณภา สุวรรณรัมย์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำงานวิจัย เรื่อง ความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจณปัจจนิก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอเรียนเชิญท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนี้ ให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบสอบถาม เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพ การจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

/ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5574

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามทางการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามทางการวิจัย

1. นายสัจด์ ประดิษฐ์สุวรรณ ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน
อำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี
2. ดร.มาริส่า โกเศยะโยธิน ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม
วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหารอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ
3. นางอนงค์ลักษณ์ บุราพรนุสรณ์ อาจารย์ 2 ระดับ 7 ศูนย์บริการการศึกษา
นอกโรงเรียนอำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาคผนวก ค
แบบประเมินเครื่องมือวิจัย

แบบประเมินเครื่องมือวิจัย

เรื่อง

ความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชน
ในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

คำชี้แจง แบบสอบถามเพื่อการวิจัยตอนที่ 2 จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ในแต่ละหัวข้อ หากท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเห็นว่าคำถามในข้อใดที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง 1 และหากคำถามในข้อใดไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง -1 และหากไม่แน่ใจว่าตรงหรือไม่โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง 0

ลำดับที่	ความต้องการ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย %
		นายสัจ ประดิษฐสุวรรณ	ดร.มารีสา โกเศะโยธิน	นางอนงค์ลักษณ์ บุราพรนุสรณ์	
	<u>ด้านเนื้อหาหลักสูตร</u>				
1.	หลักสูตรการฝึกอบรมการทำผ้าบาติก	1	1	1	100
2.	หลักสูตรการฝึกอบรมการแพทย์แผนไทยประเภทเภสัชกรรม	1	1	1	100
3.	หลักสูตรการฝึกอบรมการนวดแผนไทยโบราณหลักสูตร 1 (การนวดแบบเชลยศักดิ์)	1	1	1	100
4.	หลักสูตรการฝึกอบรมการนวดแผนไทยโบราณหลักสูตร 2(การนวดแบบราชสำนัก)	1	1	1	100
5.	หลักสูตรการฝึกอบรมการนวดแผนไทยโบราณหลักสูตร 3(การนวดฝ่าเท้า)	1	1	1	100
6.	หลักสูตรการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์	1	1	1	100

ลำดับที่	ความต้องการ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย %
		นายสงัด ประดิษฐสุวรรณ	ดร.มาริส โกเศะโยธิน	นางอนงค์ลักษณ์ นุราพรนุสรณ์	
7.	หลักสูตรการฝึกอบรมการทำกรอบรูป วิทยาศาสตร์	1	1	1	100
8.	หลักสูตรการฝึกอบรมการทำ ผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช ผักตบชวา	1	1	1	100
9.	หลักสูตรการฝึกอบรมการกัดลาย กระจก	1	1	1	100
10.	หลักสูตรการฝึกอบรมที่มีเนื้อหา เน้นหนักในด้านอาชีพตามความ ต้องการของท้องถิ่น	1	1	1	100
11.	หลักสูตรการฝึกอบรมที่ใช้เวลา ระยะสั้นและจบได้เร็ว	1	1	1	100
12.	หลักสูตรการฝึกอบรมที่มีเนื้อหา เน้นหนักการปฏิบัติจริง	1	1	1	100
13.	หลักสูตรการฝึกอบรมที่มีเนื้อหา ทันสมัยตามที่ตลาดแรงงานต้องการ	1	1	1	100
14.	หลักสูตรการฝึกอบรมที่มีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนได้	1	1	1	100
15.	หลักสูตรการฝึกอบรมที่เน้นในเรื่อง ช่องทางในการประกอบอาชีพหรือการ ทำมาหากิน	1	1	1	100
16.	หลักสูตรการฝึกอบรมที่ให้ความรู้ หลายด้านแก่ผู้เรียน	1	1	1	100
17.	หลักสูตรการฝึกอบรมที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติด้วยตนเองได้ใน ภายหลัง	1	1	1	100

ลำดับที่	ความต้องการ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย %
		นายสัจด์ ประดิษฐสุวรรณ	ดร.มารีสา โกเศะโยธิน	นางอนงค์ลักษณ์ บุราพรนุสรณ์	
18.	หลักสูตรการฝึกอบรมที่เหมาะสมกับ ผู้ที่มีความรู้น้อยหรือผู้ที่ไม่มีเวลา	1	1	1	100
	<u>ด้านวิธีการเรียน</u>				
19.	ชั้นเรียนจัดอุปกรณ์การเรียนให้ตลอด การฝึกอบรม	1	1	1	100
20.	ชั้นเรียนจัดหาอุปกรณ์การเรียนที่มี ความเหมาะสมและผู้เรียนสามารถใช้ ได้จริง	1	1	1	100
21.	ชั้นเรียนจัดอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติ อย่างเพียงพอในการเรียนแต่ละครั้ง	1	1	1	100
22.	ชั้นเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์การ ฝึกอบรมที่หาง่ายราคาไม่แพงเพื่อ ผู้เรียนสามารถหามาใช้ได้เองใน ภายหลัง	1	1	1	100
23.	ชั้นเรียนจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ที่อยู่ใน สภาพที่ดีสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา	1	1	1	100
24.	ครูผู้สอนสอนโดยเน้นการสาธิตและ การปฏิบัติจริง	1	1	1	100
25.	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามข้อ สงสัยได้ตลอดเวลา	1	1	1	100
26.	ครูผู้สอนสอนโดยให้ผู้เรียนได้ทดลอง และฝึกปฏิบัติใหม่ ๆ	1	1	1	100
27.	ครูผู้สอนสอนโดยให้นักเรียนได้ฝึก ปฏิบัติจริง	1	1	1	100

ลำดับที่	ความต้องการ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย %
		นายสัจ ประดิษฐสุวรรณ	ดร.มารีสา โกเศะโยอิน	นางอนงค์ลักษณ์ บุราพรนุสรณ์	
28.	ครูผู้สอนมีความรู้ในเรื่องที่จะสอน อย่างดี	1	1	1	100
29.	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ผลิต ผลงานจริงก่อนจบหลักสูตรการ ฝึกอบรม	1	1	1	100
30.	ครูผู้สอนมีความรู้ด้านการสอนผู้ใหญ่ เป็นอย่างดี	1	1	1	100
31.	ชั้นเรียนมีการปฏิบัติตลอดระยะเวลา การเรียน	1	1	1	100
32.	ชั้นเรียนใช้การฝึกปฏิบัติแทนการสอบ	1	1	1	100
	มีการจัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	1	1	1	100
33.	เรียนการสอนในห้องเรียน				
	<u>ด้านการนำความรู้ไปใช้</u>				
34.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อทำเป็นอาชีพ หลักของตนเอง	1	1	1	100
35.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อทำเป็นอาชีพ เสริมของตนเอง	1	1	1	100
36.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อถ่ายทอดให้แก่ คนในครอบครัว	1	1	1	100
37.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อถ่ายทอดให้แก่ คนอื่นในชุมชน	1	1	1	100
38.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อถ่ายทอดให้ คนที่ว่างงานในชุมชน	1	1	1	100
39.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อใช้เวลาว่างให้ เป็นประโยชน์	1	1	1	100

ลำดับที่	ความต้องการ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย %
		นายสงัด ประดิษฐสุวรรณ	ดร.มาริสา โกเศษโยธิน	นางอนงค์ลักษณ์ บุราพรนุสรณ์	
40.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อทำงานใน สถานประกอบการ	1	1	1	100
41.	การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	1	1	1	100
42.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อทำเป็นอาชีพ ที่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	1	1	1	100
43.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อเปลี่ยนอาชีพ เดิมที่ไม่มีความก้าวหน้า	1	1	1	100
44.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อการขยายการ ประกอบอาชีพอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกัน	1	1	1	100
45.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อเป็นพื้นฐานให้ กับตนเองในการศึกษาต่อด้านอาชีพ ที่สูงขึ้นไป	1	1	1	100
46.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ ที่เหมาะสมกับท้องถิ่นที่อาศัยอยู่	1	1	1	100
47.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อยกระดับความ เป็นอยู่ของตนเอง	1	1	1	100
48.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อเป็นแนวทาง ในการค้าขายหรือทำธุรกิจใหม่ ๆ	1	1	1	100
49.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนา เศรษฐกิจของท้องถิ่น	1	1	1	100
50.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ แก่กลุ่มที่ตนเองเป็นสมาชิกอยู่	1	1	1	100

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามทางการวิจัย

แบบสอบถามทางการวิจัย

เรื่อง

ความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้าน
นอกเขตชลประทานอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการ การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งนี้เพื่อนำผลไปเป็นแนวทางในการจัดหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นต่อไป คำตอบที่ได้รับจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปวิเคราะห์เป็นภาพรวม เพื่อใช้เป็นแนวในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นให้เหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้เรียน ดังนั้นจึงขอให้ท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุดและตอบคำถามทุกข้อ การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อนานแต่อย่างใดทั้งสิ้น

แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ด้านข้อมูล ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ด้านความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี รวม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการเรียน และด้านการนำความรู้ไปใช้

ตอนที่ 3 ข้อคำถามปลายเปิด ด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้าน นอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ขอขอบคุณอย่างยิ่งในความร่วมมือของท่าน

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1

ด้านข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามต่อไปนี้ โดยใช้เครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

- () ชาย
() หญิง

2. อายุ

- () ต่ำกว่า 30 ปี
() 30 – 40 ปี
() 41 ปีขึ้นไป

3. ขนาดของครัวเรือน

- () ต่ำกว่า 5 คน
() 5 คนขึ้นไป

4. ระดับการศึกษา

- () ไม่จบประถม ปีที่ 4
() ป. 4 – ป. 6
() สูงกว่า ป. 6

5. การเป็นสมาชิกกลุ่มสังคมในชุมชน (เช่น กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์หมู่บ้าน , สหกรณ์ ธกส. เป็นต้น)

- () เป็นสมาชิก
() ไม่เป็นสมาชิก

6. รายได้ต่อปี

- () ต่ำกว่า 20,000 บาท
- () 20,000 – 40,000 บาท
- () สูงกว่า 40,000 บาท

7. อาชีพเสริมในปัจจุบัน

- () มี (โปรดระบุ.....)
- () ไม่มี

8. ท่านต้องการประกอบอาชีพเสริมอะไรบ้าง(โปรดเขียนลงในช่องว่างข้างล่างนี้)
เรียงลำดับอาชีพที่ท่านต้องการทำมากที่สุด 5 อาชีพ

1.
2.
3.
4.
5.

ตอนที่ 2

ความต้องการการเข้ารับการศึกษาฝึกอบรม

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้านนอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรีข้างล่างต่อไปนี้แล้วใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับความต้องการของท่านมากที่สุดเพียงหนึ่งช่องในแต่ละข้อ

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความต้องการ				
		ต้องการมากที่สุด	ต้องการมาก	ต้องการปานกลาง	ต้องการน้อย	ต้องการน้อยที่สุด
	<u>ด้านเนื้อหาหลักสูตร</u>					
1.	หลักสูตรการฝึกอบรมการทำผ้าบาติก					
2.	หลักสูตรการฝึกอบรมการแพทย์แผนไทย					
	ประเภทเภสัชกรรม					
3.	หลักสูตรการฝึกอบรมการนวดแผนไทย					
	โบราณหลักสูตร 1 (การนวดแบบ					
	เชลยศักดิ์)					
4.	หลักสูตรการฝึกอบรมการนวดแผนไทย					
	โบราณหลักสูตร 2(การนวดแบบ					
	ราชสำนัก)					
5.	หลักสูตรการฝึกอบรมการนวดแผนไทย					
	โบราณหลักสูตร 3(การนวดฝ่าเท้า)					
6.	หลักสูตรการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์					
7.	หลักสูตรการฝึกอบรมการทำกรอบรูป					
	วิทยาศาสตร์					
8.	หลักสูตรการฝึกอบรมการทำผลิตภัณฑ์					
	จากเส้นใยพืช ผักตบชวา					
9.	หลักสูตรการฝึกอบรมการกัดลายกระจก					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความต้องการ				
		ต้องการมากที่สุด	ต้องการมาก	ต้องการปานกลาง	ต้องการน้อย	ต้องการน้อยที่สุด
10.	หลักสูตรการฝึกอบรมที่มีเนื้อหาแน่นหนักในด้านอาชีพ ตามความต้องการของท้องถิ่น					
11.	หลักสูตรการฝึกอบรมที่ใช้เวลาระยะสั้นและจบได้เร็ว					
12.	หลักสูตรการฝึกอบรมที่มีเนื้อหาแน่นหนักการปฏิบัติจริง					
13.	หลักสูตรการฝึกอบรมที่มีเนื้อหาทันสมัยตามตลาดแรงงานต้องการ					
14.	หลักสูตรการฝึกอบรมที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้					
15.	หลักสูตรการฝึกอบรมที่เน้นในเรื่องช่องทางในการประกอบอาชีพหรือการทำมาหากิน					
16.	หลักสูตรการฝึกอบรมที่ให้ความรู้หลายด้านแก่ผู้เรียน					
17.	หลักสูตรการฝึกอบรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติด้วยตนเองได้ในภายหลัง					
18.	หลักสูตรการฝึกอบรมที่เหมาะสมกับผู้ที่มีความรู้น้อยหรือผู้ที่ไม่มีความรู้					
<u>ด้านวิธีการเรียน</u>						
19.	ชั้นเรียนจัดอุปกรณ์การเรียนให้ตลอดการฝึกอบรม					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความต้องการ				
		ต้องการมากที่สุด	ต้องการมาก	ต้องการปานกลาง	ต้องการน้อย	ต้องการน้อยที่สุด
20.	ชั้นเรียนจัดหาอุปกรณ์การเรียนที่มีความเหมาะสมและผู้เรียนสามารถใช้ได้จริง					
21.	ชั้นเรียนจัดอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติอย่างเพียงพอในการเรียนแต่ละครั้ง					
22.	ชั้นเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์การฝึกอบรมที่หาง่ายราคาไม่แพงเพื่อผู้เรียนสามารถหามาใช้ได้เองในภายหลัง					
23.	ชั้นเรียนจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ที่อยู่ในสภาพที่ดีสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา					
24.	ครูผู้สอนสอนโดยเน้นการสาธิตและการปฏิบัติจริง					
25.	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามข้อสงสัยได้ตลอดเวลา					
26.	ครูผู้สอนสอนโดยให้ผู้เรียนได้ทดลองและฝึกปฏิบัติใหม่ ๆ					
27.	ครูผู้สอนสอนโดยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง					
28.	ครูผู้สอนมีความรู้ในเรื่องที่จะสอนอย่างดี					
29.	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ผลิตผลงานจริงก่อนจบหลักสูตรการฝึกอบรม					
30.	ครูผู้สอนมีความรู้ด้านการสอนผู้ใหญ่เป็นอย่างดี					
31.	ชั้นเรียนมีการปฏิบัติตลอดระยะเวลาการเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความต้องการ				
		ต้องการมากที่สุด	ต้องการมาก	ต้องการปานกลาง	ต้องการน้อย	ต้องการน้อยที่สุด
32.	ชั้นเรียนใช้การฝึกปฏิบัติแทนการสอน					
33.	มีการจัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน					
	<u>ด้านการนำความรู้ไปใช้</u>					
34.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อทำเป็นอาชีพหลักของตนเอง					
35.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อทำเป็นอาชีพเสริมของตนเอง					
36.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อถ่ายทอดให้แก่คนในครอบครัว					
37.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อถ่ายทอดให้แก่คนอื่นในชุมชน					
38.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อถ่ายทอดให้คนที่ว่างงานในชุมชน					
39.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์					
40.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อทำงานในสถานประกอบการ					
41.	การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
42.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อทำเป็นอาชีพที่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน					
43.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อเปลี่ยนอาชีพเดิมที่ไม่มีความก้าวหน้า					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความต้องการ				
		ต้องการมากที่สุด	ต้องการมาก	ต้องการปานกลาง	ต้องการน้อย	ต้องการน้อยที่สุด
44.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อการขยายการประกอบอาชีพอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกัน					
45.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อเป็นพื้นฐานให้กับตนเองในการศึกษาต่อด้านอาชีพที่สูงขึ้นไป					
46.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับท้องถิ่นที่อาศัยอยู่					
47.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของตนเอง					
48.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการค้าขายหรือทำธุรกิจใหม่ ๆ					
49.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น					
50.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์แก่กลุ่มที่ตนเองเป็นสมาชิกอยู่					

ตอนที่ 3

ด้านข้อเสนอแนะ

ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของประชาชนในหมู่บ้าน
นอกเขตชลประทาน อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างไรบ้าง ?
โปรดเขียนลงในช่องว่างข้างล่างนี้

ข้อเสนอแนะ

1.ด้านเนื้อหาหลักสูตร.....

.....

.....

.....

2.ด้านวิธีการเรียน.....

.....

.....

.....

3. ด้านการนำความรู้ไปใช้.....

.....

.....

.....

4. ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ(ถ้ามี).....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล

ภูมิลำเนา

ที่อยู่ปัจจุบัน

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

สถานที่ทำงาน

ประวัติของผู้วิจัย

นางสาววรรณนา สุวรรณรัมย์

94 หมู่ 1 ตำบลสนามชัย อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

94 หมู่ 1 ตำบลสนามชัย อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

บรรณารักษ์ 5

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอดอนเจดีย์

จังหวัดสุพรรณบุรี ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน

อำเภอดอนเจดีย์

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2516

ประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลจังหวัดสุพรรณบุรี

พ.ศ. 2519

ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสุพรรณภูมิจังหวัดสุพรรณบุรี

พ.ศ. 2521

มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังวณหงษ์จังหวัดสุพรรณบุรี

พ.ศ. 2525

ศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ. 2546

การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ